

Projekt

z dnia 8 grudnia 2021 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXIX/ /2021
RADY MIEJSKIEJ W SĘPÓLNIE KRAJEŃSKIM**

z dnia 29 grudnia 2021 r.

zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia „Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2019-2022”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.) oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Zmienia się uchwałę Nr V/47/2019 Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie przyjęcia „Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2019-2022” w ten sposób, że: załącznik do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Sępólna Krajeńskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.


Dąmbara Jędraszak
Radca Prawny
80784

Sprawdzono pod względem
formalno prawnym
dnia, 08.12.2021 r.

PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ DLA GMINY SEPÓLNO KRAJEŃSKIE NA LATA 2019-2023



Sepólno Krajeńskie 2021

Spis treści

Wstęp.....	4
I. Diagnoza stanu problemów społecznych.	5
II. Cele Programu Aktywności Lokalnej oraz przyjęte kierunki działań.....	6
III. Grupy docelowe- odbiorcy programu.....	6
IV. Miejsce i czas realizacji Programu Aktywności Lokalnej.....	7
V. Założenia Programu Aktywności Lokalnej.....	7
VI. Metody pracy w Programie Aktywności Lokalnej	8
VII. Przewidywane efekty Programu Aktywności Lokalnej na obszarze Gminy Sępólno Krajeńskie.....	8
VIII. Realizatorzy i Partnerzy Programu Aktywności Lokalnej w Sępólnie Krajeńskim	9
IX. Źródła finansowania Programu Aktywności Lokalnej.....	10
X. Monitoring i ewaluacja Programu Aktywności Lokalnej	10

Wstęp

Program Aktywności Lokalnej (PAL) dla Gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2019-2023, jest narzędziem rozwoju form aktywnej integracji służącym aktywności społecznej i rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnej. Dokument ten jest zgodny z zapisami zadań wynikających art. 110 ust. 10 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 poz. 1876 ze zm.). Uwzględniając problemy społeczne opracowuje się i wdraża lokalne programy pomocy społecznej w celu rozwoju i upowszechniania aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

Program Aktywności Lokalnej to szereg działań realizowanych na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnej. Działania te mają na celu udzielanie wsparcia ukierunkowanego na zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym, zwłaszcza grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

Program ma charakter „małych kroków” podjętych w kierunku osiągnięcia wielkich celów. Pojęcie „małych kroków” oznacza działania, które podejmowane są przez mieszkańców przy finansowym wsparciu Unii Europejskiej, organizacyjnym Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim oraz wsparciu gminy i partnerów, które doprowadzić mają do trwałej poprawy warunków życia społeczności lokalnej.

Ważnym elementem w tym zakresie jest budowanie zintegrowanych społeczności, w których każda osoba i rodzina będzie mogła realizować swoje plany i aspiracje życiowe, a w trudnych sytuacjach uzyskać niezbędną pomoc i wsparcie ze strony działających w jej ramach instytucji i organizacji.

Przyjęte w Programie Aktywności Lokalnej koncepcje są zgodne z założeniami zawartymi w dokumentach strategicznych, takich jak:

1. Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+.
2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2021-2027.
3. Lokalny Program Rewitalizacji dla gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2016-2023.

I. Diagnoza stanu problemów społecznych

- 1) Diagnoza stanu problemów społecznych została przygotowana na potrzeby realizacji „Programu Aktywizacji i Integracji - Nowy Start”- w ramach PAL realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej 9 Solidarne społeczeństwo Działania 9.2 Włączenie społeczne Poddziałania 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020 wdrażanej na terenie miasta i gminy Sępólno Krajeńskie i stanowi załącznik nr 1 do niniejszego programu.
- 2) Diagnoza stanu problemów społecznych została przygotowana na potrzeby realizacji „Programu Aktywności Lokalnej – Aktywni w Sępólnie Krajeńskim” realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej 9 Solidarne społeczeństwo Działania 9.2 Włączenie społeczne Poddziałania 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020 wdrażanej na terenie miasta i gminy Sępólno Krajeńskie i stanowi załącznik nr 2 do niniejszego programu.
- 3) Diagnoza stanu problemów społecznych została przygotowana na potrzeby realizacji „Programu Aktywizacji i Integracji - Nowy Start 2”- w ramach PAL” realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej 9 Solidarne społeczeństwo Działania 9.2 Włączenie społeczne Poddziałania 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020 wdrażanej na terenie miasta i gminy Sępólno Krajeńskie i stanowi załącznik nr 3 do niniejszego programu.

Diagnozy zostały sporządzone na podstawie badań wykonanych w formie ankiet, spotkań grupowych i indywidualnych, analizy danych zastanych, gdzie użyto różnorodnych narzędzi badawczych przygotowanych przez specjalistów w zakresie diagnozy indywidualnej i grupowej. Obszarami, na terenie których realizowana była diagnoza to: Sępólno Krajeńskie, Lutowo, Radońsk, Wałdowo, Komierowo, Włocibórz, Piaseczno i Zalesie. Program Aktywności Lokalnej w Gminie Sępólno Krajeńskie jest odpowiedzią na potrzeby wzmocnienia społeczności lokalnej poprzez :

- inicjowanie grup samopomocowych;
- edukację społeczną;

- zachęcanie mieszkańców do udziału w lokalnych inicjatywach;
- kształtowanie więzi społecznych na terenie gminy;
- rozpowszechnianie informacji nt. dostępnych usług;
- wspieranie aktywności w kierunku pokonywania sytuacji trudnych.

Program Aktywności Lokalnej zakłada wspólne działanie lokalnych podmiotów na rzecz uaktywnienia i pobudzenia potencjału grup oraz społeczności lokalnych.

II. Cele Programu Aktywności Lokalnej oraz przyjęte kierunki działań

Nadrzędnym celem Programu Aktywności Lokalnej dla gminy Sępólno Krajeńskie jest realizowanie polityki integracji społecznej poprzez aktywizowanie społeczności lokalnej gminy we wszystkich obszarach życia społecznego.

Wśród celów szczegółowych należy wymienić:

1. Promocja działań prospołecznych, edukacja oraz dostęp do informacji o uprawnieniach jakie przysługują mieszkańcom.
2. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych.
3. Zwiększenie kompetencji społecznych i zawodowych osób pozostających poza rynkiem pracy.
4. Integracja społeczna mieszkańców gminy poprzez rozwój aktywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i dorosłych, w szczególności pochodzących ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
5. Wsparcie postaw obywatelskich poprzez zwiększenie kompetencji społecznych.
6. Zapobieganie marginalizacji osób i rodzin poprzez wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, młodzieży i osób starszych.
7. Promocja lokalnych instytucji oraz organizacji społecznych działających w obszarach rozwoju wspólnot lokalnych, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, wyrównywania szans, kultury, edukacji i rekreacji.
8. Promocja zdrowego stylu życia oraz zapobieganie uzależnieniom wśród mieszkańców gminy.

III. Grupy docelowe- odbiorcy programu

Odbiorcami Programu Aktywności Lokalnej będą w szczególności osoby i środowiska wykluczone społecznie lub zagrożone tym zjawiskiem na terenie

Gminy Sępólno Krajeńskie. Program Aktywności Lokalnej będzie skierowany w szczególności do:

1. Poszczególnych środowisk lokalnych.
2. Klientów pomocy społecznej.
3. Osób wykluczonych społecznie oraz zagrożonych wykluczeniem oraz osób z ich otoczenia.

Priorytetem Programu Aktywności Lokalnej jest pobudzenie poczucia tożsamości, przynależności, zaangażowania w sprawy społeczności Gminy Sępólno Krajeńskie co jest podstawą świadomego obywatelstwa.

IV. Miejsce i czas realizacji Programu Aktywności Lokalnej

Program realizowany będzie na terenie gminy Sępólno Krajeńskie, w szczególności z uwzględnieniem obszaru zdegradowanego w okresie od 2019 roku do roku 2023.

V. Założenia Programu Aktywności Lokalnej

1. Rozpoznanie środowiska lokalnego za pomocą badań, analiz oraz następujących działań:
 - a) za pomocą prowadzonych obserwacji i wywiadów środowiskowych zostanie dokonana analiza środowiska lokalnego.
2. Rozwijanie komunikacji i integracji społecznej w środowisku:
 - a) Aktywizacja edukacyjna związane ze zdobywaniem nowych kompetencji i umiejętności, ułatwiającej aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
 - b) Aktywizacja społeczna realizowana poprzez organizacje i finansowanie poradnictwa, wsparcia indywidualnego/grupowego i grup samopomocowych w zakresie kompetencji życiowych;
 - c) Organizacja wyjazdów integracyjno-edukacyjno-rekreacyjnych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
3. Wspieranie lokalnych inicjatyw.
4. Wspieranie lokalnych liderów.
5. Wspieranie usług animacji lokalnych.
6. Specjalistyczne wsparcie dla osób, które wymagają pomocy i doradztwa.
7. Organizowanie, inspirowanie i motywowanie społeczności lokalnej do udziału w spotkaniach, imprezach i wyjazdach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, sportowym, profilaktycznym i kulturowym.

8. Wyposażenie świetlic wiejskich na potrzeby aktywnej integracji.
9. Poszukiwanie alternatywnych środków na finansowanie lokalnych inicjatyw z innych źródeł niż dochody gminy.
10. Inne działania wynikające z aktualnych potrzeb i zgodne z celami projektu.

VI. Metody pracy w Programie Aktywności Lokalnej

W ramach Programu Aktywności Lokalnej planuje się wykorzystanie następujących metod pracy:

1. Organizowanie społeczności lokalnej, której celem jest aktywizowanie społeczności lokalnych, tworzenie poczucia przynależności do danego miejsca i lokalnej grupy oraz mobilizowanie, aktywizowanie i wspieranie rozwoju społeczności lokalnej na terenie gminy Sępólno Krajeńskie.
2. Środowiskowa praca socjalna, która w ramach programu będzie realizowana przez pracowników socjalnych lub inne osoby i będzie miała na celu pomoc osobom i rodzinom w środowisku we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.
3. Instrumenty aktywnej integracji rozumiane jako szereg działań aktywizujących w obszarze aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej, o których mowa w ramach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.
4. Wsparcie o charakterze środowiskowym.

VII. Przewidywane efekty Programu Aktywności Lokalnej na obszarze Gminy Sępólno Krajeńskie

1. Integracja społeczności lokalnej i grup społecznych.
2. Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego.
3. Wzrost kompetencji i aktywności mieszkańców oraz poziomu ich zaangażowania w życie społeczne, w tym także aktywności na rynku pracy.
4. Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego.
5. Stworzenie płaszczyzny zaangażowania mieszkańców w proces rozwiązywania indywidualnych i lokalnych problemów.
6. Skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów społecznych, infrastrukturalnych oraz finansowych.
7. Wzrost wiedzy mieszkańców w różnych dziedzinach życia społecznego.

8. Umocnienie pozycji aktualnych liderów społeczności lokalnej oraz wyłonienie nowych liderów.
9. Wzrost zaangażowania lokalnych inicjatyw np. koła gospodyń wiejskich, pomocy sąsiedzkiej i podejmowanie przez nie wspólnych działań na rzecz społeczności lokalnych oraz grup społecznych (lokalne partnerstwo).
10. Zainicjowanie zmiany postaw społeczności lokalnych wobec osób i grup defaworyzowanych np. rodzin wielodzietnych, rodzin dotkniętych alkoholizmem lub innym problemem.

VIII. Realizatorzy i Partnerzy Programu Aktywności Lokalnej w Sępólnie Krajeńskim

Realizacja Programu Aktywności Lokalnej oparta jest na współpracy i partnerstwie

w zakresie organizowania na terenie gminy Sępólno Krajeńskie przedsięwzięć wykorzystujących aktywne formy pomocy. Głównym realizatorem Programu Aktywności Lokalnej w gminie Sępólno Krajeńskie jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim, współorganizatorami są podmioty, instytucje i organizacje działające w sferze polityki społecznej gminy Sępólno Krajeńskie, które w ramach swoich założeń posiadają możliwości wpierania inicjatyw społecznych. Są to m.in.:

1. Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim.
2. Organizacje pozarządowe.
3. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępólnie Krajeńskim.
4. Jednostki organizacyjne gminy.
5. Placówki edukacyjne (szkoły, przedszkola).
6. Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.
7. Policja.
8. Parafie i organizacje kościelne.
9. Placówki kulturalne (m.in. Biblioteka Publiczna w Sępólnie Krajeńskim, Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskim, Centrum Sportu i Rekreacji w Sępólnie Krajeńskim).

IX. Źródła finansowania Programu Aktywności Lokalnej

Program Aktywności Lokalnej na lata 2019 – 2023 finansowany będzie głównie ze źródeł Europejskiego Funduszu Społecznego. Ponadto mogą być wykorzystane:

1. Środki pochodzące z budżetu państwa.
2. Środki budżetu samorządu terytorialnego.
3. Środki własne podmiotu zaangażowanego w ramach programu aktywności lokalnej.
4. Inne środki zewnętrzne.

X. Monitoring i ewaluacja Programu Aktywności Lokalnej

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone na bieżąco przez głównego realizatora programu aktywności lokalnej czyli Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim.

Celem monitoringu realizowanego przez cały okres programu będzie:

- Pomiar osiągniętych postępów i porównywanie go z założeniami programu;
- Wskazywanie ewentualnych zagrożeń realizacji PAL oraz sposobów przeciwdziałania im oraz sposobów ich minimalizacji.

Celem ewaluacji PAL będzie ocena rzeczywistych lub spodziewanych efektów realizacji zaplanowanej w programie interwencji. Ewaluacja będzie próbą znalezienia odpowiedzi na pytanie, czy działania przyniosły efekty. Ewaluacja nie ograniczy się jedynie do pomiaru efektów realizacji interwencji, ale podejmie próbę ustalenia związków przyczynowo - skutkowych pomiędzy podjętymi przez PAL działaniami, a osiągniętymi efektami. Po zakończeniu realizacji programu zostanie przygotowany raport końcowy podsumowujący całość podejmowanych działań. Będzie w nim dokonana ocena realizowanych przedsięwzięć oraz rezultatów jakie one przyniosły. Wskazane zostaną także te metody i formy działań, które powinny być kontynuowane w latach następnych.

Niniejszy dokument został przygotowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim w ramach realizacji projektów:

- 1) „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start” w ramach PAL, Nr projektu: RPKP.09.02.01-IZ.00-04-0021/18 realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej 9 Solidarne społeczeństwo, Działania 9.2 Włączenie społeczne, Poddziałania 9.2.1 Aktywne

włączenie społeczne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020.

- 2) „Programu Aktywności Lokalnej – Aktywni w Sępólnie Krajeńskim” Nr projektu: RPKP.09.02.01-IZ.00-04-0038/19 realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej 9 Solidarne społeczeństwo Działania 9.2 Włączenie społeczne Poddziałania 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020.
- 3) „Programu Aktywizacji i Integracji - Nowy Start 2”- w ramach PAL” Nr projektu: RPKP.09.02.01-IZ.00-04-0063/21 realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej 9 Solidarne społeczeństwo Działania 9.2 Włączenie społeczne Poddziałania 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020.



Diagnoza

przygotowana na potrzeby realizacji
„Programu Aktywizacji i Integracji – Nowy Start” w ramach PAL
wdrażanej na terenie miasta i gminy Sępólno Krajeńskie,
współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Opracowały:

Natasza Ksobiak
Anna Lubińska

Sępólno Krajeńskie, styczeń-luty 2019 roku



OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
w Sępólnie Krajeńskim
ul. Szkolna 8, 89 – 400 Sępólno Krajeńskie

tel: 52 388 84 50

fax: 52 388 84 51

email: ops@ops-sepolno.pl

<http://ops-sepolno.pl>

NIP 561-14-59-693, Regon 092964189

Spis treści

Wstęp.....	15
Metodologia badań własnych.....	17
Charakterystyka uczestników programu	18
Charakterystyka obszaru.....	20
Sfera społeczna	20
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	24
Obszar zdegradowany	25
Analiza badań	27
Analiza ankiet	28
Metryczka – dane respondentów	37
Analiza diagnozy potrzeb uczestnika	41
Wnioski	42
Załączniki – wzory narzędzi badawczych.....	44

Wstęp

Oddajemy do Państwa rąk diagnozę prezentującą wyniki badań, które miały na celu trafnie określić cele i zadania, aby zastosować dopasowaną dla beneficjenta ścieżkę wsparcia dla realizowanego „Programu Aktywizacja i Integracja – Nowy Start” w ramach PAL na terenie gminy Sępólno Krajeńskie. Projekt skierowany jest do 72 osób oraz 40 osób z otoczenia.

Program będzie realizowany w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Jest narzędziem służącym aktywizacji zawodowej, społecznej oraz promowaniu działań integrujących społeczność lokalną poprzez działania aktywizacyjne kierowane głównie do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją społeczną.

Program obejmie swoim zasięgiem mieszkańców terenu gminy Sępólno Krajeńskie, w szczególności mieszkańców z terenu zdegradowanego oraz rodziny wieloproblemowe. Wielorakość problemów spowodowała głębokie wykluczenie społeczne:

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
- niską aktywność społeczną;
- nieaktywność zawodową/bezrobocie jednego z rodziców;
- problemy w pełnieniu ról społecznych.

Wybór miejsca wprowadzenia PAL wynika z szczegółowej analizy problemów społecznych na terenie gminy Sępólno Krajeńskie. Projekt realizowany będzie w następujących miejscowościach:

- ✚ Lutowo
- ✚ Radońsk
- ✚ Komierowo
- ✚ Wałdowo
- ✚ Piaseczno
- ✚ Włocibórz
- ✚ Sępólno Krajeńskie (miasto)

Spośród wskazanych wyżej miejscowości wyłonione zostały 4 miejsca spotkań i realizacji działań tzw. Lokalne Centra Integracji, które będą mieściły się w czterech miejscowościach:

✚ Wałdowo – Wiejski Ośrodek Kultury



✚ Komierowo – Świetlica wiejska „Pałacowo i parkowo”



✚ Radońsk – Świetlica Wiejska „Na niebieskim szlaku znaku Rodła”



✚ Lutowo – Wiejski Ośrodek Kultury



Realizowany projekt „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start” w ramach PAL jest zbieżny

z założeniami „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Sępólno Krajeńskie” na lata 2014-2020 oraz tak zaplanowany, aby wpisywał się w strukturę celu głównego strategii lub celów szczegółowych, zaś efekty realizacji projektu wpływały na osiągnięcie celu głównego strategii. Ww. projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Służy jako narzędzie do wdrażania Strategii i związany jest z przeciwdziałaniem bezrobociu i aktywizacją zawodową mieszkańców.

Metodologia badań własnych

Koncepcja badań nad Programem, różnorodne narzędzia badawcze zostały przygotowane przez specjalistów w zakresie diagnozy indywidualnej i grupowej w ramach projektu „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start” w ramach PAL. Zasadniczym problemem badawczym jest trafne określenie problemów społecznych jakie występują na obszarze realizacji projektu, a następnie dostosowanie działań zawartych w projekcie.

Podstawowe metody użyte do przeprowadzenia diagnozy:

- 1.** badania ankietowe oraz diagnoza potrzeb uczestnika (zebrane ankiety),
- 2.** analiza dokumentów wypełnianych w czasie realizacji zadania (formularze zgłoszeniowe, listy obecności),
- 3.** obserwacja uczestnicząca.

Kolejne części opracowania będą zawierać informacje na temat grupy docelowej i rodzajów działań Programu, jakie skierowano do odbiorców Programu. Ich przedstawienie miało na celu wprowadzenie czytelnika w problematykę oraz charakterystykę obszaru na którym będzie realizowany projekt. Kolejne rozdziały poświęcone będą analizie wyników badań.

Charakterystyka uczestników programu

Docelowo w projekcie wezmą udział – 72 osoby z terenu miasta i gminy Sępólno Krajeńskie oraz 40 osób z otoczenia. Projekt będzie realizowany na terenie Gminy Sępólno Krajeńskie i obejmie takie miejscowości jak: Sępólno Krajeńskie (miasto), Lutowo, Radońsk, Komierowo, Wałdowo, Piaseczno, Włóścibórz. Skierowany przede wszystkim do tych obszarów gminy Sępólno Krajeńskie, które stanowią obszary zdegradowane i są objęte planami rewitalizacji społecznej. Objęcie tych obszarów wynika z konieczności zmniejszenia obszarów zagrożenia wykluczeniem społecznym i wyrównaniem poziomu spójności społecznej na terenie gminy Sępólno Krajeńskie. Obszar gminy ma jeden z najwyższych poziomów zapóźnienia socjalnego i ekonomicznego w województwie kujawsko-pomorskim. Na tych obszarach istnieje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych. Szczegółowy opis sytuacji społecznej znajduje się w dalszej części Diagnozy.

Rekrutacja uczestników

Za proces rekrutacji odpowiedzialni będą pracownicy socjalni OPS w Sępólnie Krajeńskim. Rekrutacja kandydatów do udziału w projekcie odbywać się będzie poprzez wyłonienie kandydatów spośród mieszkańców oraz klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim spełniających kryteria określone we wniosku o dofinansowanie Projektu na podstawie:

1. formularza zgłoszeniowego (wypełnionego przez kandydata na uczestnika PAL i pracownika socjalnego),
2. dokumentacji socjalnej (wywiady środowiskowe),
3. uzyskania pozytywnej opinii wydanej przez komisję rekrutacyjną.

Osoby, które wyrażą chęć uczestnictwa w projekcie „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start” w ramach PAL rekrutowane będą na podstawie kryteriów obligatoryjnych oraz preferencyjnych tj.:

KRYTERIA OBLIGATORYJNE: zamieszkiwanie na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, w następujących miejscowościach: Sępólno Krajeńskie (miasto), Lutowo, Piaseczno, Włóścibórz, Radońsk, Komierowo, Wałdowo. Weryfikacja kryterium nastąpi na podstawie oświadczeń uczestników projektu o miejscu zamieszkania lub zameldowania w w/w miejscowościach, posiadające status osoby zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, mieszkające w rozumieniu Kodeksu cywilnego na terenie województwa kujawsko-pomorskiego

- a) osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej,
- b) osoby ze środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności z obszarów zdegradowanych, w tym objętych rewitalizacją.

W ramach projektu OPS w Sępólnie Krajeńskim wsparciem będą obejmowane osoby bezrobotne, które korzystają z pomocy społecznej lub kwalifikują się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, w myśl ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i którym do aktywizacji zawodowej niezbędne jest w pierwszej kolejności udzielenie wsparcia w zakresie integracji społecznej.

KRYTERIA PREFERENCYJNE PRZY REKRUTACJI BĘDĄ MIAŁY OSOBY :

- a) doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego - 5 PKT.
- b) ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności - 5 PKT.
- c) z niepełnosprawnością sprzężoną, oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym osoby z niepełnosprawnością intelektualną i osoby z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi - 5 PKT.
- d) korzystających z PO PŻ (indywidualnie lub jako rodzina - 5 PKT.
- e) zamieszkujących na obszarach zdegradowanych wyznaczonych w lokalnych programach rewitalizacji lub gminnych programach rewitalizacji - 5 PKT.

Ponadto pod uwagę będzie brana rozmowa kwalifikacyjna z kandydatem, która oceni także motywację do udziału w projekcie oraz dodatkowe inne czynniki, które mogą mieć wpływ na udział w projekcie. Rozmowa kwalifikacyjna będzie punktowana w skali od 1 do 5, pod uwagę będzie brana motywacja do udziału w zaplanowanych formach wsparcia. Motywacja będzie oceniana na podstawie wyników rozmowy oraz testów badających poziom motywacji do podjęcia zmiany w swoim życiu.

Inne czynniki, jakie będą brane pod uwagę to: sytuacja rodzinna tj. liczba dzieci/osób zależnych na utrzymaniu, samotne rodzicielstwo i inne.

Sporządzana będzie lista podstawowa i rezerwowa. Lista główna osób zakwalifikowanych do projektu zostanie ułożona wg liczby otrzymanych punktów – od najwyższej – do najniższej. Pozostałe osoby spełniające kryteria uczestnictwa, które nie znalazły się na liście podstawowej znajdą się na liście rezerwowej.

W proces rekrutacji będzie zaangażowany zespół projektowy oraz zespół merytoryczny projektu - pracownicy socjalni, którzy będą potrafili właściwie dobrać uczestników projektu. Będą weryfikować kryteria obligatoryjne i preferencyjne zaznaczane w formularzach zgłoszeniowych do udziału w projekcie. Nad całością działań będzie czuwał kierownik projektu.

Charakterystyka obszaru

Sfera społeczna

Gmina Sępólno Krajeńskie to gmina miejsko-wiejska zlokalizowana w powiecie sępoleńskim, w północno-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. W Sępólnie Krajeńskim zlokalizowane są władze administracyjne Gminy i Powiatu. Odległość Miasta od władz wojewódzkich w Bydgoszczy to 64 km, zaś w Toruniu to 106 km. Obszar Gminy Sępólno Krajeńskie sąsiaduje z gminami: Lipka (województwo wielkopolskie), Debrzno (województwo pomorskie), Kamień Krajeński, Kęsowo, Gostycyn, Sośno oraz Więcbork.



Źródło: http://www.bip.gmina-sepolno.pl/bip_big.php?id=97&wys=513&szer=800, dnia 11.02.2019r., godz. 18:11

Gmina Sępólno Krajeńskie zajmuje obszar około 229 km², co plasuje ją na 10 miejscu wśród 144 gmin województwa. Przeważającą część stanowią użytki rolne, pozostały obszar zajmują lasy i tereny zurbanizowane. Sieć osadniczą w Gminie tworzą 33 miejscowości wchodzące w skład 24 sołectw: Kawle, Dziechowo, Iłowo, Jazdrowo, Komierowo, Lutowo, Lutówko, Niechorz, Piaseczno, Radońsk, Sikorz, Skarpa, Świdwie, Teklanowo, Trzciany, Waldowo, Waldówko, Wilkowo, Wisniewa, Wisniewka, Włoszczobórz, Wysoka Krajeńska, Zalesie, Zboże.

Dodatkowo w Sępólnie Krajeńskim stworzono 2 osiedla, które podobnie jak sołectwa są jednostkami pomocniczymi dla władz Gminy.

Miasto Sępólno Krajeńskie jest położone nad Jeziorem Sępoleńskim, w dolinie rzeki Sępolenki. Malowniczy krajobraz Gminy tworzą liczne jeziora i formy ochrony przyrody, do których możemy zaliczyć: Krajeński Park Krajobrazowy, 4 rezerwy przyrody, 40 pomników przyrody, 56 użytków ekologicznych oraz zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Torfowisko Messy”.

Wg. danych GUS w 2017 roku zamieszkiwało gminę Sępólno Krajeńskie 15.958 osób. Liczba kobiet była wyższa od liczby mężczyzn o 388 osób. Przewiduje się, że w latach kolejnych liczba mieszkańców zmaleje, ze względu na starzejące się społeczeństwo oraz niski przyrost naturalny. Natomiast liczba osób w wieku produkcyjnym maleje w porównaniu do roku poprzedniego, co oznacza że mniej mieszkańców osiągnie wiek, w którym podejmie pracę lub naukę w szkołach wyższych. Wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym zarówno wśród mężczyzn i kobiet, co świadczy o starzeniu się społeczeństwa. Analizując prognozy potwierdza się fakt, iż Gmina Sępólno Krajeńskie nie jest wolna od zjawiska starzenia się społeczeństwa.

Badanie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności stan w dniu 31 III 2011 obejmował osoby stale zamieszkałe (zameldowane) na obszarze Polski tj. gminy Sępólno Krajeńskie bez względu na fakt, czy te osoby przebywały w kraju w czasie spisu czy też były za granicą oraz osoby przebywające czasowo. Spis był przeprowadzony w budynkach, mieszkaniach, obiektach zbiorowego zakwaterowania i innych zamieszkałych pomieszczeniach niebędących mieszkaniami. Ogółem 16 142 osoby z czego to 7 894 stanowią mężczyźni, a 8 248 kobiety. Z ogólnego stanu ludności w wieku poprodukcyjnymi stanowi 2 419 osób z czego 763 to mężczyźni, a 1 656 to kobiety.

WNIOSEK:

Znaczny udział osób w wieku poprodukcyjnym wymaga podjęcia od władz gminy działań mających na celu zapewnienie wysokiej jakości usług opiekuńczo-specjalistycznych.

W aktualnych danych badanego roku 2017 zauważa się znaczny spadek stopy bezrobocia na terenie gminy. W porównaniu do roku 2016 – bezrobotni ogółem – dane zmalały o 133 osoby.

WNIOSEK:

Mimo spadku osób pozostających bez pracy w strukturze osób w wieku produkcyjnym ma wpływ na zubożenie społeczeństwa i pogorszenie warunków życia.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej – pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Świadczenia pieniężne przyznawane są z systemu pomocy społecznej pod warunkiem spełnienia jednocześnie dwóch kryteriów. Konieczne jest występowanie jednej z okoliczności wskazującej na trudną sytuację życiową tj. bezrobocia, niepełnosprawności, wielodzietności, potrzeby ochrony macierzyństwa, sieroctwa, bezdomności i innych wskazanych w ustawie o pomocy społecznej oraz spełnienie kryterium dochodowego. Realizację zadań pomocy społecznej dzieli się odpowiednio na zadania własne i zlecone, pochodzące z budżetu gminy i budżetu państwa.

Z danych zawartych w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim wynika, że przyczyny korzystania z pomocy społecznej nie ulegają zmianie, nadal większość klientów pomocy społecznej korzysta ze świadczeń z powodu bezrobocia. Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa nie konkretyzuje tych sytuacji, jedynie w art. 7 wymienia najczęstsze powody ich powstawania. Okolicznościami generującymi trudności życiowe są w pierwszej kolejności: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba i niepełnosprawność. Mimo, że powody udzielania pomocy społecznej nie są określone w kolejności pierwszeństwa ich uwzględniania, to nie bez przyczyny jako pierwsze zostało wymienione ubóstwo. Jest ono podstawową i jedną z najstarszych przyczyn dobroczynności, a następnie opieki i pomocy społecznej. Jest to pojęcie względne, niemożliwe do jednoznacznego zdefiniowania w czasie i przestrzeni. W wielu krajach na przestrzeni stuleci poprawiał się standard życia, w tym również ludzi ubogich. Obecnie zaś to, co w jednym państwie jest ubóstwem, w innym może uchodzić za dostatek. Stąd też próba oceny, czy w danym przypadku mamy do czynienia z ubóstwem, musi odwoływać się do pewnych wielkości ekonomicznych, takich jak minimum egzystencji czy minimum socjalne. Wyznacznikiem ubóstwa może być również dochód, który jest jednym z kryteriów przyznawania wielu świadczeń z pomocy społecznej. Ubóstwo często jest związane z innymi okolicznościami wywołującymi trudne sytuacje życiowe. Do najbardziej znaczących należą dziś niewątpliwie bezrobocie i bezdomność. Zjawiska te są głównie efektem transformacji ustrojowo-gospodarczej w Polsce, w wyniku której został ukształtowany nowy ład społeczny. Obserwuje się niewielką tendencję spadkową w liczbie rodzin korzystających ze świadczeń, ponieważ coraz mniej rodzin kwalifikuje się do udzielenia pomocy pod względem kryterium dochodowego, co ma związek z corocznym wzrostem tzw. najniższej krajowej oraz waloryzacją rent i emerytur.

WNIOSEK:

Nadmierne korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej destabilizuje sytuację społeczno-gospodarczą w gminie oraz jest przyczyną pogłębiania się zjawiska dezintegracji społecznej.

Osoby korzystające z pomocy społecznej stanowiły w roku 2018 - 42% ogółu rodzin. W roku 2018 powodami przyznania świadczeń pomocy społecznej będących w posiadaniu Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim, były: ubóstwo (195 rodzin), niepełnosprawność (202 rodzin), alkoholizm (50 rodzin) i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (34 rodzin). Łącznie Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił 916 707,00 złotych zasiłków pomocy społecznej.

W gminie Sępólno Krajeńskie pod koniec roku 2017 zarejestrowanych było 779 bezrobotnych. W analizowanym 2018 roku (na koniec czerwca) udział bezrobotnych w wieku produkcyjnym w gminie wyniósł 629 osób, z czego to 407 to kobiety, natomiast 222 to mężczyźni. 349 osób to bezrobotni długotrwale.

WNIOSEK:

Wysoki udział osób pozostających bez pracy w strukturze osób w wieku produkcyjnym wpływa na zubożenie społeczeństwa i pogorszenie warunków życia.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

W zakresie infrastruktury społecznej o obszarze **edukacja** na terenie gminy funkcjonują placówki nauczania elementarnego i szkoły do poziomu wykształcenia średniego. Oferta edukacyjna nie obejmuje natomiast nauczania z zakresu szkolnictwa wyższego.

Na terenie gminy Sępólno Krajeńskie w obszarze **ochrony zdrowia** działają:

- 1) NZOZ Doktor – realizujący zadania z zakresu opieki szkolnej oraz podstawowej opieki zdrowotnej;
- 2) Centrum Medyczne SPAMED, w skład którego wchodzi Wiejski Ośrodek Zdrowia w Wałdowie oraz Wiejski Ośrodek Zdrowia w Radońsku;
- 3) Zakład Diagnostyczno–Lecznicy BONUS PLUS, realizujący zadania z podstawowej opieki zdrowotnej;
- 4) Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Środowiskowo-Rodzinnej Vita;
- 5) Gabinet Rehabilitacji i Terapii Manualnej;
- 6) Niepubliczny Zakład Rehabilitacji;
- 7) NZOZ Jantar – poradnia odwykowa i leczenia uzależnień;
- 8) Caritas – opieka długoterminowa i opieka paliatywna;
- 9) Indywidualna praktyka położnej środowiskowo-rodzinnej.

Na terenie miasta funkcjonuje Centrum Sportu i Rekreacji, które realizuje zadania z zakresu **kultury fizycznej, sportu i rekreacji**. Do aktywnego spędzania czasu wolnego zachęcają również liczne szlaki turystyczne. O zaspokojenie **potrzeb kulturalnych** mieszkańców na terenie gminy dba Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskim, do którego zadań należy między innymi: edukacja kulturalna; gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie i ochrona dóbr kultury; wspieranie amatorskich ruchów artystycznych oraz zainteresowań z zakresu kultury i sztuki; organizacja lub współorganizacja imprez kulturalnych. W skład Centrum Kultury i Sztuki wchodzi: Wiejski Ośrodek Kultury w Lutowie, Wiejski Ośrodek Kultury w Wałdowie oraz 18 świetlic wiejskich. Ponadto, o potrzeby kulturalne gminy, dba również Biblioteka Publiczna im. Jarosława Iwaszkiewicza w Sępólnie Krajeńskim. Zmiany w strukturze ekonomicznej mieszkańców powodują, że istotne jest dopasowywanie oferty kulturalno-rekreacyjnej do potrzeb najmłodszych, jak i najstarszych mieszkańców gminy.

WNIOSEK:

Dostępność budynków użyteczności publicznej i usług społecznych stanowi potencjał gminy w zakresie rozwoju społeczeństwa aktywnego i zintegrowanego.

Obszar zdegradowany

Obszar zdegradowany, to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy, czyli stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a) gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw)
- b) środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska);
- c) przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych);
- d) technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Projekt wynika z konieczności zmniejszenia obszarów zagrożenia wykluczeniem społecznym i wyrównaniem poziomu spójności społecznej na terenie gminy Sępólno Krajeńskie. Skierowany jest przede wszystkim do tych obszarów gminy Sępólno Krajeńskie, które stanowią obszary zdegradowane i są objęte planami rewitalizacji społecznej. Obszar gminy ma jeden

z najwyższych poziomów zapóźnienia socjalnego i ekonomicznego w woj. kujawsko-pomorskim. Na tych obszarach istnieje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, odnotowuje się niski poziom przedsiębiorczości, brak jest infrastruktury społecznej, budynki mieszkalne są w złym stanie technicznym - dominuje stara zabudowa, jest wiele zniszczonych podwórek, zaniedbanej i zdewastowanej przestrzeni wspólnej. Głównym problemem związanym ze zjawiskiem wykluczenia społecznego na tym obszarze są zakorzenione negatywne postawy, których nie da się wyeliminować z dnia na dzień. Na obszarach tym mieszkają osoby, funkcjonujące w rodzinach, w których zdecydowana większość korzysta z pomocy społecznej. Osoby te mają przekonanie o własnej małej sprawczości, niskiej zaradności, poczucia bycia gorszym, niekompetencji. W konsekwencji takiego myślenia osoby te nie poszukują innej drogi, bo często nawet nie wiedzą, że taka istnieje. A nawet jeśli, to wydaje im się absolutnie nieosiągalna. Nie kształcą się, nie rozwijają swoich umiejętności, a w rezultacie faktycznie nie są atrakcyjne na rynku pracy. Tkwią w tym

sposobie myślenia, który prowadzi do ubóstwa. Trudno im zmienić przekonania, bo żyją cały czas w tej społeczności, która je negatywnie wzmacnia.

WNIOSEK:

OBSZAR ZDEGRADOWANY TO ULICE W SĘPÓLNIE KRAJEŃSKIM: 1. Wojska Polskiego 2. Hallera 3. Sienkiewicza 4. Podgórna 5. Nowy Rynek 6. Plac Wolności 7. Jeziorna *Dodatkowym obszarem zdegradowanym są ulice:* Ratuszowa, Kościelna, Krótka, Średnia, Studzienna, Polna, Wodna, Młyńska.

OBSZARY WIEJSKIE: Kawle, Iłowo, Skarpa, Włóścibórz, Wąldowo, Piaseczno, Kamionka

Raport "Barometr zawodów" dla powiatu sępoleńskiego na rok 2018 wskazuje, że wśród zawodów o charakterze deficytowym są takie, które nie wymagają bardzo specjalistycznych kierunków kształcenia, mogą je zdobyć właśnie osoby z zasadniczym wykształceniem. Raport ten wskazuje takie zawody jak: blacharze samochodowi, cieśle i stolarze budowlani, cukiernicy, dekarze, pracownicy budowlani, fryzjerzy, hydraulicy, kelnerzy i barmani, piekarze, spawacze. Największy deficyt jest w zawodach krawiec i pracownik produkcji odzieży.

W szczególnie trudnej sytuacji są kobiety. Nie mogą pogodzić pracy z życiem rodzinnym częściej niż mężczyźni zmuszone są do wycofania się z rynku pracy. Wynika to m.in. że funkcjonuje stereotyp postrzegania płci (kobieta ma spełniać funkcje opiekuńcza) i/lub braku możliwości zapewnienia opieki nad dzieckiem w trakcie podejmowania przez matkę aktywności zawodowej i społecznej. Problemem jest też dzielenie obowiązków domowych z partnerem, w zakresie opieki nad dzieckiem/dziećmi. W szczególnie trudnej sytuacji są kobiety powracające oraz wchodzące po raz pierwszy na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dzieci. Z kolei trudności na rynku pracy doświadczane przez osoby do 30 roku życia wynikają z: nieodpowiednich kwalifikacji zawodowych lub/ i braku niewystarczającego doświadczenia zawodowego. Zmniejsza to ich szanse na (re)integrację społeczno-zawodową. Osoby do 30 r.ż. mają też niski poziom kompetencji kluczowych (trudności z kierowaniem własnym rozwojem, skuteczną komunikacją, twórczym rozwiązywaniem problemów, obsługa IT itp.), umiejętności poruszania się po rynku pracy, często stereotypowo postrzegają siebie przez pryzmat konieczności wykonywania zawodu „męskiego” lub „żeńskiego”. Problemem jest także niewielki dostęp mieszkańców do oferty szkoleń i kursów zawodowych, duża odległość od większych miast (Bydgoszcz, Toruń, Chojnice) i brak dogodnych połączeń komunikacyjnych, które uniemożliwiają podjęcie pracy. Ponadto Barometr Zawodów wskazuje na powiększającą się szarą strefę zatrudnienia, a z drugiej strony rosnące wymagania dotyczące kwalifikacji pracowników. Wszystkie te negatywne zjawiska stanowią podstawę realizacji kompleksowego wsparcia opartego o Program Aktywności Lokalnej (PAL), który będzie realizowany jest oparty o partnerstwo

lokalne i jest to zaplanowana sekwencja działań i przedsięwzięć na rzecz rozwiązywania problemów lokalnych oraz integracji i aktywizacji społeczności lokalnej z terenu Gminy Sępólno Krajeńskie.

Analiza badań

W związku z realizacją projektu niezbędne było rozeznanie społeczności na obszarze objętym projektem. W tym celu specjaliści w zakresie diagnozy indywidualnej i grupowej w ramach projektu „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start” w ramach PAL rozdysponowali ankiety, które miały na celu zdiagnozowanie sytuacji potencjalnych beneficjentów. Ankieta składała się z 12 pytań z czego 11 pytań to pytania zamknięte dotyczące sfery społecznej i problemów z jakimi borykają się mieszkańcy w swojej miejscowości oraz jednego pytania otwartego, w którym poproszono ankietowanych o wskazanie zalet zamieszkiwania w swojej miejscowości.

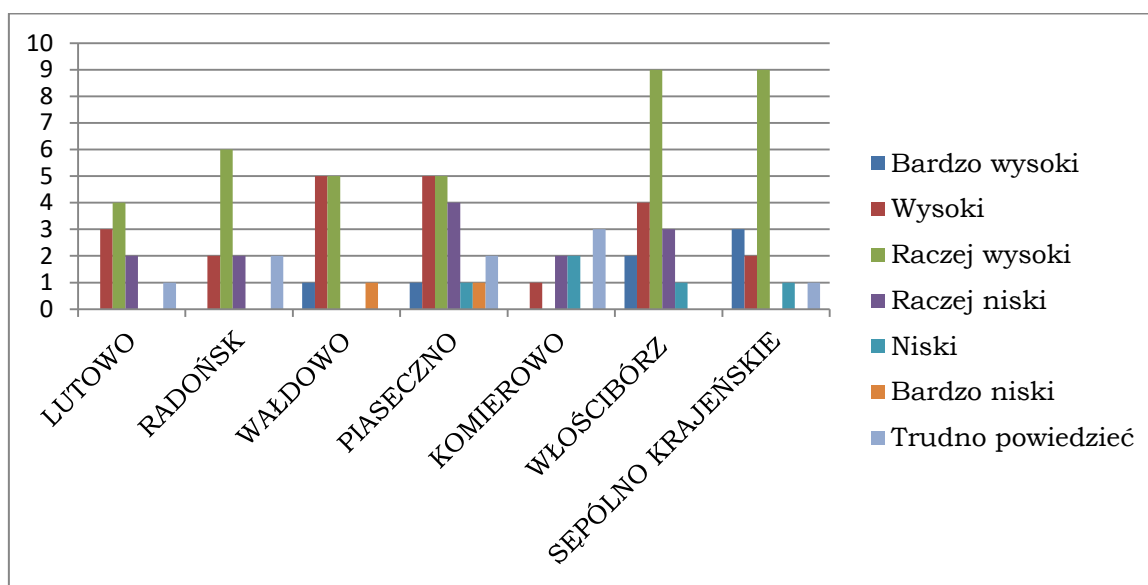
Przygotowując badanie ankietowe rozdysponowano 150 ankiet, z czego tylko 96 ankiet stanowi materiał badawczy. Poniżej przedstawiono charakterystykę osób badanych oraz analizę wyników w obszarach wskazanych do objęcia wsparciem.

Miejscowość	Ilość ankiet	Ilość ankiet oddanych			
	Rozdysponowanych	Oddanych	Pustych	Wypełnionych	Poprawnych
Radońsk	20	12	0	12	12
Komierowo	20	8	0	8	8
Wałdowo	20	12	0	12	12
Lutowo	20	10	0	10	10
Włóścibórz	20	19	0	19	19
Piaseczno	20	19	0	19	19
Sępólno Kr.	30	16	0	16	16
RAZEM	150	96	0	96	96

Źródło: opracowanie własne

Analiza ankiet

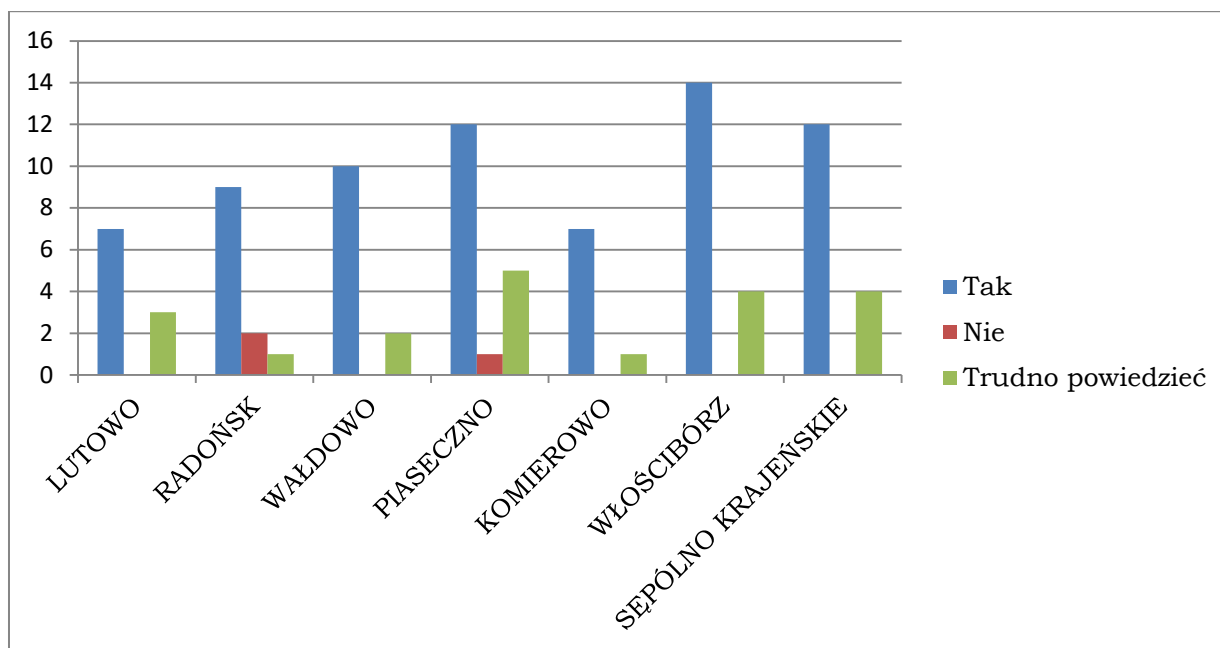
1. Jak ocenia Pan/Pani swój poziom zadowolenia z mieszkania w swojej miejscowości?



Z odpowiedzi na pytanie zadowolenia z mieszkania w swojej miejscowości na równym poziomie zadowolenia zauważa się wśród ankietowanych z Wałdowa i Piaseczna (po 10 respondentów), którzy oceniają poziom jako wysoki i raczej wysoki. Mieszkańcy Włóściborza i Sępólna Krajeńskiego (po 9 respondentów) oceniają na raczej wysoki. Wśród ankietowanych zauważa się zadowolenie z zamieszkiwania swojej miejscowości oraz bardzo mały odsetek niezadowolenia pozostałych ankietowanych. Można stwierdzić, że mieszkańcy gminy Sępólna Krajeńskiego w większym odsetku badanych czują się społecznością.

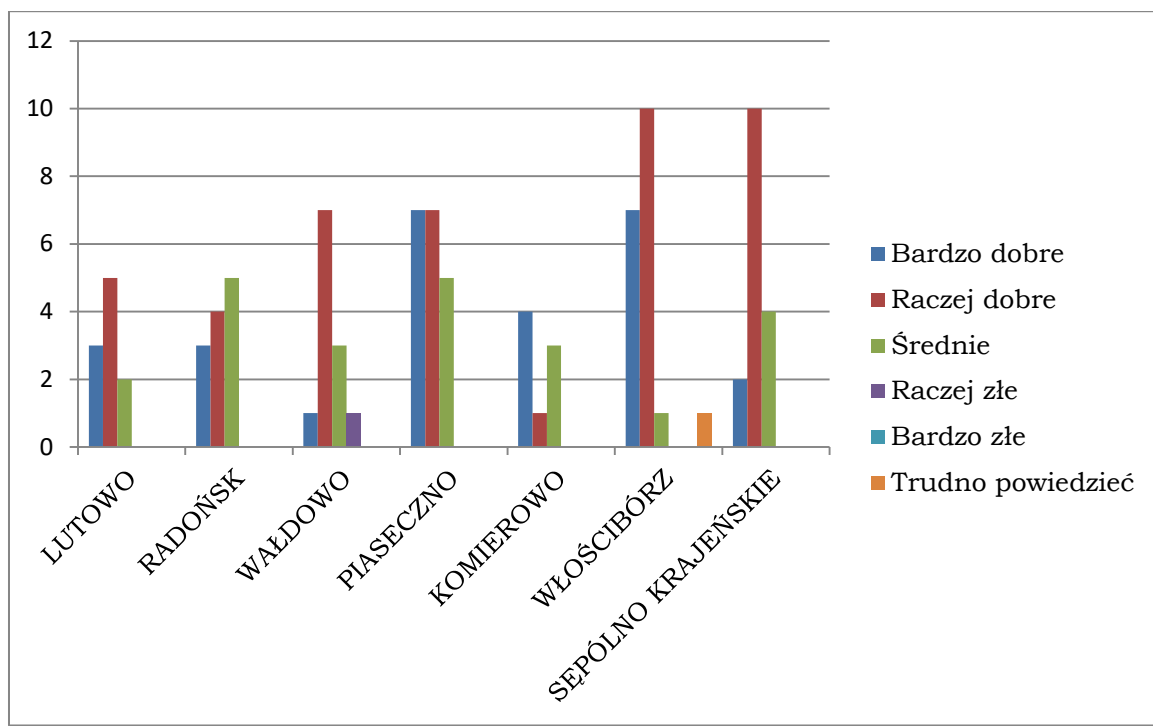
2. Czy czuje się Pan/Pani członkiem społeczności w zamieszkiwanej miejscowości?

W nawiązaniu do pytania pierwszego powyższe pytanie potwierdza wniosek, iż respondenci wskazują siebie jako członka społeczności zamieszkiwanej miejscowości (71 respondentów). Tylko w 3 przypadkach jednoznacznie określono stanowisko na „Nie”, a w 19 udzielono odpowiedź „Trudno powiedzieć.”

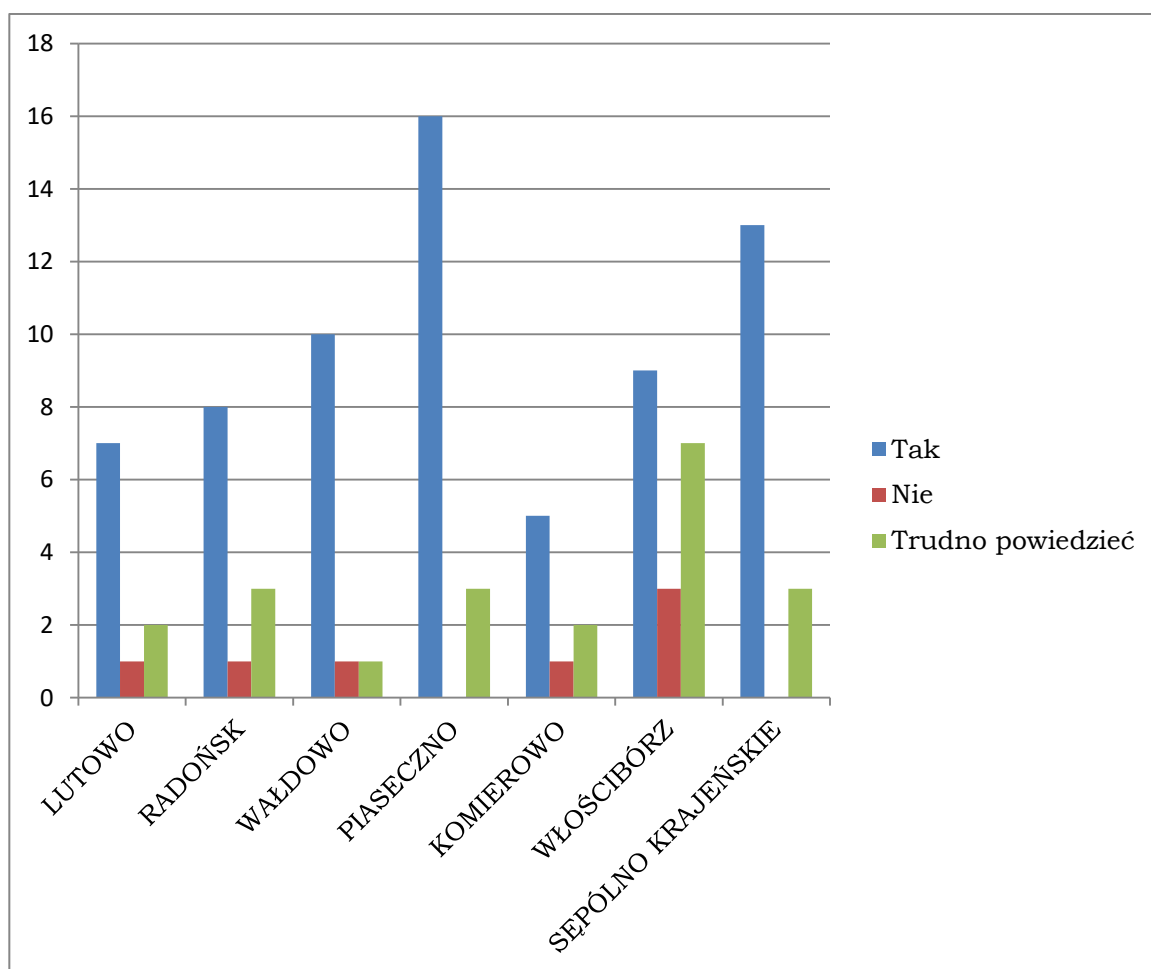


3. Jak ocenia Pan/Pani swoje relacje z sąsiadami?

Większość respondentów utrzymuje dobre relacje sąsiedzkie (71 respondentów określa je jako bardzo dobre i raczej dobre), tylko w Włosciborzu 1 respondent udzielił odpowiedzi „Trudno powiedzieć”, natomiast w Wałdowie określił jako raczej złe relacje. Znajac środowisko lokalne w Wałdowie nasuwa się stwierdzenie o negatywnych relacjach sąsiedzkich w związku z lokalizacją mieszkań socjalnych i przeświadczeniem mieszkańców o marginalizacji sąsiedzkiej lokatorów ze względu na ich bezrobocie, alkoholizm, bezradność życiową czy niepełnosprawność. Mieszkańcy potocznie ich budynek, w którym zamieszkują nazywają „Belwederem”, który usytuowany jest w centrum wsi.



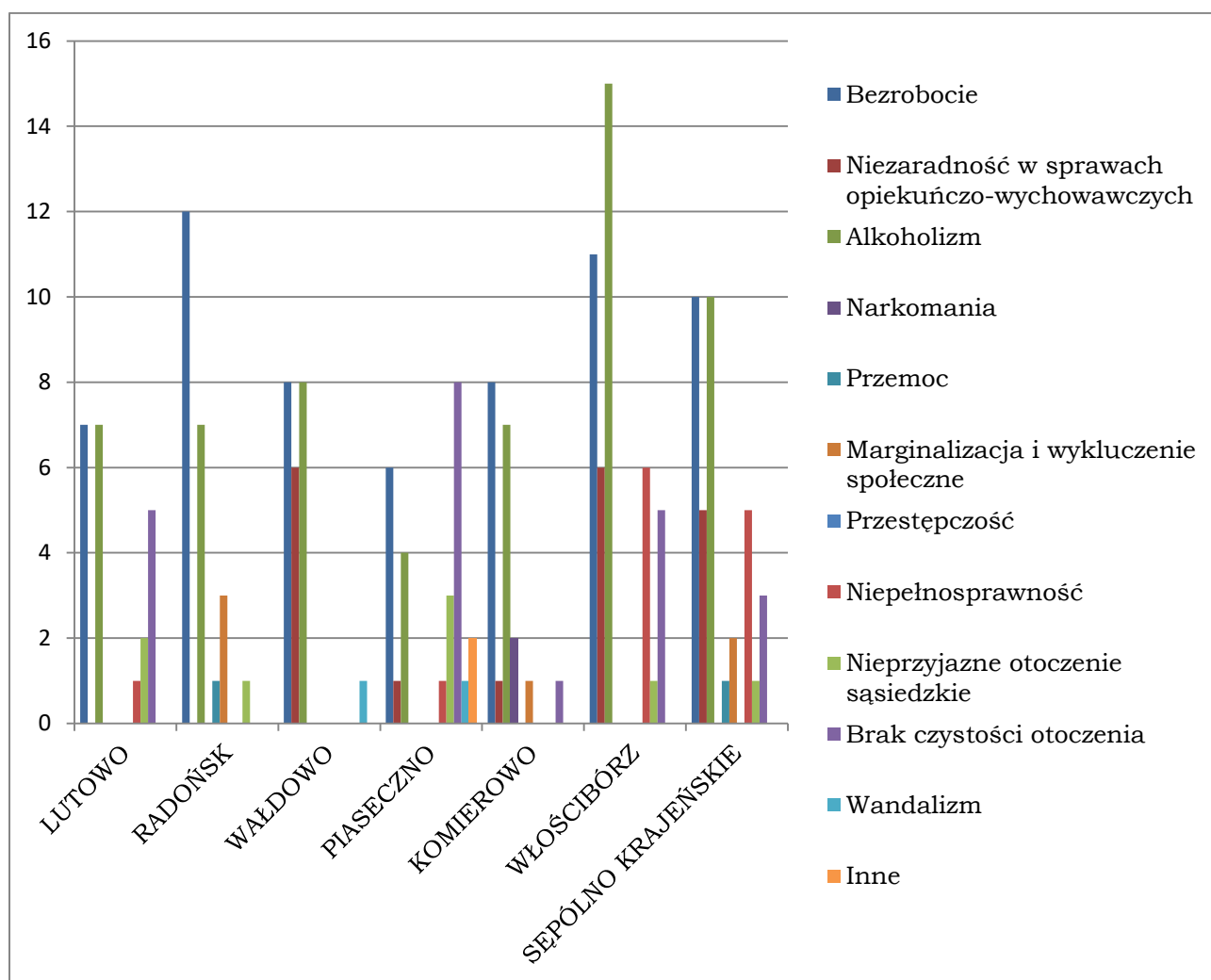
4. Czy uważa Pan/Pani swoje miejsce zamieszkania za bezpieczne?



Z odpowiedzi udzielonych na powyższe pytanie respondenci wskazują miejsce zamieszkania za bezpieczne (68 respondentów). Tylko 7 respondentów jednoznacznie określiło, że nie czują się bezpiecznie, a 21 respondentów określiło swoją odpowiedź jako „Trudno powiedzieć”.

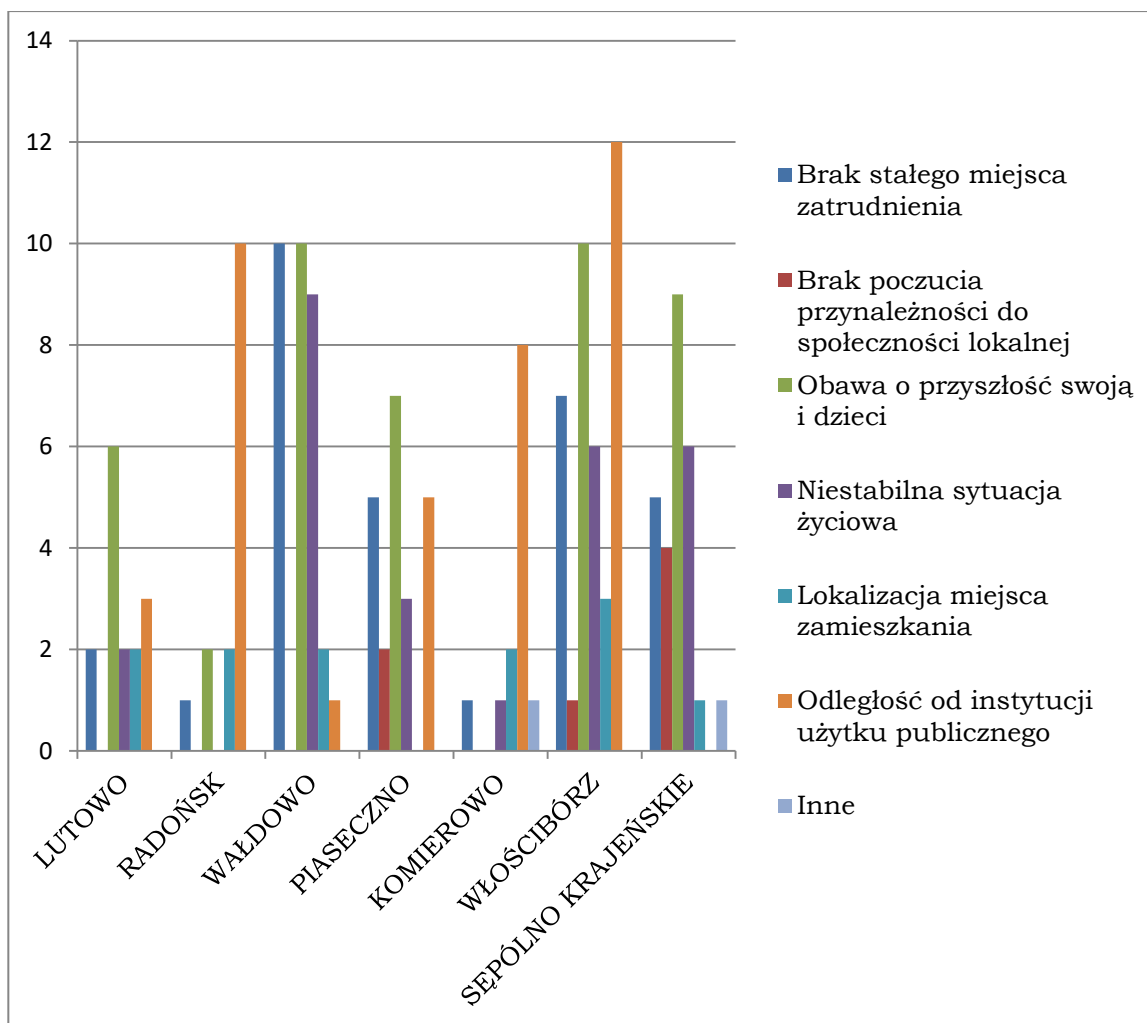
5. Które z niżej wymienionych problemów najczęściej występują w Pana/Pani miejscowości? (Proszę wybrać nie więcej niż trzy odpowiedzi)

Wśród ankietowanych znacznym problemem z jakim się borykają mieszkańcy to bezrobocie (52 respondentów) i alkoholizm (60 respondentów). Kolejnym z problemów wytypowanym przez respondentów to niezaradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (19 respondentów) oraz niepełnosprawność (13 respondentów). Zauważalne jest stwierdzenie, iż w miejscowościach Piaseczno, Lutowo, Włóścibórz i Sępólno Krajeńskie brak jest czystości otoczenia (22 respondentów).

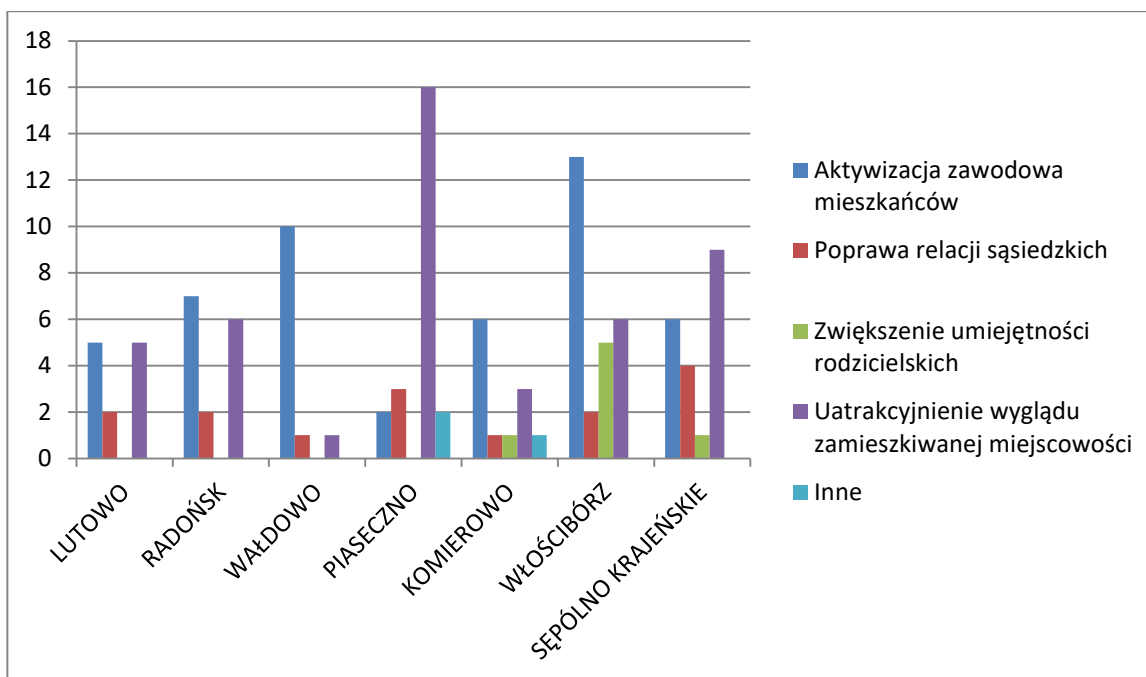


6. Czy Pana/Pani boryka się z poniższymi problemami? (proszę wybrać nie więcej niż trzy odpowiedzi)

Ankietowani z Włóściborza, Radońska Komierowa i Piaseczna wytypowali jeden z głównych problemów tj. odległość zamieszkiwanej miejscowości od instytucji użytku publicznego (39 respondentów). Następnie zgłaszana problemowa sytuacja to obawa respondentów o przyszłość swoją i dzieci (44 respondentów). Kolejnym zgłaszanym problemem są problemy związane z brakiem stałego miejsca zatrudnienia (33 respondentów), a co za tym idzie niestabilna sytuacja życiowa (27 respondentów).



7. Jakie działania według Pani/Pana należałoby podjąć w zamieszkiwanej miejscowości, aby podnieść jakość życia jego mieszkańców?



W nawiązaniu do powyższego pytania respondenci zgłaszają następujące działania mające na celu podniesienie jakości życia jego mieszkańców poprzez: uatrakcyjnienie wyglądu zamieszkiwanej miejscowości (46 respondentów) oraz aktywizację zawodową mieszkańców (47 respondentów). Poprawa relacji sąsiedzkich (15 respondentów) oraz zwiększenie umiejętności rodzicielskich wpłynie poprawnie na relacje międzyludzkie (7 respondentów) w poszczególnych miejscowościach.

8. Jakie zauważa Pan/Pani zalety mieszkania w swojej miejscowości?

Lutowo: biorąc pod uwagę respondentów z miejscowości Lutowo zauważają oni następujące zalety: Wiejski Ośrodek Kultury jako działający prężnie (5 respondentów), możliwość nauki w miejscu zamieszkania na poziomie przedszkolnym (3 respondentów) oraz podstawowym (6 respondentów), dostępność do sklepu i kościoła (4 respondentów), miejscowość oceniana jako spokojna (3 respondentów) oraz bezpieczna (1 respondent), w jednej z ankiet brak odpowiedzi na pytanie.

Radońsk: respondenci z Radońska wskazali jako największe zalety czyste powietrze i ciszę (4 respondentów), uważają miejsce zamieszkania jako przyjazne otoczenie, w którym mogą liczyć na pomoc sąsiedzką oraz nie zauważa się dużej ilości ludzi (3 respondentów), w pięciu ankietach nie udzielono odpowiedzi na pytanie.

Wałdowo: analizując odpowiedzi w powyższym pytaniu mieszkańcy Wałdowa za zalety swojej miejscowości uważają: Wiejski Ośrodek Kultury jako działający prężnie (4 respondentów), możliwość nauki w miejscu zamieszkania na poziomie przedszkolnym (2 respondentów) oraz podstawowym (4 respondentów), możliwość podstawowej opieki zdrowotnej

(3 respondentów), mała odległość do instytucji publicznych (2 respondentów), dostępność do sklepu, placu zabaw, określając kolokwialnie „wszędzie blisko, „wszystko w zasięgu ręki”, „mamy wszystko w swojej miejscowości” (5 respondentów).

Piaseczno: respondenci zamieszkujący teren Piaseczna za zalety uważają: bliskie położenie od miasta oraz cisza (4 respondentów) i spokój (3 respondentów), oceniają jako ładną okolicę oddaloną od dróg publicznych (po 2 respondentów), zauważają małe skupisko ludzi i życzliwe sąsiedztwo wraz z czystym otoczeniem i dużą przestrzenią z małym natężeniem ruchu samochodów (5 respondentów). W ośmiu ankietach nie udzielono odpowiedzi na pytanie.

Komierowo: dla mieszkańców Komierowa ich miejscowość jest mała i cicha (2 respondentów), z dala od zgiełku miasta z czystym powietrzem oraz dobra wzajemna znajomość mieszkańców, bliskie kontakty sąsiedzkie (4 respondentów). Jeden ankietowany uważa, że musi poświęcać więcej czasu na opiekę nad dzieckiem, a kolejny nie zauważa zalet mieszkania w swojej miejscowości. Na pytanie nie odpowiedziało 3 respondentów.

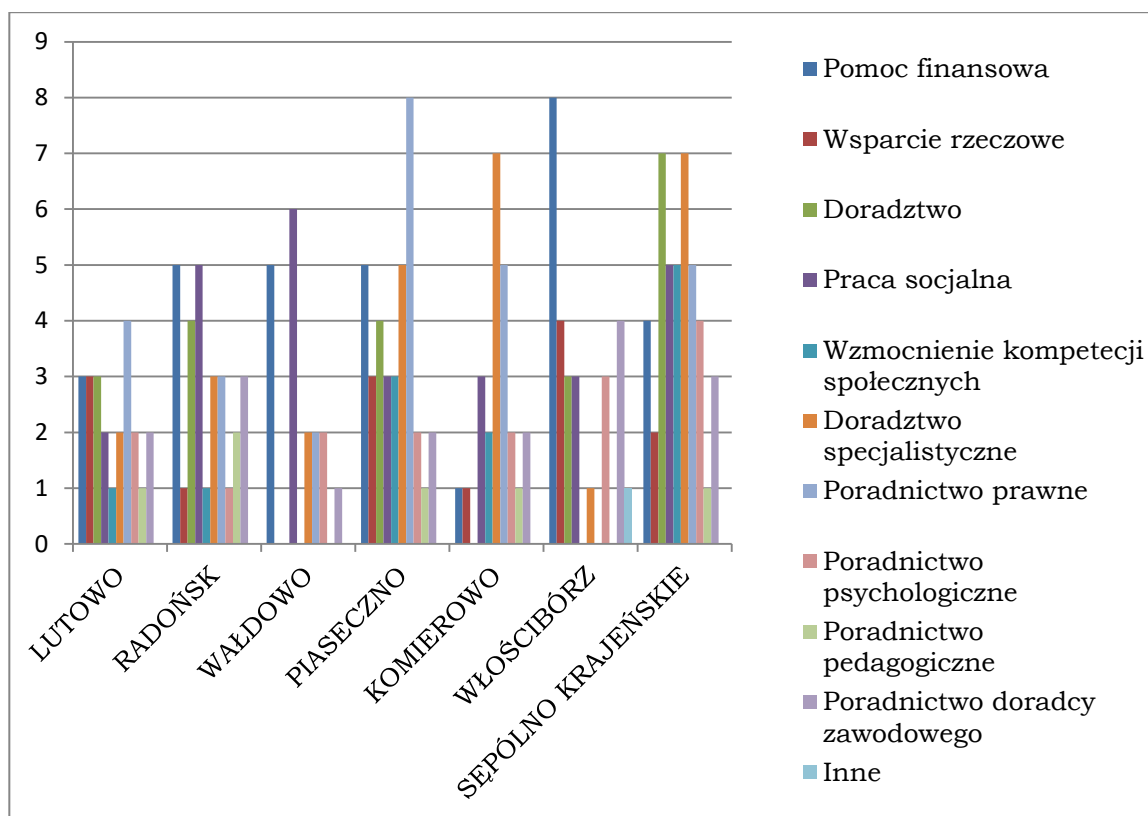
Włocibórz: w ocenie mieszkańców Włociborza najatrakcyjniejsza jest cisza w miejscowości (7 respondentów) oraz świeże powietrze i kościół (2 respondentów). Na powyższe pytanie nie udzieliło odpowiedzi 11 respondentów.

Sępólno Krajeńskie: w miejscowości Sępólno Krajeńskie zaleta jest atrakcyjna okolica (7 respondentów), łatwy dostęp do urzędów, bezpieczeństwo (4 respondentów), atrakcyjność ofert Centrum Kultury i Sztuki oraz Centrum Rekreacji i Sportu (3 respondentów), czystość środowiska naturalnego (2 respondentów). Sześciu respondentów zauważa za zaletę dostępność do sklepów i przychodni, bliskie relacje z sąsiadami, małe miasto ze ścieżkami rowerowymi. Jeden z respondentów wskazał wadę – mała integracja mieszkańców. Trzech respondentów nie odpowiedziało na pytanie.

9. Jakie formy wsparcia powinien oferować OPS dla Pana/Pani miejscowości?

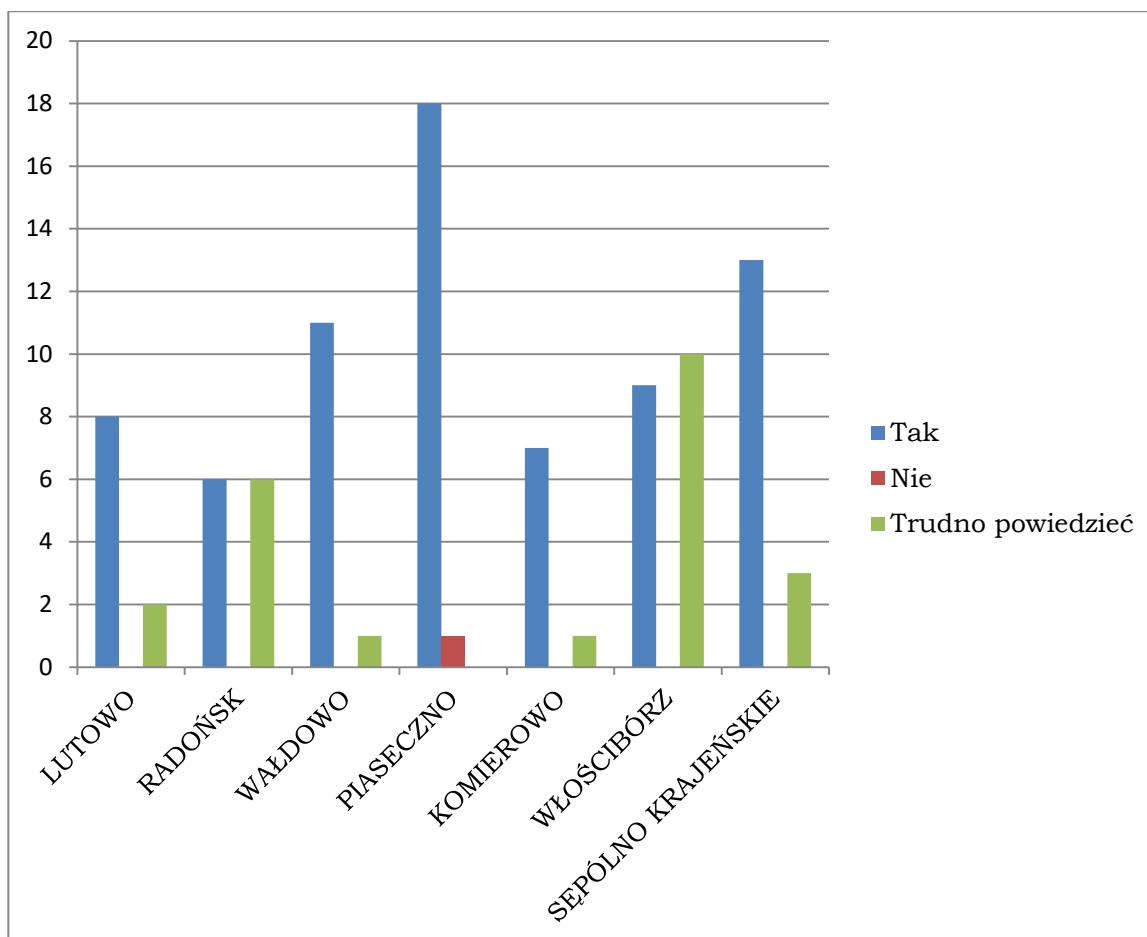
Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej postrzegana jest jeszcze przez pryzmat pomocy finansowej (31 respondentów) i rzeczowej (14 respondentów). Zauważalna jest już do niedawna niedoceniana praca socjalna (27 respondentów) oferowana przez pracowników socjalnych. Zarówno praca socjalna jak i oferowane doradztwo specjalistyczne odnajduje zapotrzebowanie w sferze pomocy społecznej. Ewaluacja pracy socjalnej zmienia postrzeganie na pracownika socjalnego, który zaczyna być kojarzony przez świadczeniobiorcę jako pomoc i wsparcie, a nie jak dotychczas jako instytucję rozdającą pomoc finansową. Aktualnie osoby i rodziny, które we własnym zakresie są samowystarczalne finansowo oczekują pomocy i wsparcia w sferze wzmocnienia kompetencji społecznych (10 respondentów), czy specjalistycznym doradztwie

w zakresie prawnym (25 respondentów), psychologicznym (16 respondentów), pedagogicznym (6 respondentów) oraz doradztwie zawodowym (17 respondentów).

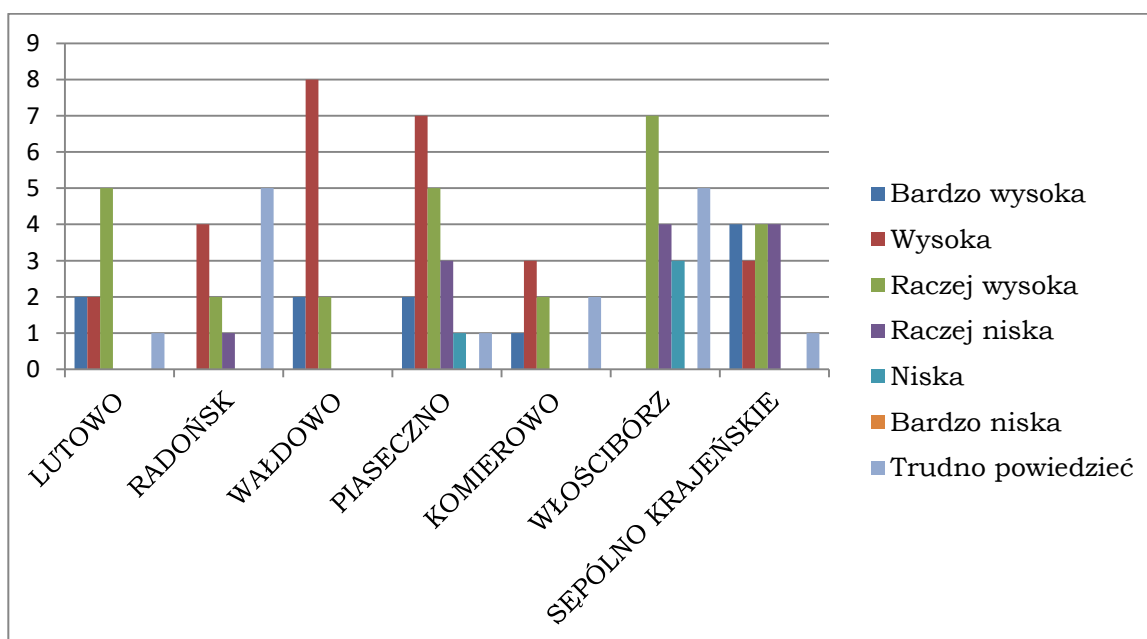


10. Czy włączyłby się Pan/Pani w działania na rzecz poprawy jakości życia w zamieszkiwanej miejscowości?

Podczas analizy zebranych ankiet w powyższym pytaniu widać, iż mieszkańcom zależy, aby w ich miejscowości była dobra jakość życia. Większość respondentów wyraża zgodę na włączenie się w działania mające na celu poprawę jakości ich życia (72 respondentów), mniejszy odsetek nie jest zdecydowany (23 respondentów), a w miejscowości Piaseczno 1 respondent stanowczo wyraził dezaprobatę włączenia się w działania usprawniające społeczność lokalną w ich miejscowości.



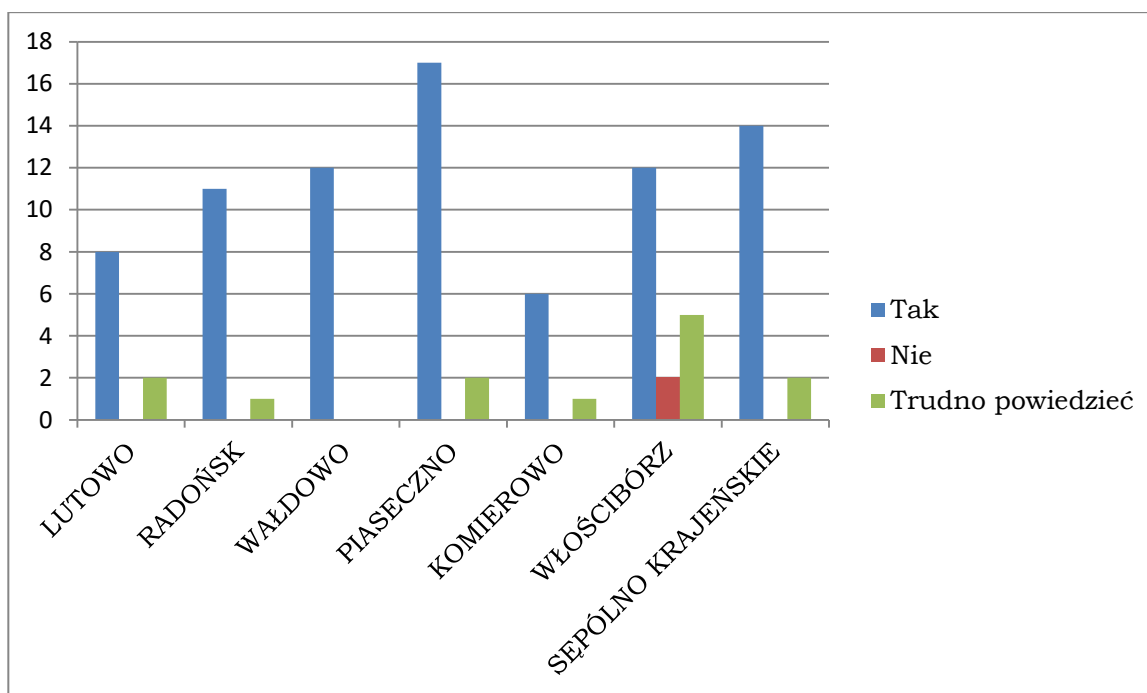
11. Jak ocenia Pan/Pani swoją gotowość do wzięcia udziału w działaniach zmierzających do poprawy jakości życia w miejscu zamieszkania?



W zakresie gotowości ankietowanych do podjęcia działań zmierzających do poprawy jakości życia z danej miejscowości chęć mieszkańców w większym odsetku badanych plasuje się

między gotowością bardzo wysoką poprzez wysoką i raczej wysoką (65 respondentów). Zauważa się również dość duże niezdecydowanie respondentów określając swoją odpowiedź jako „Trudno powiedzieć” (15 respondentów). Jednakże reasumując większość pochyła się w kierunku zmian.

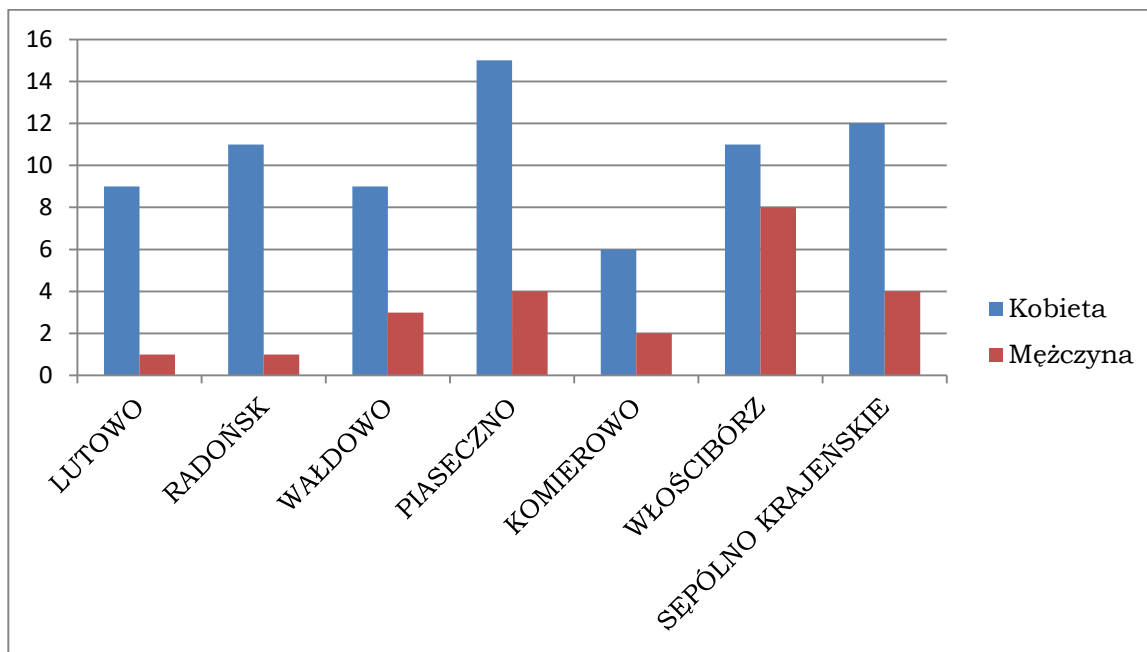
12. Czy wzięłyby Pan/Pani udział w spotkaniach integracyjnych organizowanych dla mieszkańców swojej miejscowości?



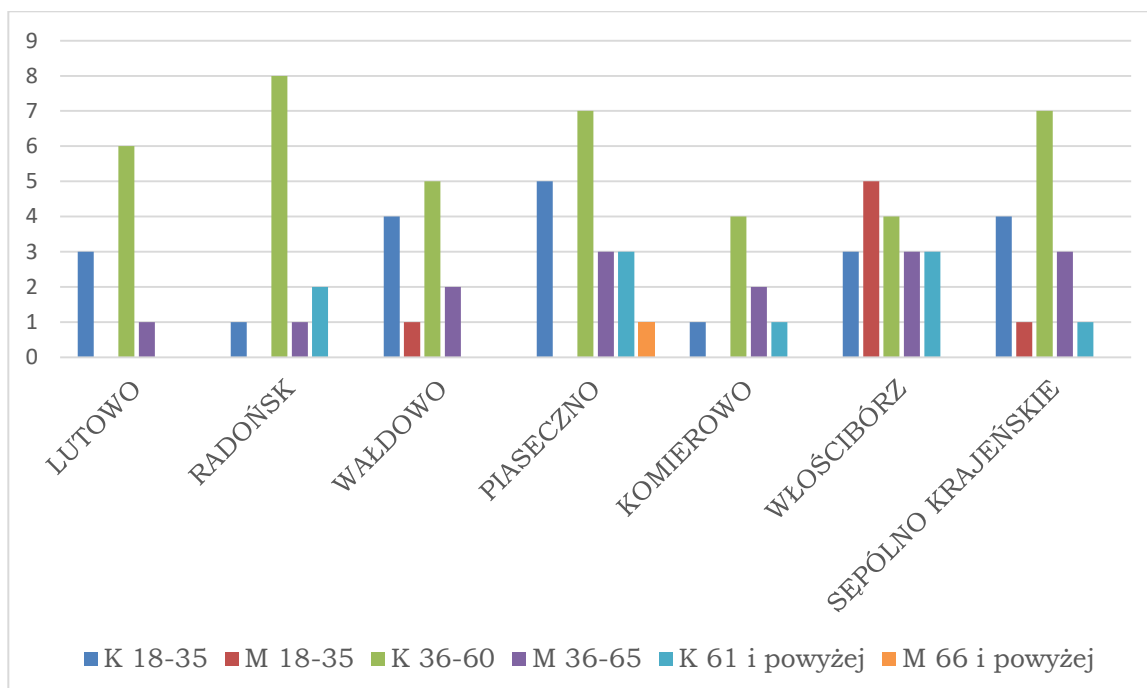
W analizowanym pytaniu można jednoznacznie stwierdzić, iż większość respondentów (80 respondentów) jest za zmianami oraz są chętni na proponowane wsparcie i wskazują gotowość do organizowanych spotkań.

Metryczka – dane respondentów

1. Płeć

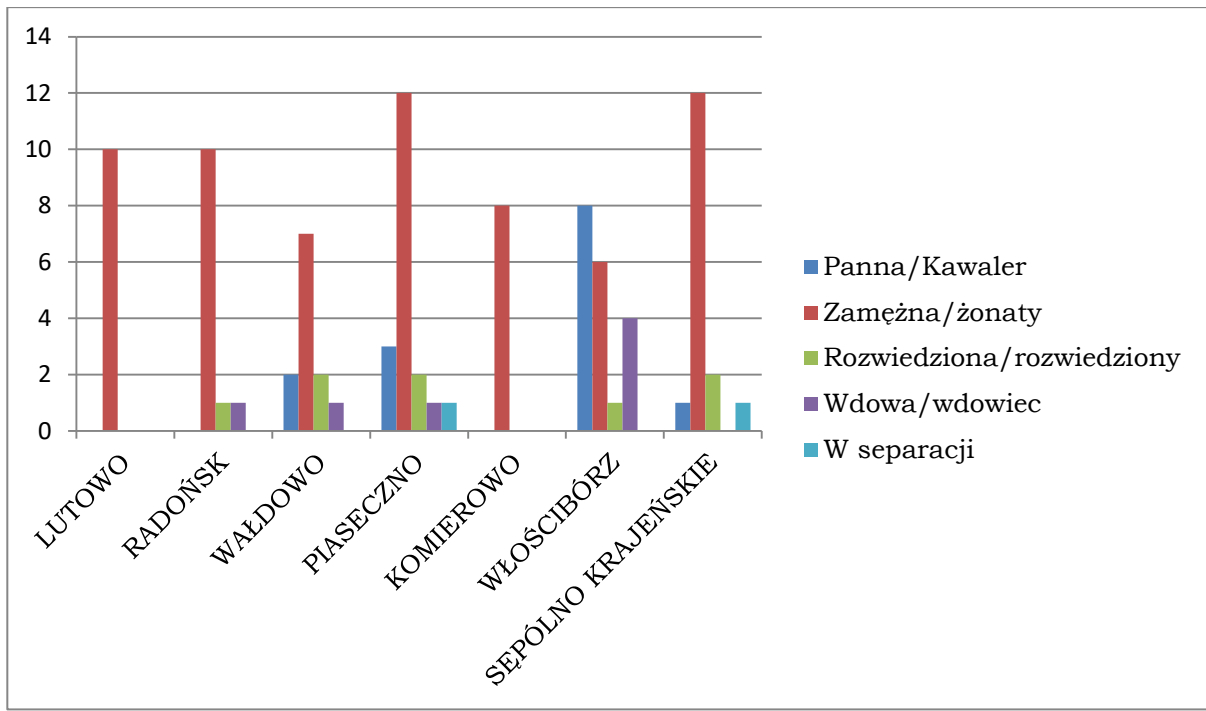


2. Wiek

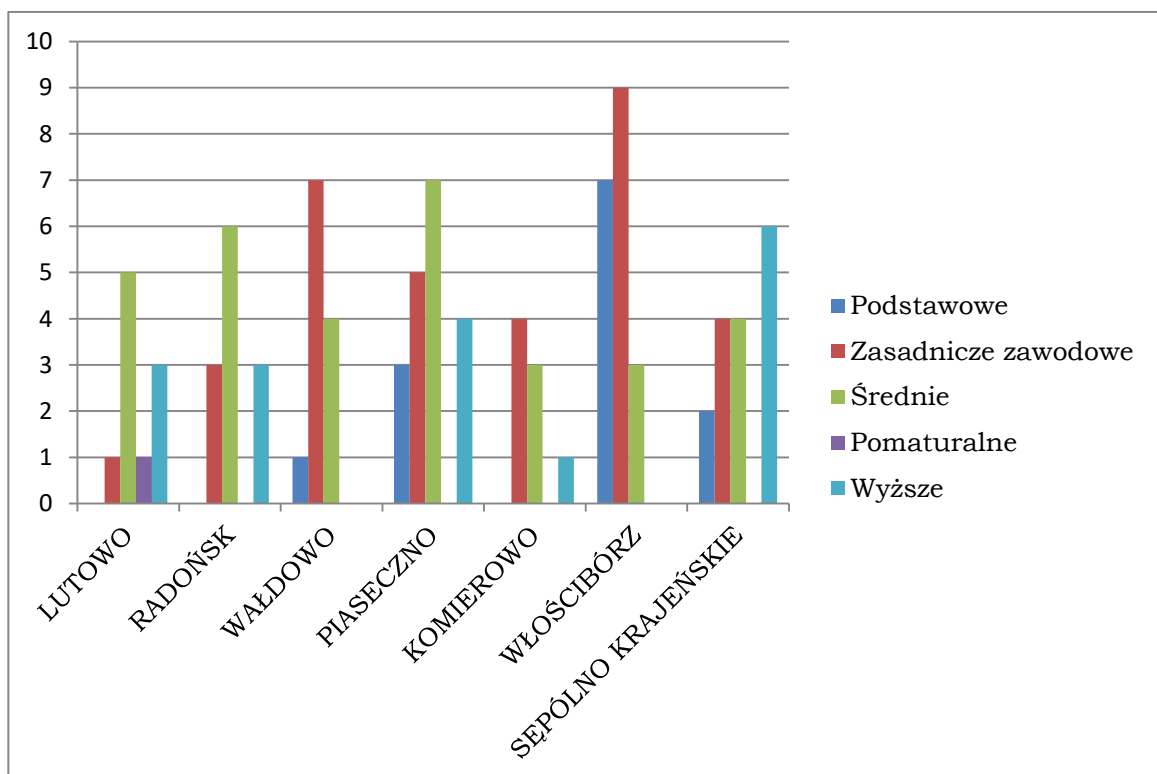


3. Stan cywilny

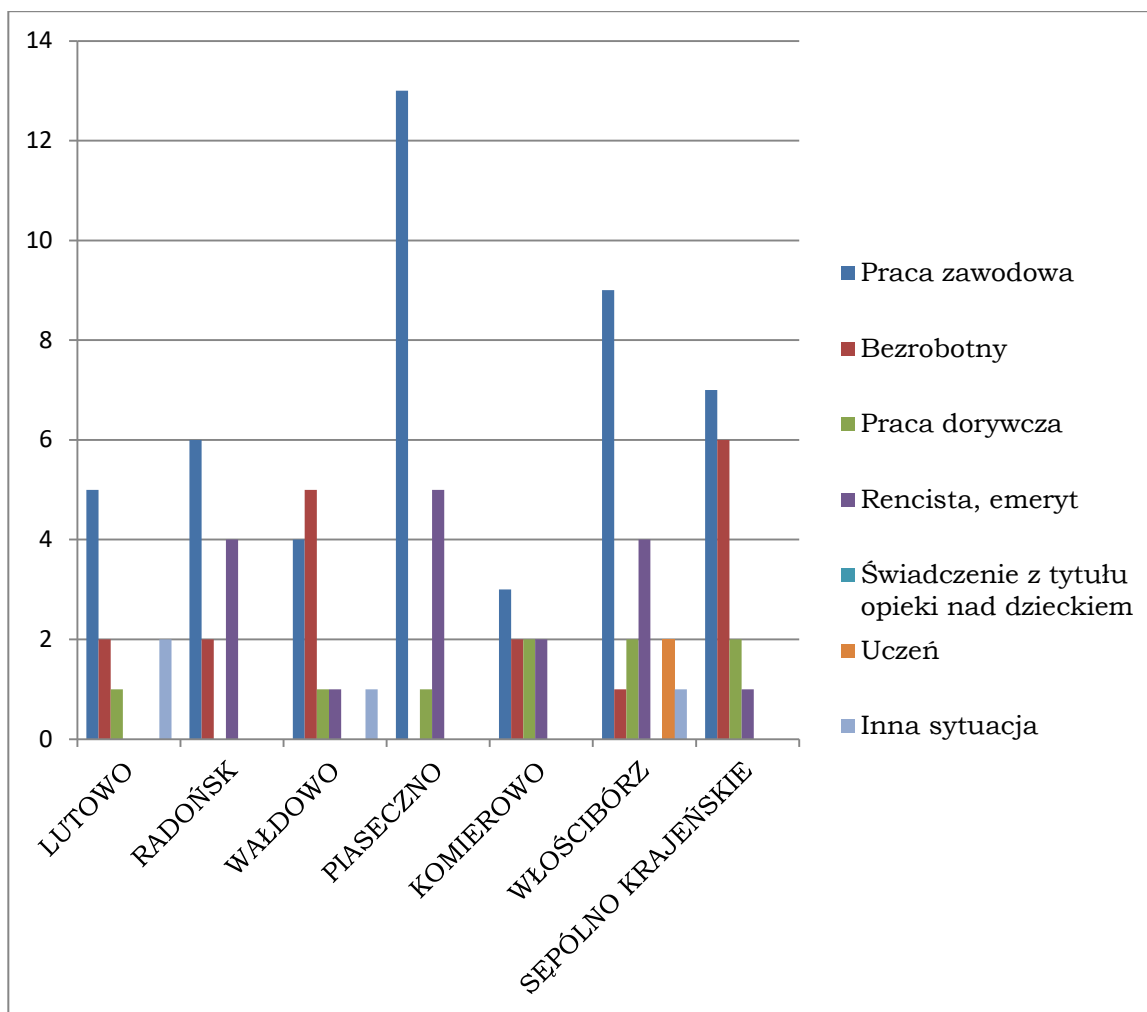
W analizowanym badaniu ankietowym, uczestniczyły zarówno kobiety jak i mężczyźni. Po zliczeniu okazało się, iż dominują kobiety w ilości 73, a mężczyźni to 22 osoby. Niestety w badaniu wzięły osoby, które nie kwalifikują się do objęcia wsparciem poprzez uczestnictwo w projekcie, ze względu na swój wiek poprodukcyjny. Liczbę tą stanowią zarówno kobiety i mężczyźni łącznie 11 osób. Struktura związków przeważa stan zameżna/zonaty, pojedyncze osoby to rozwiedziona/rozwiedziony, wdowa/wdowiec oraz separacja.



4. Wykształcenie



5. Sytuacja zawodowa

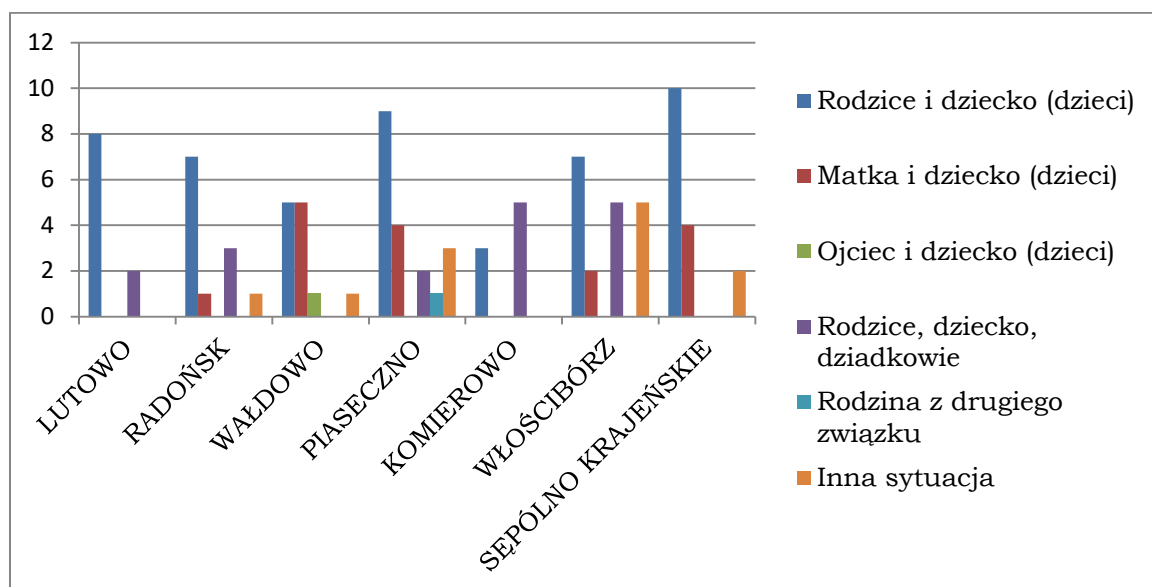


Poziom wykształcenia ankietowanych kształtuje się na poziomie podstawowym (13 respondentów), zasadnicze zawodowe (33 respondentów), średnie (32 respondentów), pomaturalne 1 respondent, a wykształcenie wyższe posiada 17 respondentów. Badani swoją sytuację zawodową przedstawiają następująco: 18 respondentów bezrobotnych, 9 respondentów pracuje dorywczo. Niestety w powyższym badaniu największy odsetek badanych wykazuje pracę zawodową (47 respondentów) oraz 17 ankietowanych przyznaje pobieranie świadczeń emerytalnych i rentowych, co wyklucza ich udział w proponowanym wsparciu.

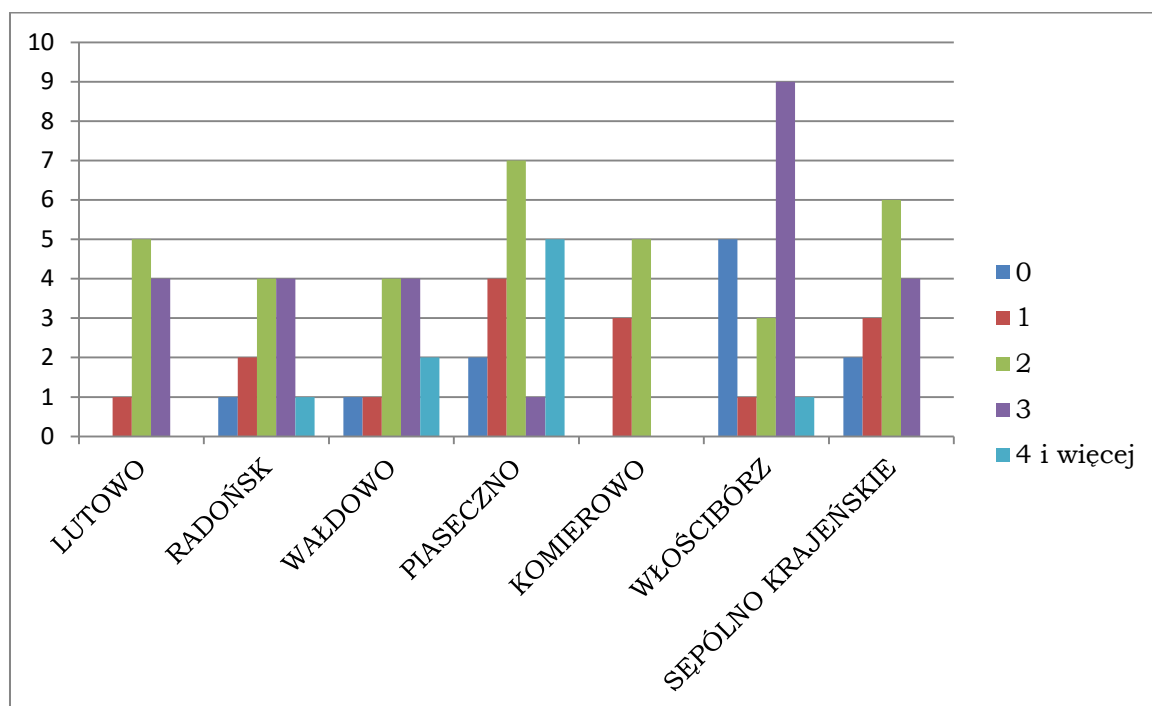
6. Struktura rodziny

Ankietowani strukturę rodziny opierają na modelu rodzice i dziecko (dzieci) – 49 respondentów, samotne wychowywanie dzieci przez matkę wykazuje 16 badanych, a model samotnego ojcostwa wskazuje 1 osoba. Zauważalny jest również model wielopokoleniowy w strukturze rodzice, dziecko, dziadkowie – 17 ankietowanych. 12 badanych określiło swoją strukturę rodziny jako inną sytuację. 1 respondent wskazuje siebie jako rodzinę z drugiego związku. Liczba dzieci w rodzinie kształtuje się następująco: rodzinę bez dzieci wskazuje 11 badanych, z 1 dzieckiem – 16 ankietowanych, z 2 dziećmi – 34 respondentów, z 3 dziećmi – 26

badanych, z 4 dzieci i więcej – 9 respondentów. Zauważa się dominujący model rodziny jako 2+2.



7. Liczba dzieci w rodzinie



Analiza diagnozy potrzeb uczestnika

Kolejnym narzędziem badawczym jest indywidualna diagnoza potrzeb uczestnika biorącego udział w projekcie „Program Aktywizacja i Integracja - Nowy Start” w ramach PAL.

Na podstawie informacji uzyskanych od uczestnika wraz z pracownikiem socjalnym zostanie wspólnie określona ścieżka wsparcia w formach indywidualnych i grupowych. Powyższy dokument w trakcie trwania projektu będzie zawierał informacje o modyfikacji ścieżki wsparcia uczestnika biorącego udział w projekcie oraz monitorowanie tejże ścieżki.

Wnioski

W trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych badań ankietowych, obserwacji mieszkańcy potwierdzili występowanie problemów społecznych, które zostały zdiagnozowane na etapie delimitacji tj.: bezrobocie, starzenie się społeczeństwa, alkoholizm niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawność. Wskazali również na problem odpływu młodych ludzi z terenu gminy. Mieszkańcy sygnalizowali także niedostateczne wyposażenie w infrastrukturę społeczną, w tym brak przedszkoli oraz niepełne wyposażenie świetlic wiejskich. Braki techniczne – brak lub zły stan dróg i chodników, brak czystości otoczenia czy nieatrakcyjność zamieszkiwanej miejscowości. W tym względzie najbardziej oczekiwanymi efektami procesu rewitalizacji są: realizacja projektów społecznych mających na celu zwiększenie dostępu do dóbr publicznych, aktywizacji i integracji grup zagrożonych lub wykluczonych społecznie oraz przygotowanie odpowiedniego do tego zaplecza (zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji dla gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2016-2023).

Przeprowadzona delimitacja wykazała, że wyodrębniony obszar charakteryzuje się przede wszystkim wysokim odsetkiem osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. Oznacza to, że na obszarze rewitalizacji występują liczne problemy społeczne, tj. ubóstwo, niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawność i alkoholizm. Powody przyznawania świadczeń często łączą się ze sobą – osoby otrzymujące zasiłek z powodu ubóstwa, mogą również otrzymywać wsparcie z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – w związku z czym jedne stają się przyczyną drugich, a niemożliwość zaspokojenia własnych potrzeb, staje się powodem poczucia wykluczenia społecznego i marginalizacji. W przypadku osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej istotne będą działania aktywizujące, poruszające praktyczne kwestie, np. budowania relacji rodziców z dziećmi czy podnoszenia poczucia własnej wartości. Potrzebne są również inicjatywy o charakterze społecznym i edukacyjnym, które przyczynią się do wzmocnienia więzi społecznych (w tym poprzez uczestniczenie w grupach samopomocowych, poradnictwo specjalistyczne, doradztwo zawodowe, coaching, praca socjalna, wsparcie i pomoc asystenta rodziny, organizacją pikników integracyjnych, ognisk, wyjazdów studyjnych do wiosek tematycznych, współorganizacja cyklicznych wydarzeń lokalnych, itd.). Poprawa relacji rodzic-dziecko, edukacja w zakresie społeczno-obywatelskim, działania z zakresu integracji czy wsparcie psychologiczne pomogą w przezwyciężaniu bieżących problemów z jakimi zmagają się rodziny, jak i aktywnego ich włączenia do lokalnej

społeczności. Poczucie marginalizacji i wykluczenia prowadzić może do wielu zachowań, które nie są akceptowalne w społeczeństwie. Z tego względu tak istotne jest objęcie wsparciem całych rodzin, zmagających się z licznymi problemami społecznymi. Działaniami, które wspomogą realizację założonych celów, będą zajęcia edukacyjne. Poprzez rozszerzenie oferty kulturalno-rozrywkowej, dzieci i młodzież z obszaru objętego wsparciem będą miały możliwość skorzystania z bezpłatnych zajęć organizowanych w świetlicach pod okiem animatora, które pozwolą na rozwój zdolności i pasji w zakresie np. muzyki, tańca czy plastyki. Doposażenie świetlic wiejskich według potrzeb (regały, krzesła, stoły, itp.) oraz wyposażenie np. w gry, szachy i warcaby mające na celu nie tylko opanowanie technik gry, ale także rozwój kreatywności i logicznego myślenia u najmłodszych. Poprzez doposażenie i wyposażenie świetlic wiejskich, miejsca te staną się bardziej atrakcyjne do spędzania czasu wolnego. Zostanie stworzona przestrzeń pozwalająca na budowę nowych relacji, wymianę doświadczeń i wiedzy. Ostatnim ze zdiagnozowanych problemów w sferze społecznej jest bezrobocie. Wysoki udział osób pozostających bez zatrudnienia w ludności w wieku produkcyjnym został zidentyfikowany na obszarze miejskim i wiejskim. Osobom bezrobotnym towarzyszy często poczucie bycia gorszym, przez co same zaczynają wycofywać się z życia społecznego. Dlatego tak istotne jest podjęcie działań mających na celu wzbudzenie potrzeby zmiany sytuacji życiowej u osób pozostających bez stałego zatrudnienia. Planowana interwencja obejmować będzie organizację szkoleń umożliwiających zdobycie kompetencji twardych (zdobycie nowych kompetencji w kursach: robotnik budowlany, piekarz/cukiernik, kurs kroju i szycia, kurs fryzjerstwa) oraz miękkich (tj. poradnictwo specjalistyczne, doradztwo zawodowe, coaching, trening kompetencji społecznych). Wsparcie udzielane przez doradcę zawodowego, pomoże w zaplanowaniu ścieżki kariery i pomoże przy znalezieniu nowej pracy. Podjęte działania w ramach projektu zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału we wspólnym rozwiązywaniu problemów oraz wspólnie będą zapobiegać powstawaniu nowych. Wdrożenie tych działań spowoduje między innymi: zmniejszenie ryzyka wykluczenia społecznego wśród części mieszkańców, poprawę warunków ich życia czy wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie, zwiększenie więzi rodzinnych oraz spadek dysfunkcji rodziny wynikającej z uzależnień w rodzinie oraz poprawę opieki zdrowotnej i zmniejszenie dysproporcji w dostępie do usług społecznych dla osób niepełnosprawnych. Należy również zwrócić uwagę, że w badaniu ankietowym zauważa się jako dobrze postrzeganą i darzoną zaufaniem mieszkańców instytucję pomocową, którą jest na terenie gminy Sępólno Krajeńskie Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim (zgodnie z celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Miasta i Gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2014-2020).

Załączniki – wzory narzędzi badawczych



WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE



Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



Narzędzie Nr 1

Sępólno Krajeńskie, dnia 03.01.2019 r.

SCENARIUSZ SPOTKANIA

Scenariusz spotkania promocyjno-diagnostycznego z sołtysami, świetlicowymi, przedstawicielami CKiS w Sępólnie Krajeńskim oraz osobami zaangażowanymi w realizację projektu „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start” w ramach PAL.

1. Przywitanie przybyłych przedstawicieli na spotkanie.
2. Przedstawienie założeń realizowanego projektu „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start” w ramach PAL – prezentacja (wystąpienie Dyrektora OPS oraz koordynatora projektu).
3. Dyskusja.
4. Zaplanowanie wspólnych działań niezbędnych do realizacji projektu „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start” w ramach PAL.
5. Podsumowanie.

Narzędzie Nr 2 - ankieta

Szanowni Państwo, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim podjął realizację projektu „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start” w ramach realizacji PAL dla mieszkańców Lutowa, Radońska, Komierowa, Wałdowa, Piaseczna, Włościborza i Sępólna Krajeńskiego (miasto).

„Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start” ma na celu podjęcie działań prowadzących do polepszenia warunków bytowych mieszkańców ww. miejscowości. Aby trafnie określić cele i zadania do jego realizacji, potrzebna jest współpraca instytucji lokalnych oraz osób zamieszkujących na w/w terenie.

W związku z tym, zwracamy się do Państwa z prośbą o wypełnienie kwestionariusza ankiety. Jego wyniki pozwolą nam na trafne określenie problemów, a następnie dostosowanie działań zawartych w Programie do Państwa potrzeb.

Prosimy o szczerze i rzetelne wypełnienie ankiet. Ankieta jest w pełni anonimowa, dlatego nie należy jej podpisywać. Wszystkie uzyskane informacje są istotne i będą wykorzystane wyłącznie do sporządzenia diagnozy.

W pytaniach oznaczonych „□” prosimy o wybranie przez siebie odpowiedzi poprzez wstawienie symbolu „X” w odpowiednią kratkę, natomiast w miejscach wykropkowanych wpisać odpowiedź lub przedstawić własną opinię.

Dziękujemy za poświęcony czas na wypełnienie ankiety.

Ankieta

1. Jak ocenia Pan/Pani swój poziom zadowolenia z mieszkania w swojej miejscowości?

- Bardzo wysoki**
- Wysoki**
- Raczej wysoki**
- Raczej niski**
- Niski**
- Bardzo niski**
- Trudno powiedzieć**

2. Czy czuje się Pan/Pani członkiem społeczności w zamieszkiwanej miejscowości?

- Tak**
- Nie (proszę podać dlaczego?).....**
- Trudno powiedzieć**

3. Jak ocenia Pan/Pani swoje relacje z sąsiadami?

- Bardzo dobre**
- Raczej dobre**
- Średnie**
- Raczej złe**
- Bardzo złe**
- Trudno powiedzieć**

4. Czy uważa Pan/Pani swoje miejsce zamieszkania za bezpieczne? (proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź)

- Tak**
- Nie (proszę podać dlaczego?).....**
- Trudno powiedzieć**

5. Które z niżej wymienionych problemów najczęściej występują w Pana/Pani miejscowości? (Proszę wybrać nie więcej niż trzy odpowiedzi)

- Bezrobocie**
- Niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych**
- Alkoholizm**
- Narkomania**

- Przemoc**
- Marginalizacja i wykluczenie społeczne**
- Przestępczość**
- Niepełnosprawność**
- Nieprzyjazne otoczenie sąsiedzkie**
- Brak czystości otoczenia**
- Wandalizm**
- Inne (jakie?).....**

6. Czy Pana/Pani boryka się z poniższymi problemami? (proszę wybrać nie więcej niż trzy odpowiedzi)

- Brak stałego miejsca zatrudnienia**
- Brak poczucia przynależności do społeczności lokalnej**
- Obawa o przyszłość swoją i dzieci**
- Niestabilna sytuacja życiowa**
- Lokalizacja miejsca zamieszkania**
- Odległość od instytucji użytku publicznego**
- Inne (jakie?).....**

7. Jakie działania według Pani/Pana należałoby podjąć w zamieszkiwanej miejscowości, aby podnieść jakość życia jego mieszkańców?

- Aktywizacja zawodowa mieszkańców**
- Poprawa relacji sąsiedzkich**
- Zwiększenie umiejętności rodzicielskich**
- Uatrakcyjnienie wyglądu zamieszkiwanej miejscowości**
- Inne (jakie?).....**



WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE



Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



8. Jakie zauważa Pan/Pani zalety mieszkania w swojej miejscowości?

-
-
-

9. Jakie formy wsparcia powinien oferować OPS dla Pana/Pani miejscowości?

- Pomoc finansowa**
- Wsparcie rzeczowe**
- Doradztwo**
- Praca socjalna**
- Doradztwo specjalistyczne**
 - Poradnictwo prawne**
 - Poradnictwo psychologiczne**
 - Poradnictwo pedagogiczne**
 - Poradnictwo doradcy zawodowego**
- Inne (jakie?).....**

10. Czy włączyłby się Pan/Pani w działania na rzecz poprawy jakości życia w zamieszkiwanej miejscowości?

- Tak**
- Nie (proszę podać dlaczego?).....**
- Trudno powiedzieć**

11. Jak ocenia Pan/Pani swoją gotowość do wzięcia udziału w działaniach zmierzających do poprawy jakości życia w miejscu zamieszkania?

- Bardzo wysoka**



WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE



Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



- Wysoka**
- Raczej wysoka**
- Raczej niska**

- Niska
- Bardzo niska
- Trudno powiedzieć

12. Czy wzięłyby Pan/Pani udział w spotkaniach integracyjnych organizowanych dla mieszkańców swojej miejscowości?

- Tak
- Nie (proszę podać dlaczego?).....
- Trudno powiedzieć

Metryczka

Płeć:

- Kobieta
- Mężczyzna

Wiek:

Stan cywilny:

- Panna/kawaler
- Zameżna/żonaty
- Rozwiedziona/rozwiedziony
- Wdowa/wdowiec
- W separacji

Wykształcenie:

- Podstawowe
- Zasadnicze zawodowe



WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE



Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



- Średnie
- Pomaturalne
- Wyższe

Sytuacja zawodowa:

- Praca zawodowa
- Bezrobotny (jak długo?).....
- Praca dorywcza
- Rencista, emeryt
- Świadczenie z tytułu stałej opieki nad dzieckiem
- Uczeń
- Inna sytuacja (jaka?).....

Struktura rodziny:

- Rodzice i dziecko(dzieci)
- Matka i dziecko(dzieci)
- Ojciec i dziecko (dzieci)
- Rodzice, dziecko i dziadkowie
- Rodzina z drugiego związku
- Inna sytuacja (jaka?).....

Liczba dzieci w rodzinie:

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4 i więcej



Narzędzie nr 3

Diagnoza potrzeb uczestnika

I. Dane uczestnika biorącego udział w projekcie „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start” w ramach PAL.

Imię i Nazwisko	
Data i miejsce urodzenia	
Adres zamieszkania	
Telefon kontaktowy	

II. Jak ocenia Pan/Pani swoją sytuację zawodową? (Proszę dokonać oceny od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najgorszą a 5 ocenę najlepszą).

1 2 3 4 5

III. Jak Pana/Pani rodzinie się żyje? (Proszę dokonać oceny od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najgorszą a 5 ocenę najlepszą).

1 2 3 4 5

IV. Jak ocenia Pan/Pani środowisko lokalne w którym Pan/Pani zamieszkuje? (Proszę dokonać oceny od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najgorszą a 5 ocenę najlepszą).

1 2 3 4 5



Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



V. Ścieżka wsparcia/Plan pomocy rodzinie/ uczestnika biorących udział w projekcie „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start” w ramach PAL, w tym zaplanowanie wsparcia w formach indywidualnych lub grupowych (wspólne ustalenia uczestnika z pracownikiem socjalnym).

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

- 6.....
 7.....
 8.....

VI. Modyfikacja ścieżki wsparcia/Planu pomocy rodzinie/uczestnikowi biorącemu udział w projekcie „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start” w ramach PAL, w tym zaplanowanie wsparcia w formach indywidualnych lub grupowych (wspólne ustalenia uczestnika z pracownikiem socjalnym).

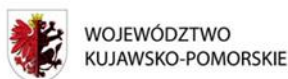
- 1.....
 2.....
 3.....
 4.....
 5.....

VII. Monitorowanie ścieżki wsparcia:

Czy uczestnik ukończył zaplanowaną ścieżkę wsparcia.....

.....
 Miejscowość, data, podpis Uczestnika

.....
 Miejscowość, data, podpis pracownika socjalnego



Narzędzie nr 4

**SCENARIUSZ SPOTKANIA ZE ŚWIETLICOWYMI I SOŁTYSAMI
 CELEM PRZEKAZANIA ANKIET**

Scenariusz spotkania informacyjnego ze sołtysami, świetlicowymi, oraz ze specjalistami w zakresie diagnozy indywidualnej i grupowej w ramach projektu „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start” w ramach PAL.

Czas trwania: 45 do 60 minut

1. Powitanie uczestników przez organizatora i wyjaśnienie celów spotkania.
2. Przekazanie świetlicowym przygotowanych ankiet, które są niezbędne do sporządzenia diagnozy. Wyjaśniono sposób wypełnienia, grupę docelową

beneficjentów oraz termin przekazania wypełnionych dokumentów – rozmowa z uczestnikami spotkania.

3. Wyjaśnienie wątpliwości i kwestii związanych z uczestnictwem w projekcie, poproszono o wzmocnienie procesu rekrutacji, przybliżone zostały potrzeby poszczególnych miejscowości.
4. Zamknięcie spotkania przez organizatora.



WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE



Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



Narzędzie nr 5

SCENARIUSZ SPOTKANIA Z WIZYT W LOKALNYCH CENTRACH INTEGRACJI W DNIACH 7,8,11 LUTY 2019 ROKU

W dniach od 7-11 lutego 2019 roku zespół projektowy projektu „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start” w ramach PAL udał się na spotkania informacyjno-rekrutacyjne w Lokalnych Centrach Integracji, które zostały wybrane na podstawie obszarów zdegradowanych Gminy Sępólno Krajeńskie. Dnia 7 lutego 2019 roku spotkanie odbyło się w Radońsku oraz w Komierowie. Dnia 8 lutego 2019 roku odwiedziliśmy Wałdowo oraz Lutowo. Ostatnie spotkanie odbyło się 11 lutego 2019 roku w Klubie Integracji Społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim.

Spotkanie miało na celu zapoznanie beneficjentów z ofertą projektu, rozdano niezbędne dokumenty oraz ulotki promocyjne.

PROGRAM SPOTKANIA:

1. Powitanie uczestników przez organizatora i wyjaśnienie celów spotkania (PREZENTACJA).
2. Przekazanie uczestnikom przygotowanych ankiet, które są niezbędne do sporządzenia diagnozy. Wyjaśniono sposób wypełnienia, grupę docelową beneficjentów oraz termin przekazania wypełnionych dokumentów.
3. Rozmowa z uczestnikami spotkania, wyjaśnienie wątpliwości i kwestii związanych z uczestnictwem w projekcie, poproszono o wzmocnienie procesu rekrutacji wśród znajomych, rodziny, przybliżone zostały planowane w projekcie formy wsparcia.
4. Zamknięcie spotkania przez organizatora.



Diagnoza

przygotowana na potrzeby realizacji

„Programu Aktywności Lokalnej – Aktywni w Sępólnie Krajeńskim”

wdrażanej na terenie miasta i gminy Sępólno Krajeńskiego,
współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Opracowały:

*Natasza Ksobiak
Anna Lubińska*

Sępólno Krajeńskie, kwiecień 2021 rok

Spis treści

Wstęp.....	56
Metodologia badań własnych.....	56
Charakterystyka uczestników programu	57
Charakterystyka obszaru	58
Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	65
Obszar zdegradowany	67
Analiza badań	69
Analiza ankiet	70
Wnioski.....	79

Wstęp

Oddajemy do Państwa rąk diagnozę prezentującą wyniki badań, które miały na celu trafnie określić cele i zadania, aby zastosować dopasowaną dla beneficjenta ścieżkę wsparcia dla realizowanego „Programu Aktywności Lokalnej - Aktywni w Sępólnie Krajeńskim” dla mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie. Projekt skierowany jest do 30 osób oraz 15 osób z najbliższego otoczenia osób zagrożonych wykluczeniem.

Program będzie realizowany w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt opiera się na doświadczeniach z realizacji działań własnych oraz projektów zrealizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim w ramach RPO (w latach 2017-2019).

Projekt będzie realizowany na terenie Gminy Sępólno Krajeńskie, w szczególności skierowany do obszarów, które stanowią obszar zdegradowany i są objęte planami rewitalizacji społecznej. Projekt wynika z konieczności ograniczenia obszarów zagrożenia wykluczeniem społecznym i wyrównaniem poziomu spójności społecznej na terenie Sępólna Krajeńskiego. Obszar ma jeden z najwyższych poziomów zapóźnienia socjalnego i ekonomicznego w województwie kujawsko – pomorskim.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim będzie realizował typ projektu jako zindywidualizowane kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne, a także powrót na rynek pracy realizowane w oparciu o PAL. Projekt obejmuje instrumenty aktywizacji zawodowej i społecznej oraz usługi społeczne świadczone w społeczności lokalnej, aby zapewnić indywidualizację i kompleksowość wsparcia, dodatkowo wdrażając innowacyjne rozwiązania.

„Program Aktywności Lokalnej - Aktywni w Sępólnie Krajeńskim” jest zgodny z celami i kierunkami rozwoju Gminy Sępólno Krajeńskie, ponieważ realizuje cel nadrzędny Gminy jakim jest zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, restrukturyzacji rolnictwa oraz właściwą realizację zadań własnych Gminy. Projekt jest zgodny ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Miasta i Gminy Sępólno Krajeńskie” na lata 2014-2020 ponieważ planuje działania niwelujące negatywne zjawiska opisane w strategii.

Metodologia badań własnych

Koncepcja badań nad Programem, różnorodne narzędzia badawcze zostały przygotowane przez Specjalistów w zakresie diagnozy indywidualnej i grupowej w ramach projektu „Program Aktywności Lokalnej - Aktywni w Sępólnie Krajeńskim”. Zasadniczym problemem badawczym jest trafne określenie problemów, a następnie dostosowanie działań zawartych w projekcie.

Podstawowe metody użyte do przeprowadzenia:

4. badania ankietowe oraz diagnoza potrzeb uczestnika (zabrane ankiety),
5. analiza dokumentów wypełnianych w czasie realizacji zadania (formularze zgłoszeniowe, listy obecności);
6. obserwacja uczestnicząca;

Kolejne części opracowania będą zawierać informacje na temat grupy docelowej i rodzajów działań Programu, jakie skierowano do odbiorców Programu. Ich przedstawienie miało na celu wprowadzenie czytelnika w problematykę Programu oraz charakterystykę obszaru na którym będzie realizowany projekt. Kolejne rozdziały poświęcone będą analizie wyników badań.

Charakterystyka uczestników programu

Rekrutacja kandydatów do udziału w Projekcie odbywać się będzie poprzez wyłonienie kandydatów spośród mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie przy ścisłej współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim z publicznymi i niepublicznymi instytucjami rynku pracy.

W procesie rekrutacji udział weźmie **30 osób** z terenu gminy Sępólno Krajeńskie zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz ubóstwem oraz **15 osób z ich otoczenia**. W proces rekrutacji będzie zaangażowany zespół projektowy oraz zespół merytoryczny projektu – pracownicy socjalni, którzy będą potrafili właściwie dobrać uczestników projektu. Nad całością działań będzie czuwał kierownik projektu. Osoby, które wyrażą chęć uczestnictwa w projekcie „Program Aktywności Lokalnej - Aktywni w Sępólnie Krajeńskim” rekrutowane będą na podstawie kryteriów obligatoryjnych oraz preferencyjnych tj.:

KRYTERIA OBLIGATORYJNE: zamieszkiwanie na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, w gminie Sępólno Krajeńskie. Weryfikacja kryterium nastąpi na podstawie oświadczeń uczestników projektu o miejscu zamieszkania lub zameldowania, posiadające przynależność do grupy docelowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej.

W przypadku wsparcia osób bezrobotnych w ramach projektów Ośrodka Pomocy Społecznej wsparciem będą obejmowane osoby bezrobotne, które korzystają z pomocy społecznej lub kwalifikują się do objęcia wsparciem pomocy społecznej w myśl ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i którym do aktywizacji zawodowej niezbędne jest w pierwszej kolejności udzielenie wsparcia w zakresie integracji społecznej.

KRYTERIA PREFERENCYJNE PRZY REKRUTACJI BĘDĄ MIAŁY OSOBY :

- a) doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego - 5 PKT.
- b) z niepełnosprawnością sprzężoną, oraz osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym osoby z niepełnosprawnością intelektualną i osoby z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi w rozumieniu zgodnym z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych - 5 PKT.
- c) korzystających z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (indywidualnie lub jako rodzina) o ile zakres wsparcia w projekcie nie jest tożsamy z zakresem wsparcia w POPŻ - 5 PKT.
- d) zamieszkujących na obszarach objętych programem rewitalizacji uwzględnionych w wykazie programów rewitalizacji prowadzonym przez IZ RPO zgodnie z wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 - 5 PKT.
- e) ze znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności 5 PKT.

Ponadto pod uwagę będzie brana rozmowa kwalifikacyjna z kandydatem, która oceni także motywację do udziału w projekcie oraz dodatkowe inne czynniki, które mogą mieć wpływ na udział w projekcie. Rozmowa kwalifikacyjna będzie punktowana w skali od 1 do 5, pod uwagę będzie brana motywacja do udziału w zaplanowanych formach wsparcia. Motywacja będzie oceniana na podstawie wyników rozmowy oraz testów badających poziom motywacji do podjęcia zmiany w swoim życiu.

Inne czynniki, jakie będą brane pod uwagę to: sytuacja rodzinna tj. liczba dzieci/osób zależnych na utrzymaniu, samotne rodzicielstwo i inne.

Sporządzana będzie lista podstawowa i rezerwowa. Lista główna osób zakwalifikowanych do projektu zostanie ułożona wg liczby otrzymanych punktów – od najwyższej – do najniższej. Pozostałe osoby spełniające kryteria uczestnictwa, które nie znalazły się na liście podstawowej znajdują się na liście rezerwowej.

Charakterystyka obszaru

Sfera społeczna

Gmina Sępólno Krajeńskie to gmina miejsko - wiejska zlokalizowana w powiecie sępoleńskim, w północno-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Obszar Gminy Sępólno Krajeńskie sąsiaduje z gminami:

- 1) od zachodu: Lipka (województwo wielkopolskie);
- 2) od północnego-zachodu: Debrzno (województwo pomorskie);
- 3) od północy: Kamień Krajeński oraz Kęsowo;
- 4) od wschodu: Gostycyn;
- 5) od południa: Sośno oraz Więcbork.



Źródło:

https://www.google.com/search?q=MAPA+GMINY+S%C4%98P%C3%93LNO+KRAJE%C5%83SKIE&rlz=1C1GCEU_pIPL885PL885&og=MAPA+GMINY+S%C4%98P%C3%93LNO+KRAJE%C5%83SKIE&aqs=chrome..69i57j33i22i29i30i9.10907j0j15&sourceid=chrome&ie=UTF-8
dnia 12.04.2021r., godz. 09:11

Przez Sępólno Krajeńskie przebiega droga krajowa nr 25 relacji Bobolice - Biały Bór - Człuchów - Kamień Krajeński - Sępólno Krajeńskie - Koronowo - Bydgoszcz - Inowrocław - Strzelno - Ślesin - Konin - Kalisz - Ostrów Wielkopolski - Antonin - Oleśnica oraz droga wojewódzka nr 241 (Tuchola - Sępólno - Więcbork - Nakło - Wągrowiec). Gmina Sępólno Krajeńskie zajmuje obszar około 229 km², co plasuje ją na 10 miejscu pośród 144 gmin województwa. Przeważającą część stanowią użytki rolne, pozostały obszar zajmują lasy i tereny zurbanizowane.

W skład Gminy wchodzi 26 jednostek pomocniczych są to sołectwa: Dziechowo, Iłowo, Jazdrowo, Kawle, Komierowo, Lutowo, Lutówko, Niechorz, Piaseczno, Radońsk, Sikorz, Skarpa, Świdwie, Teklanowo, Trzciany, Wałdowo, Wałdówko, Wilkowo, Wiśniewa, Wiśniewka, Włocibórz, Wysoka Krajeńska, Zalesie, Zboże oraz w mieście Sępólno Krajeńskie 2 osiedla, których jedną z granic wyznacza rzeka Sępoleńka.

Miasto Sępólno Krajeńskie jest położone nad Jeziorem Sępoleńskim, w dolinie rzeki Sępoleńki. Malowniczy krajobraz Gminy tworzą liczne jeziora i formy ochrony przyrody, do których możemy zaliczyć Krajeński Park Krajobrazowy, 4 rezerваты przyrody, 40 pomników przyrody, 56 użytków ekologicznych oraz zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Torfowisko Messy”.

Gmina Sępólno Krajeńskie liczy 15 452 mieszkańców, z czego 51% stanowią kobiety, a 49% mężczyźni. W latach 2002-2019 liczba mieszkańców wzrosła o 0,4%. Jednak na przestrzeni 3 ostatnich lat widać tendencję spadkową w liczbie mieszkańców Gminy.

Tabela 1: Liczba ludności Gminy Sępólno Krajeńskie w latach 2017-2019

Rok	2017	2018	2019
Ogółem	15 688	15 565	15 452
Mężczyźni	7 604	7 547	7 485
Kobiety	8 084	8 018	7 967

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Sępólnie Krajeńskim

Gmina Sępólno Krajeńskie ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -15. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -0,95 na 1000 mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie. W 2019 roku urodziło się 128 dzieci. Na 1000 ludności gminy Sępólno Krajeńskie przypada 8.94 zgonów. Jest to znacznie mniej od wartości średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz znacznie mniej od wartości średniej dla kraju.

Tabela 2: Liczba urodzeń i zgonów w latach 2017 – 2019

Lata	2017	2018	2019
Urodzenia	190	142	128
Zgony	143	157	143

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Sępólnie Krajeńskim

Jak wynika z danych zawartych w poniżej tabeli Gmina Sępólno Krajeńskie w latach 2018 – 2019 zanotowała ujemny przyrost naturalny, czyli więcej mieszkańców zmarło, niż się urodziło.

Dane statystyczne dotyczące mieszkańców Gminy według wieku i płci w latach 2017 – 2019 kształtowały się w sposób następujący:

Tabela 3: Statystyka mieszkańców Gminy Sępólno Krajeńskie według płci i wieku.

Wiek	Mężczyźni			Kobiety			Ogółem		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
0-2	238	257	249	254	257	236	469	514	485
3	82	71	78	75	71	87	157	142	165
4-5	189	180	152	166	154	144	355	334	296
6	93	85	100	78	84	81	171	169	181
7	86	91	86	100	74	86	186	165	172
8-12	460	481	481	462	470	467	922	951	948
13-15	231	225	219	245	251	247	476	476	466
16-17	175	148	160	173	162	154	348	310	314
18	87	91	81	88	83	87	175	174	168
19-65	5076	4977	4904	0	0	0	5076	4977	4904
19-60	0	0	0	4579	4472	4397	4579	4472	4397
Pow. 65	890	945	948	0	0	0	890	945	984
Pow. 60	0	0	0	1864	1937	1983	1864	1937	1983

Ogółem	7607	7551	7494	8084	8015	7969	15691	15560	15463
---------------	------	------	------	------	------	------	-------	-------	-------

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Sępólnie Krajeńskim.

W 2019 roku zarejestrowano 217 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 244 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Sępólno Krajeńskie - 27. W tym samym roku 5 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 5. 61% mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie jest w wieku produkcyjnym, 18,6% w wieku przedprodukcyjnym, a 20,4% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.¹

W Sępólnie Krajeńskim na 1000 mieszkańców pracuje 369 osób. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. 44,9% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 55,1% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w Sępólnie Krajeńskim wynosiło w 2019 roku 11,6% (14,4% wśród kobiet i 8,9% wśród mężczyzn). Jest to znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski.

Stopa bezrobocia na przestrzeni ostatnich lat kształtowała się następująco:

Tabela 4: Stopa bezrobocia w powiecie sępoleńskim w latach 2012 – 2019 (wyrażone w %)

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
24,7	25,0	21,5	19,3	17,5	14,6	12,8	11,6

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Sępólnie Krajeńskim.

WNIOSEK:

Wysoki udział osób pozostających bez pracy w strukturze osób w wieku produkcyjnym wpływa na zubożenie społeczeństwa i pogorszenie warunków życia.

Z danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Sępólnie Krajeńskim wynika, iż w 2019 roku liczba osób bezrobotnych na terenie Gminy wynosiła 657 osób, w tym 384 kobiety. Prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadały 143 osoby bezrobotne, w tym 67 kobiet. Dane te obrazuje poniższa tabela:

Tabela 5: Liczba bezrobotnych ze względu na miejsce zamieszkania w 2019 roku.

¹ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Sepolno_Krajenskie

Wyszczególnienie	2019			
	Liczba bezrobotnych		Bezrobotni z prawem do zasiłku	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Miasto Sępólno Krajeńskie	347	184	79	36
Gmina Sępólno Krajeńskie	310	200	64	31

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Sępólnie Krajeńskim.

Kolejnym ważnym i znaczącym problemem na terenie Gminy Sępólno Krajeńskie jest „starzejący się” opiekunowie osób zależnych. Analizując dane dotyczące wieku opiekunów osób zależnych wynika, iż na 126 opiekunów, aż 42 osoby z nich są w wieku powyżej 60 roku życia, kolejne 42 osoby powyżej 50 roku życia, a aż 12 osób posiada opiekunów powyżej 70 roku życia (dane z 2020 roku).

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim wynika, iż liczba osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Sępólno Krajeńskie objęta wsparciem w 2020 r. wynosiła 305 osób, gdzie w tym 110 osób korzysta z pomocy w formie usług opiekuńczych, a 25 osób jest umieszczonych w domu pomocy społecznej. Na przestrzeni ostatnich kilku lat na terenie Gminy Sępólno Krajeńskie utrzymuje się tendencja wzrostowa zapotrzebowania na utrzymanie w domach pomocy społecznej mieszkańców naszej gminy.

WNIOSEK:

Znaczny udział osób w wieku poprodukcyjnym wymaga podjęcia od władz gminy działań mających na celu zapewnienie wysokiej jakości usług opiekuńczo-specjalistycznych.

Należy również zwrócić uwagę na temat tzw. „euro-sieroctwa” osób starszych, spowodowanym migracją najbliższych członków rodziny, gdzie konsekwencją jest samotność rodziców, którzy często nie mają pomocy osoby drugiej, a tylko nieliczni posiadają wiedzę lub wsparcie, gdzie udać się po pomoc.

Efektywna realizacja usług społecznych i ich sprawne funkcjonowanie wymaga dopasowania oraz dostosowania działań z wielu obszarów do rzeczywistych potrzeb mieszkańców gminy. Usługi społeczne w gminie Sępólno Krajeńskie przyczyniają się do zwalczania dyskryminacji, zapewnienia równości płci, poprawy warunków życia, tworzenia równych szans dla wszystkich i uczestnictwa w życiu społecznym. Kluczową instytucją przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu na terenie gminy Sępólno Krajeńskie jest Ośrodek Pomocy Społecznej. Siedziba Ośrodka Pomocy Społecznej zlokalizowana jest przy ulicy Szkolnej 8. Zadania nałożone na Ośrodek Pomocy Społecznej określone zostały w

ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, z kolei obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą. Pomoc społeczna polega przede wszystkim na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.²

Na przestrzeni ostatnich lat (2017 – 2019) zaobserwowano systematyczny spadek liczby osób i rodzin, którym w ramach zadań własnych Gminy przyznano decyzją świadczenia.

Najczęstszym powodem przyznawania pomocy od lat jest ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała choroba. Z danych przedstawionych w poniższej tabeli wynika, iż liczba osób korzystająca w 2019 z powodu ubóstwa w porównaniu do 2017 roku spadła, trudno jednak wyrokować, czy będzie to tendencja stała. Zauważyć można wzrost liczby osób i rodzin korzystających z pomocy z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, na stałym poziomie utrzymuje się natomiast liczba osób, które są objęte wsparciem z powodu niepełnosprawności.

Tabela 6: Liczba środowisk objętych pomocą społeczną (według powodów) w latach 2019 – 2020

Powód trudnej sytuacji życiowej	2019		2020	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	163	365	156	331
Sieroctwo	3	5	2	2
Bezdomność	10	10	14	14
Potrzeba ochrony macierzyństwa	30	156	28	137
Bezrobocie	193	528	192	528
Niepełnosprawność	198	446	200	424
Długotrwała choroba	274	580	249	515
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym: – rodziny niepełne – rodziny wielodzietne	76	265	50	178
Przemoc w rodzinie	10	36	63	36
Alkoholizm	57	98	57	109

² Art. 15 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku

Narkomania	2	4	3	6
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	4	8	9
Kłęska żywiolowa lub ekologiczna	-	-	14	39

Źródło: Sprawozdania roczne z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej – pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Świadczenia pieniężne przyznawane są z systemu pomocy społecznej pod warunkiem spełnienia jednocześnie dwóch kryteriów. Konieczne jest występowanie jednej z okoliczności wskazującej na trudną sytuację życiową tj. bezrobocia, niepełnosprawności, wielodzietności, potrzeby ochrony macierzyństwa, sieroctwa, bezdomności i innych wskazanych w ustawie o pomocy społecznej oraz spełnienie kryterium dochodowego. Realizację zadań pomocy społecznej dzieli się odpowiednio na zadania własne i zlecone, pochodzące z budżetu gminy i budżetu państwa.

Okolicznościami generującymi trudności życiowe są w pierwszej kolejności: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba i niepełnosprawność. Mimo, że powody udzielania pomocy społecznej nie są określone w kolejności pierwszeństwa ich uwzględniania, to nie bez przyczyny jako pierwsze zostało wymienione ubóstwo. Jest ono podstawową i jedną z najstarszych przyczyn dobroczynności, a następnie opieki i pomocy społecznej. Jest to pojęcie względne, niemożliwe do jednoznacznego zdefiniowania w czasie i przestrzeni. W wielu krajach na przestrzeni stuleci poprawiał się standard życia, w tym również ludzi ubogich. Obecnie zaś to, co w jednym państwie jest ubóstwem, w innym może uchodzić za dostatek. Stąd też próba oceny, czy w danym przypadku mamy do czynienia z ubóstwem, musi odwoływać się do pewnych wielkości ekonomicznych, takich jak minimum egzystencji czy minimum socjalne. Wyznacznikiem ubóstwa może być również dochód, który jest jednym z kryteriów przyznawania wielu świadczeń z pomocy społecznej. Ubóstwo często jest związane z innymi okolicznościami wywołującymi trudne sytuacje życiowe. Do najbardziej znaczących należą dziś niewątpliwie bezrobocie i bezdomność. Zjawiska te są głównie efektem transformacji ustrojowo-gospodarczej w Polsce, w wyniku której został ukształtowany nowy ład społeczny.

Obserwuje się niewielką tendencję spadkową w liczbie rodzin korzystających ze świadczeń, ponieważ coraz mniej rodzin kwalifikuje się do udzielenia pomocy pod względem kryterium dochodowego, co ma związek z corocznym wzrostem tzw. najniższej krajowej oraz waloryzacją rent i emerytur.

WNIOSEK:

Nadmierne korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej destabilizuje sytuacje społeczno-gospodarczą w gminie oraz jest przyczyną pogłębiania się zjawiska dezintegracji społecznej.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Na terenie Gminy funkcjonują 3 Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, posiadające kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia, tj.

1. NZOZ „Doktór” sp. z o.o – realizujący zadania z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej i medycyny szkolnej (2001r.),
2. Centrum Medyczne SPAMED s.c. obejmuje Wiejski Ośrodek Zdrowia w Wałdowie i Wiejski Ośrodek Zdrowia w Radońsku – realizujący zadania z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, medycyny szkolnej i specjalistycznej opieki zdrowotnej (2011r.),
3. ZD-L Bonus PLUS – realizujący zadania z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (2001r.).



Powyższe podmioty w ramach kontaktu z NFZ w Bydgoszczy realizują również zadania z zakresu profilaktyki zdrowotnej. Ponadto na terenie gminy w obszarze ochrony zdrowia funkcjonują:

1. Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Środowiskowo – Rodzinnej „Vita”,
2. Gabinet Rehabilitacji i Terapii Manualnej,
3. IZOMED – Zakład Rehabilitacji,
4. NZOZ JANTAR Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia,
5. Stacja Opieki Długoterminowej „Caritas” w Sępólnie Krajeńskim,
6. Indywidualna praktyka położnicza – ul. Baczyńskiego 2,
7. 4 prywatne gabinety stomatologiczne,
8. „Orchidea Krajeńskie Stowarzyszenie Amazonek”
9. 5 aptek.

Od wielu lat w Sępólnie Krajeńskim odbywają się badania mammograficzne w ramach Programu Profilaktyki Raka Piersi, refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

O zaspokojenie potrzeb kulturalnych mieszkańców na terenie gminy dba Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskim, do którego zadań należy między innymi: edukacja kulturalna; gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie i ochrona dóbr kultury; wspieranie amatorskich ruchów artystycznych oraz zainteresowań z zakresu kultury i sztuki; organizacja lub współorganizacja imprez kulturalnych.

W skład Centrum Kultury i Sztuki wchodzi: Wiejski Ośrodek Kultury w Lutowie, Wiejski Ośrodek Kultury w Wałdowie oraz 18 świetlic wiejskich.



Źródło: <https://realizator.pl/profil/centrum-kultury-i-sztuki-w-sepolnie-krajenskim.html>

Aktywność sportowa mieszkańców Gminy Sępólno Krajeńskie jest skupiona głównie wokół Centrum Sportu i Rekreacji. Do aktywnego spędzania czasu wolnego zachęcają również liczne szlaki turystyczne.



Źródło: <https://www.pitsepolno.pl/sport/>

Na terenie gminy Sępólno Krajeńskie prężnie funkcjonuje również Biblioteka Publiczna im. Jarosława Iwaszkiewicza w Sępólnie Krajeńskim. Jest to instytucja z tradycją, wychodząca naprzeciw wymaganiom stawianym nowoczesnym instytucjom kultury. Biblioteka dba o popularyzację czytelnictwa podejmując różne działania i inicjatywy skierowane do mieszkańców.



Źródło: <https://www.serwissamorzadowy.eu/sierpien-z-biblioteka/>

Zmiany w strukturze ekonomicznej mieszkańców powodują, że istotne jest dopasowywanie oferty kulturalno-rekreacyjnej do potrzeb najmłodszych, jak i najstarszych mieszkańców gminy.

WNIOSEK:

Dostępność budynków użyteczności publicznej i usług społecznych stanowi potencjał gminy w zakresie rozwoju społeczeństwa aktywnego i zintegrowanego.

Obszar zdegradowany

Obszar zdegradowany, to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy, czyli stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a) gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw)
- b) środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska);
- c) przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu

do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych);

- d) technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Projekt wynika z konieczności zmniejszenia obszarów zagrożenia wykluczeniem społecznym i wyrównaniem poziomu spójności społecznej na terenie gminy Sępólno Krajeńskie.

Na obszarze realizacji projektu istnieje niski poziom zmian w funkcjonowaniu infrastruktury społecznej, panuje zastój w podejmowaniu prób zmiany złego stanu technicznego budynków mieszkalnych i terenów okalających budynki oraz przestrzeni wspólnej.

Głównym problemem związanym ze zjawiskiem wykluczenia społecznego na obszarze jest powielanie negatywnych postaw przez następne pokolenia, których nie można wyeliminować w krótkim czasie. Wiele rodzin z obszaru projektu funkcjonuje w rodzinach w których większość korzysta z pomocy społecznej. Mieszkańcy mają przekonanie o własnej ograniczonej sprawczości, niskiej zaradności, poczucia bycia gorszym, niekompetencji. Konsekwencją takiego myślenia jest zaniechanie poszukiwań innej drogi rozwiązań życiowych. Wzmacniane jest to ciągłym umacnianiem niekorzystnych postaw przez okalająca społeczność. Z informacji uzyskanych od pracowników socjalnych wynika, iż dzieci w większości przejmują model funkcjonowania rodziców, przez co rozwija się ciągle zjawisko dziedziczenia biedy. W związku z tym po pomoc finansową zgłaszają się kolejne pokolenia, które mają znacznie ukształtowane negatywne wzorce zachowań, wyuczoną bezradność i roszczeniowość. Zmiany niekorzystnych postaw mieszkańców nie dotyczą tylko rodzin z problemem bezrobocia, lecz także niepełnosprawnością, problemami opiekuńczo – wychowawczymi, uzależnieniami oraz przemocą w rodzinie.

W szczególnej sytuacji na terenie gminy Sępólno Krajeńskie znajdują się kobiety, które często wykazują stereotypowe podejście do organizacji życia rodzinnego. Nie podejmują pracy zawodowej, by pozostać z dziećmi w domu, posiadają niskie kwalifikacje zawodowe i nie podejmują kroków, by je uzupełnić lub podwyższyć. Oczekują od współmałżonka środków na godne utrzymanie rodziny. Problemem jest także dzielenie się obowiązkami domowymi z partnerem, a także zakres opieki nad wspólnymi dziećmi, gdy kobieta podejmie choć minimalną chęć działania w zakresie tzw. zainwestowania w siebie – podjęcie kształcenia lub działania na rzecz lokalnej społeczności. Trudności mają też kobiety chcące powrócić na otwarty rynek pracy po urlopiach wychowawczych trwających nawet kilka lat. Ich kwalifikacje deklasują się i napotykają na ograniczenia w dotarciu do miejsca pracy – odległość, a także spojrzenie na nowe zatrudnienie poprzez pryzmat zawodu męskiego czy żeńskiego. Trudność sprawia także kobietom podnoszenia kwalifikacji i umiejętności

z bagażem opieki nad dziećmi i dbaniem o dom i partnera. Powoduje to rezygnację z jakichkolwiek działań i tłumaczeniem wręcz niewykonalności zadania przez dotarcie do oferty szkoleń i kursów zawodowych (z uwagi na odległość od miasta na trasie Bydgoszcz – Toruń) oraz brak połączeń komunikacyjnych umożliwiających podnoszenie kwalifikacji i zatrudnienia.

Zgodnie z badaniami powiększa się szara strefa zatrudnienia, a z drugiej strony rosną ciągle wymagania dotyczące doświadczenia i kwalifikacji pracowników. Wszystkie te negatywne zjawiska stanowią podstawę kompleksowego wsparcia opartego na programie Aktywności Lokalnej, który będzie realizowany na podstawie integracji i aktywizacji społeczności lokalnej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na terenie zdegradowanym.

WNIOSEK:

OBSZAR ZDEGRADOWANY TO ULICE W SĘPÓLNIE KRAJEŃSKIM: 1. Wojska Polskiego 2. Hallera 3. Sienkiewicza 4. Podgórna 5. Nowy Rynek 6. Plac Wolności 7. Jeziorna *Dodatkowym obszarem zdegradowanym są ulice:* Ratuszowa, Kościelna, Krótka, Średnia, Studzienna, Polna, Wodna, Młyńska.

OBSZARY WIEJSKIE: Kawle, Iłowo, Skarpa, Włóścibórz, Wałdowo, Piaseczno, Komierowo.

Raport "Barometr zawodów" dla powiatu sępoleńskiego na rok 2020 wskazuje, że wśród zawodów o charakterze deficytowym będą takie, które nie wymagają bardzo specjalistycznych kierunków kształcenia, mogą je zdobyć właśnie osoby z zasadniczym wykształceniem. Raport ten wskazuje takie zawody jak: robotnicy budowlani, pracownicy leśni (wymagany kurs pilarza), murarze, tynkarze, fryzjerzy, kucharze, listonosze i kurierzy.

Największy deficyt na terenie powiatu sępoleńskiego jest w zawodach: krawiec i pracownik produkcji odzieży oraz opiekun osoby starszej lub niepełnosprawnej.

Analiza badań

W związku z realizacją projektu niezbędne było rozeznanie społeczności na obszarze objętym projektem. W tym celu specjaliści w zakresie diagnozy w ramach projektu „Program Aktywności Lokalnej – Aktywni w Sępólnie Krajeńskim” rozdysponowali ankietę, które miały na celu zdiagnozowanie sytuacji potencjalnych beneficjentów.

Ankieta składała się z 13 pytań z czego 11 pytań to pytania zamknięte dotyczące sfery społecznej i problemów z jakimi borykają się mieszkańcy w swojej miejscowości oraz dwóch pytań otwartych, w których poproszono ankietowanych o dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami w swojej miejscowości oraz wskazanie zalet zamieszkiwania w swojej miejscowości.

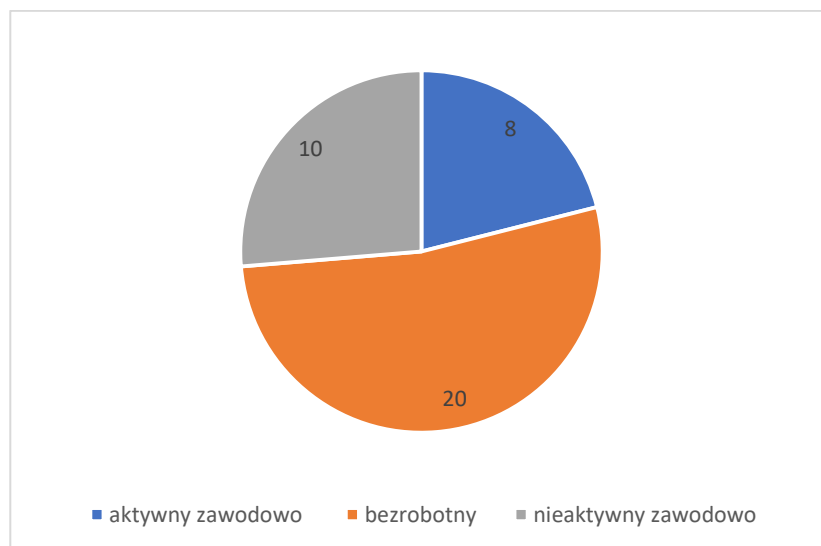
Przygotowując badanie ankietowe rozdysponowano 100 ankiet, z czego tylko 38 ankiet stanowi materiał badawczy. Powyższą sytuację należy wyjaśnić, iż z uwagi na panujący czas pandemii, zmniejszyła się liczba beneficjentów odwiedzających Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim, jak również, gdy specjaliści w zakresie diagnozy, przesłali mailowo diagnozę z prośbą o wypełnienie i odesłanie jej – nie otrzymali informacji zwrotnej.

Poniżej przedstawiono charakterystykę osób badanych oraz analizę wyników w obszarach wskazanych do objęcia wsparciem.

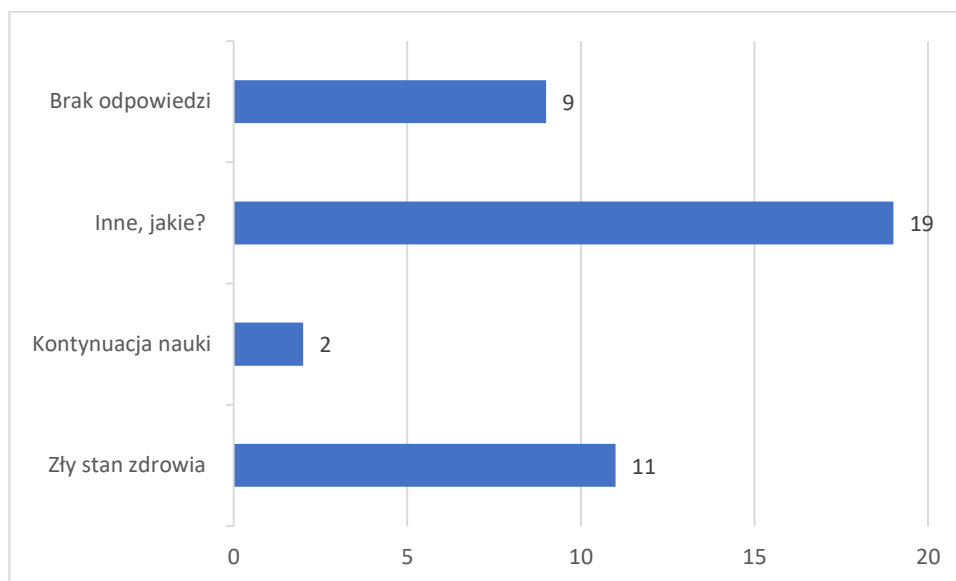
Analiza ankiet

2. Jaka jest Pani/Pana sytuacja zawodowa?

Beneficjenci, którzy brali udział w badaniu ankietowym w większości są osobami bezrobotnymi (zarejestrowanymi w Powiatowym Urzędzie Pracy) – 20 ankietowanych, 10 ankietowanym odpowiedziało, że są osobami nieaktywnymi zawodowo (niepracujący, nie zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy), natomiast 8 ankietowanych to osoby aktywne zawodowo.



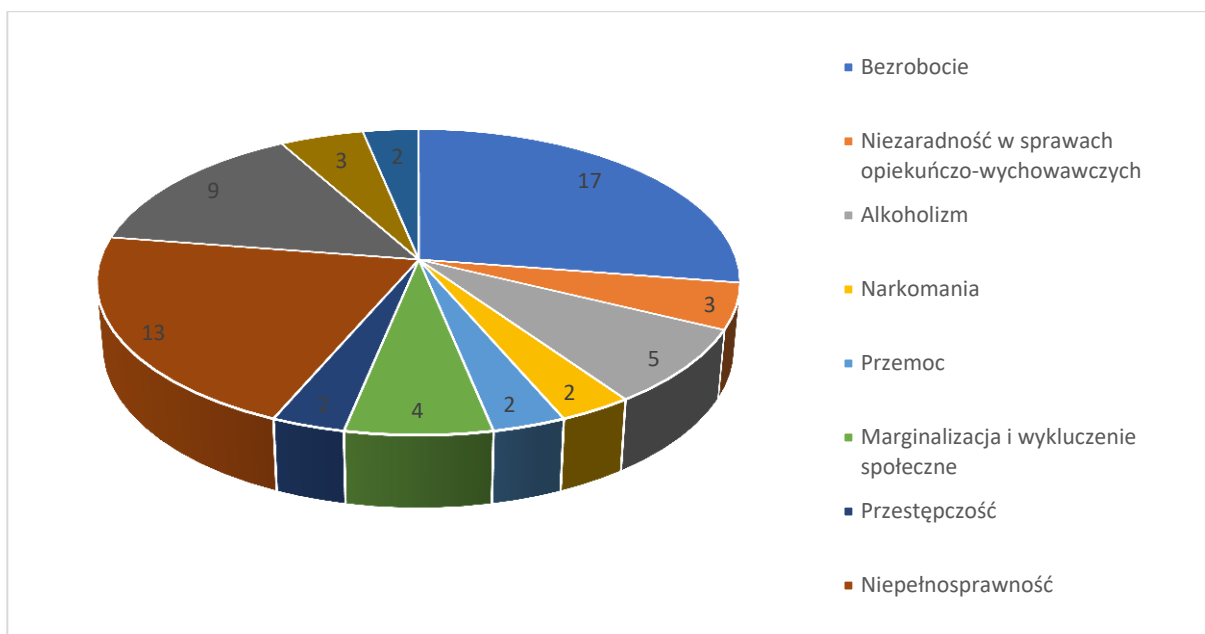
3. Dlaczego jest Pan/Pani osobą nieaktywną zawodowo?



W nawiązaniu do pytania pierwszego powyższe pytanie wskazuje przyczynę nieaktywności zawodowej grupy badanych. Dla 11 respondentów, nieaktywność zawodową tłumaczy złym stanem zdrowia, 2 respondentów kontynuuje naukę. 19 respondentów wskazało inną odpowiedź wymieniając powód bycia osobą nieaktywną zawodowo, gdzie po 4 ankietowanych wskazało, że mają dzieci na wychowaniu, którymi muszą się zająć oraz brakiem pracy, po jednej przyczynie wskazano wiek, sytuację zdrowotną, niepełnosprawność, brak motywacji, brak opieki nad synem, opiekę nad osobą z niepełnosprawnościami, emeryturę oraz wykonywanie prac społecznie – użytecznych oraz jedna osoba nie określiła z jakiej przyczyny. 9 ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

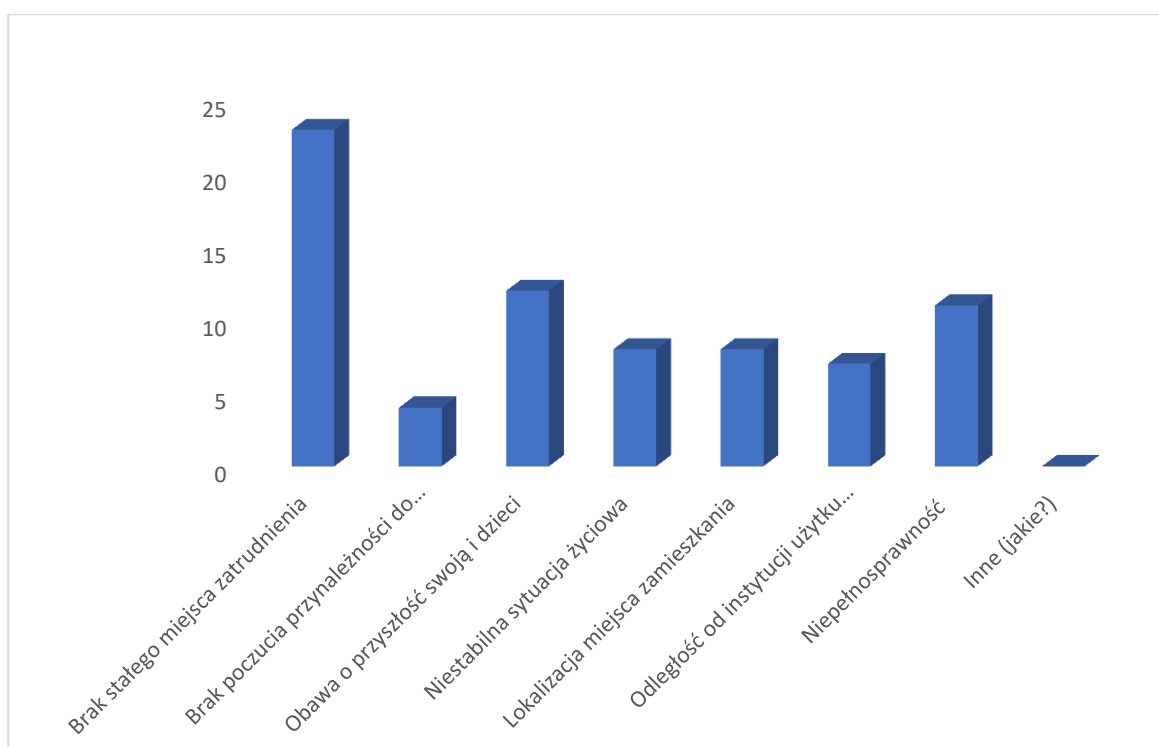
4. Które z niżej wymienionych problemów najczęściej występują w Pana/Pani rodzinie? (Proszę wybrać nie więcej niż trzy odpowiedzi)

Najczęstszym problemem dla większości ankietowanych jest bezrobocie – 19 badanych wskazało, następnie dużym problemem w rodzinach jest niepełnosprawność – 13 badanych tak odpowiedziało. Kolejnym wskazywanym problemem jest nieprzyjazne otoczenie sąsiedzkie – 9 badanych, 5 badanych wskazuje na problem alkoholowy, 4 badanych skazuje na marginalizację i wykluczenie społeczne, 3 badanych odpowiedziało, że problemem jest niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Po dwóch ankietowanych wymienia, iż narkomania, przemoc i przestępczość występuje w ich rodzinach. Jeden z badanych jako inny problem występujący w środowisku rodzinnym wymienia długotrwałą chorobę, dwóch badanych uważa, że w rodzinach nie występują żadne problemy. Dwóch badanych nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.



5. Czy Pan/Pani boryka się z poniższymi problemami? (proszę wybrać nie więcej niż trzy odpowiedzi)

Z odpowiedzi udzielonych na powyższe pytanie respondenci wskazują iż oni sami borykają się z brakiem stałego miejsca zamieszkania – 23 respondentów. Kolejnych 12 respondentów obawia się o przyszłość swoją i dzieci, natomiast 11 respondentów wskazuje jako problem niepełnosprawność. Następnie po ośmiu respondentów wskazuje niestabilną sytuację życiową oraz lokalizację miejsca zamieszkania. Tylko 7 respondentów określiło jako problem, odległość od instytucji użytku publicznego. 4 respondentów boryka się z brakiem poczucia przynależności do społeczności lokalnej.

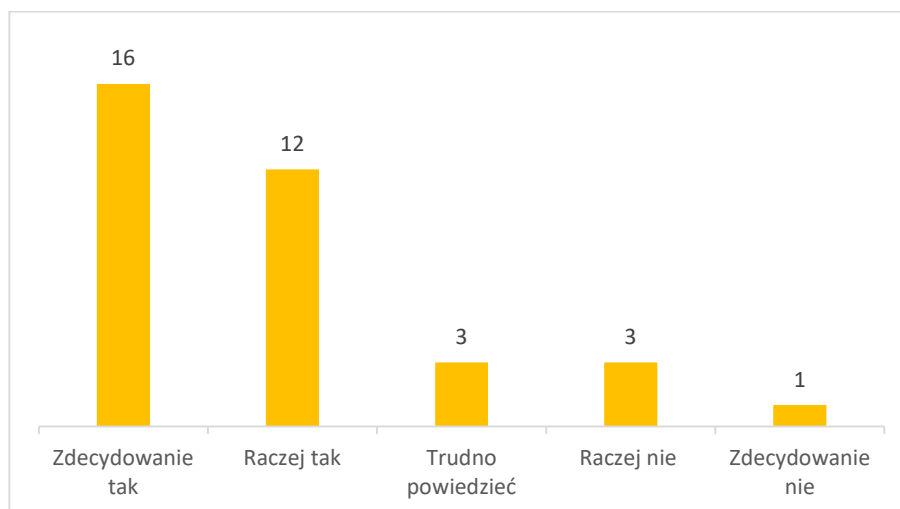


6. Jak Pan/Pani ocenia dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami w swojej miejscowości? (dotyczy osób niepełnosprawnych i ich barier, w tym np. bariery architektoniczne, bariery w komunikowaniu się, itp.), proszę przedstawić w kilku zdaniach:

Specjaliści w zakresie diagnozy, formułując powyższe pytanie, które miało na celu pozyskać informacje mieszkańców o dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami w badanej miejscowości. Wśród otrzymanych ankiet, wiadomo jest iż, 10 badanych nie udzieliło odpowiedzi na zadane pytanie, a dwóch badanych nie wie, jak ocenić dostępność dla wskazanych osób, jeden badany nie ma zdania, gdyż nie jest osobą niepełnosprawną. Trzech badanych, jako niedostępność wskazuje brak podjazdów dla osób niepełnosprawnych poruszających się z oprzyrządowaniem, czy też na wózku inwalidzkim. Po jednej z odpowiedzi, wiadomo jest, że w badanej miejscowości są ograniczenia architektoniczne, zła infrastruktura nawierzchni dla pieszych, niedostosowanie krawężników dla osób niepełnosprawnych korzystających z wózków inwalidzkich – co określić można, w myśli z jednej z otrzymanych odpowiedzi cyt.: „ogólna bariera komunikacyjna dla osób ze szczególnymi potrzebami” lub „u nas na wsi – niepełnosprawni mają ciężko, jest pomoc, ale za mało”, „u nas się nie myśli o nikim”. Mimo negatywnych spostrzeżeń, badani wskazują pozytywne aspekty, twierdząc, że jest dobrze, bez zastrzeżeń czy prawidłowo. Uważają, że miasto jest przygotowane i otwarte na ludzi z niepełnosprawnością oraz cyt.: „jest dobrze, jest KIS – są projekty, „opieka” pomaga”.

7. Czy chce Pan/Pani zmienić swoją sytuację życiową?

Analizując kolejne pytanie, specjaliści od diagnozy pozyskali informację, iż 16 respondentów zdecydowanie tak, a 12 respondentów raczej tak - chcą zmienić swoją sytuację życiową. Po trzech respondentów odpowiedziało, że raczej nie i trudno im powiedzieć, co do zmiany swojej sytuacji życiowej. Natomiast 1 respondent zdecydowanie nie zamierza zmieniać swojej sytuacji życiowej.

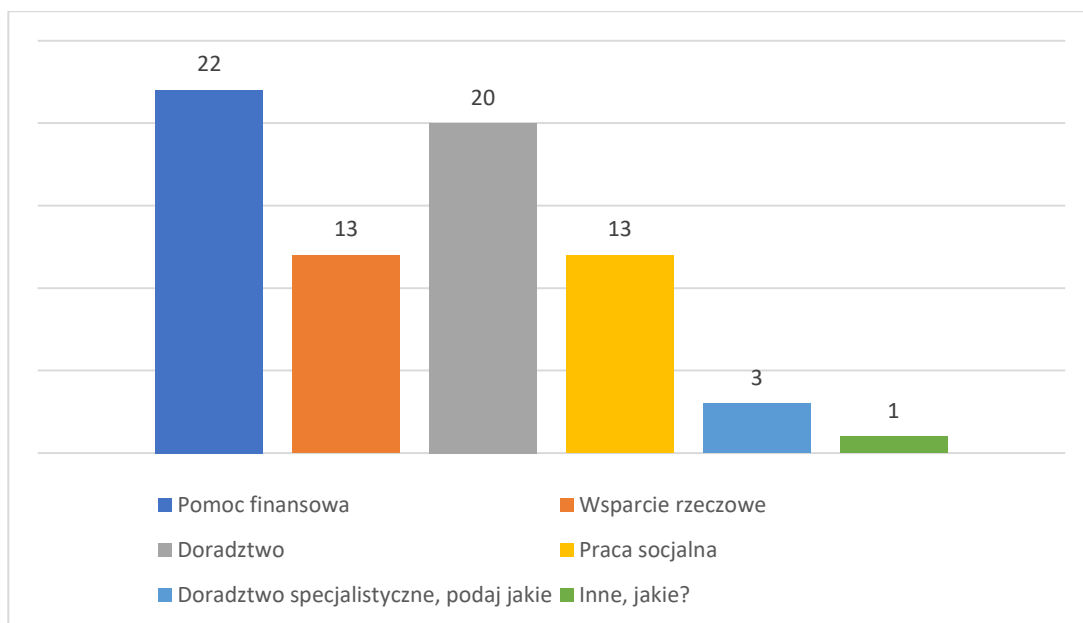


8. Jakże zauważa Pan/Pani zalety mieszkania w swojej miejscowości?

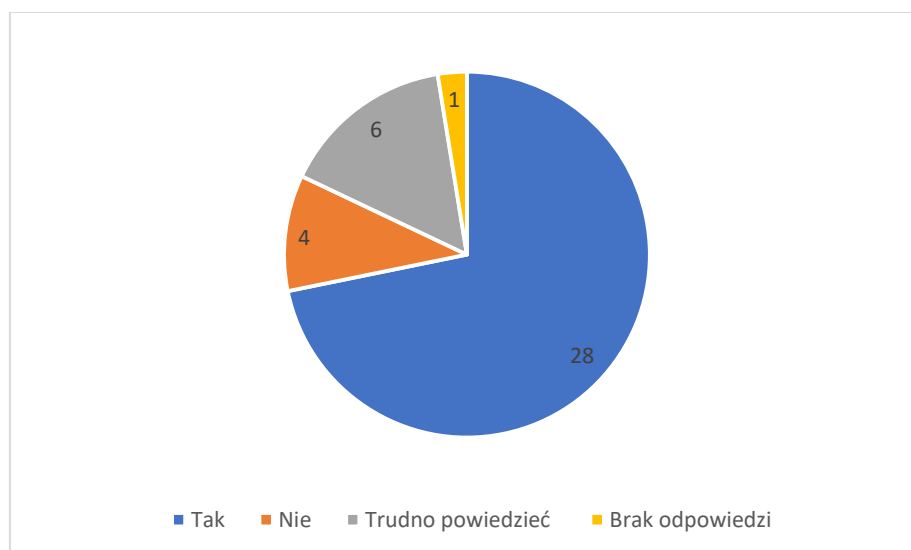
W nawiązaniu do powyższego pytania respondenci zgłaszają następujące zalety mieszkania w swojej miejscowości: sklep (7 respondentów), znajomi, rodzina (5 respondentów), jezioro (4 respondentów), świeże, powietrze, dostępność do lekarza (po 3 respondentów), cisza i spokój, kościół (po 2 respondentów). Pojedyncze odpowiedzi wskazujące zalety to: dobra lokalizacja, nie trzeba dojeżdżać, wszędzie blisko, wszystkie sprawy załatwiam w mieście. Plusem również są bliskość do urzędów, na siłownię, dostęp do szkół, ładny krajobraz, miłe otoczenie, bezpieczeństwo oraz łatwy dojazd z okolic wsi do miasta. Trzech respondentów nie zauważa zalet mieszkania w swojej miejscowości, 7 respondentów, nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

9. Jakże formy wsparcia powinien oferować OPS dla Pana/Pani miejscowości?

Kluczową formą wsparcia dla 22 ankietowanych jest pomoc finansowa, dla 20 ankietowanych jest forma doradztwa, równo po 13 ankietowanych wskazało pracę socjalną i wsparcie rzeczowe. Trzech ankietowanych wskazuje doradztwo specjalistyczne takie jak: prawnik (2), psycholog (1). Odpowiedź: inne jakie, jeden ankietowany wymienił kursy, nie określając dokładnie jakie.



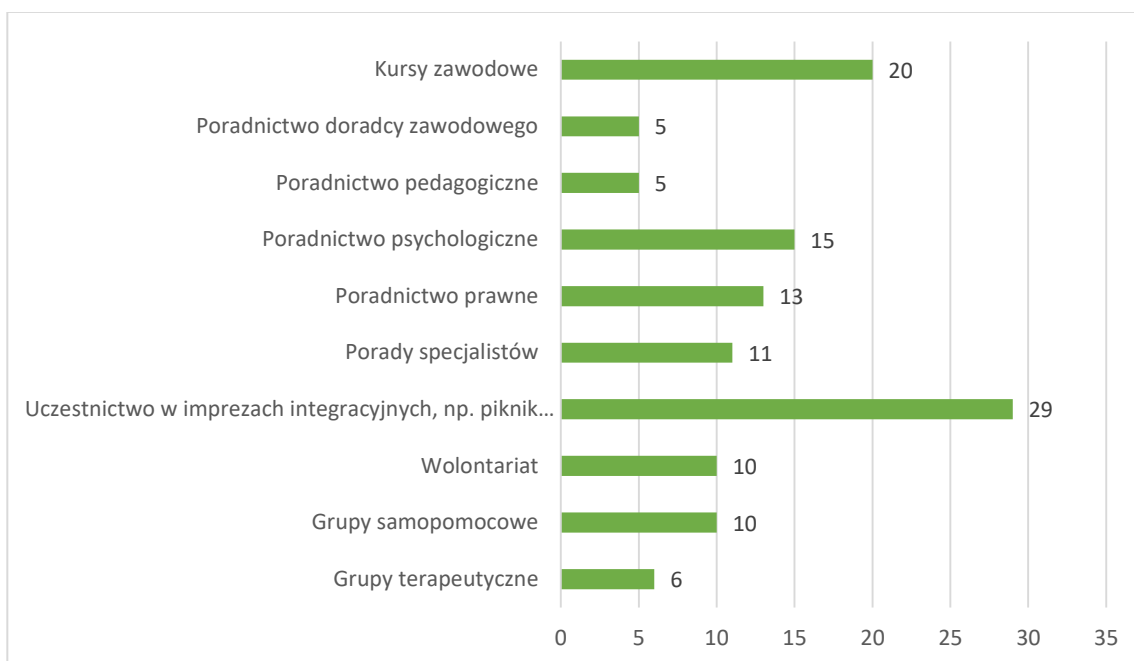
10. Czy włączyłby się Pan/Pani w działania na rzecz poprawy jakości życia w zamieszkiwanej miejscowości?



W zakresie włączenia się w działania na rzecz poprawy jakości życia w zamieszkiwanej miejscowości swoją gotowość wyraziło 28 ankietowanych, natomiast trudno jest określić swoją gotowość 6 ankietowanym. Jeden z ankietowanych nie udzielił odpowiedzi na powyższe pytanie. Trzech ankietowanych z uwagi na swoją chorobę, niepełnosprawność, brak czasu, czy opieka nad dziećmi nie pozwala angażować się w powyższe działania. Uzyskano również kolokwialną odpowiedź cyt.: „nie – jestem zamożny”.

11. Z jakich działań wspierających chciał/a -by Pan/Pani skorzystać w ramach Programu?

Podczas analizy zebranych ankiet w powyższym pytaniu widać, iż mieszkańcom zależy, aby w ramach Programu skorzystać przede wszystkim imprez integracyjnych w formie pikników rodzinnych (29 respondentów), z kursów zawodowych (20 respondentów). Kolejno wskazują porady specjalistów – bez wskazania w jakim zakresie (11 respondentów). Następnie respondenci wskazują korzystanie z poradnictwa w szczególności: psychologicznego (15 respondentów) i prawnego (13 respondentów). Kolejnym preferowanym poradnictwem w ramach Programu jest poradnictwo pedagogiczne (5 respondentów) i poradnictwo doradcy zawodowego (5 respondentów). Według danych z otrzymanych ankiet wynika chęć bycia wolontariuszem oraz uczestnikiem grup samopomocowych (po 10 respondentów). Uczestnictwem w grupach terapeutycznych zainteresowanych jest 6 respondentów.



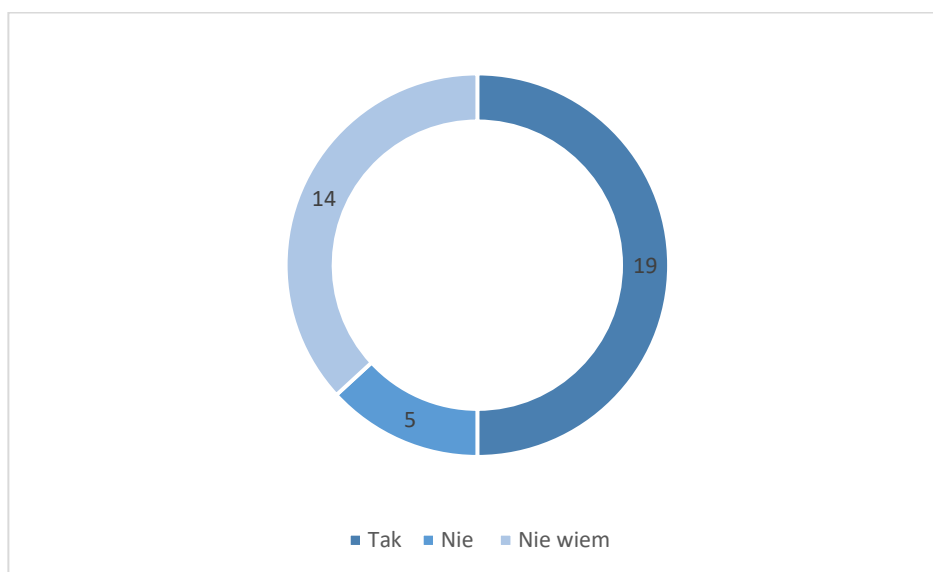
12. Jeżeli chce Pan/Pani skorzystać z kursu zawodowego proszę wpisać z jakiego?

W zakresie gotowości ankietowanych do skorzystania z kursu zawodowego, wskazują zainteresowanie następującymi kursami: kurs prawa jazdy i kurs kosmetyczny (po 3 ankietowanych), kurs komputerowy i programowania IT (4 ankietowanych) oraz kurs fryzjerski (2 ankietowanych). Wspomniano również o zapotrzebowaniu na kurs kasy fiskalnej, kurs opiekunki środowiskowej, kurs sprzedawcy, kurs spawacza, kurs prawa jazdy na tiry oraz kurs rękodziela. Z uwagi na stan zdrowia 2 ankietowanych nie jest zainteresowanych żadnym z kursów, jeden z ankietowanych nie potrafi sprecyzować kierunku kursu, a 4

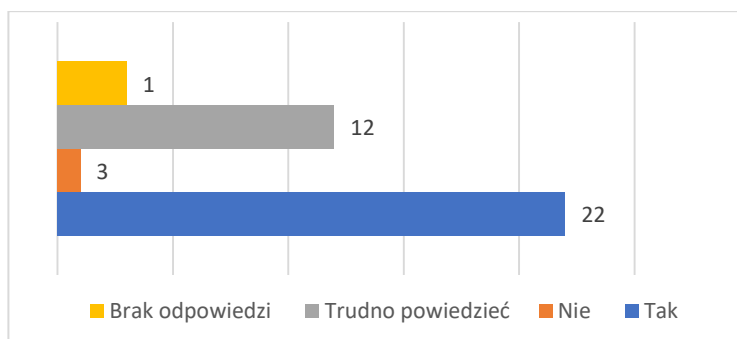
ankietowanych kategoricznie odmawia. Na powyższe pytanie nie odpowiedziało 13 ankietowanych.

13. Czy Pan/Pani jest zainteresowany udziałem w Programie Aktywności Lokalnej?

W analizowanym pytaniu można jednoznacznie stwierdzić, iż większość respondentów (19 respondentów) jest zainteresowanych udziałem w Programie Aktywności Lokalnej, 14 respondentów nie wie, czy jest zainteresowany udziałem w powyższym Programie, natomiast 5 respondentów kategoricznie odmawia udziału w Programie.



14. Czy wzięłby Pan/Pani udział w spotkaniach integracyjnych organizowanych dla mieszkańców swojej miejscowości?



Analogicznie kolejne pytanie skierowane było o udział ankietowanych w spotkaniach integracyjnych dla mieszkańców badanej miejscowości. 22 ankietowanych wzięłoby udział

w spotkaniach, 12 ankietowanym trudno odpowiedzieć czy wzięliby udział w spotkaniach, 3 ankietowanych odpowiedziało, że nie wzięliby udziału, gdzie 1 stwierdził, cyt.; „już wszystkich znam”, a 2 ankietowanych nie wyjaśniło, co było powodem niechęci wzięcia udziału w spotkaniach integracyjnych organizowanych dla mieszkańców miejscowości, w której zamieszkuje. Jeden z ankietowanych nie udzielił odpowiedzi na powyższe pytanie.

Metryczka

Płeć:

W analizowanym badaniu ankietowym, uczestniczyły zarówno kobiety jak i mężczyźni. Po zliczeniu okazało się, iż dominują kobiety w ilości 24, a mężczyźni to 14 osób.

Wiek:

W badaniu wzięły udział osoby, które kwalifikują się do objęcia wsparciem poprzez uczestnictwo w projekcie, ze względu na swój wiek produkcyjny. Liczbę tą stanowią zarówno kobiety i mężczyźni. Łącznie w przedziale wiekowym 20-29 lat - 5 ankietowanych, w przedziale 30-39 lat - 12 ankietowanych, w kolejnym przedziale 40-49 lat - 9 ankietowanych, w następnym przedziale wiekowym 50-59 lat - 5 ankietowanych, a w ostatnim przedziale 60-69 lat - 4 ankietowanych.

Stan cywilny:

Struktura związków przeważa panna/kawaler, stan zamężna/żonaty, oraz rozwiedziona/rozwiedziony, pojedynczo separacja.

Wykształcenie:

Poziom wykształcenia ankietowanych kształtuje się na poziomie zasadnicze zawodowe (13 respondentów), średnie (12 respondentów), podstawowe (11 respondentów), a pomaturalne oraz wykształcenie wyższe posiada 1 respondent.

Sytuacja zawodowa:

Badani swoją sytuację zawodową przedstawiają następująco: 28 respondentów bezrobotnych, 4 respondentów pracuje dorywczo, natomiast 6 respondentów pracuje zawodowo.

Struktura rodziny:

Ankietowani strukturę rodziny opierają na modelu rodzice i dziecko (dzieci) - 16 respondentów, samotne wychowywanie dzieci przez matkę wykazuje 6 badanych, a model samotnego ojcostwa wskazuje 1 osoba. Zauważalny jest również model jako rodzinę z drugiego związku - 3 ankietowanych. 10 badanych określiło swoją strukturę rodziny jako inną sytuację. 1 respondent nie wskazał odpowiedzi dotyczącej składu rodziny.

Liczba dzieci w rodzinie:

Liczba dzieci w rodzinie kształtuje się następująco: rodzinę bez dzieci wskazuje 11 badanych, z 1 dzieckiem – 7 ankietowanych, z 2 dziećmi – 8 respondentów, z 3 dziećmi – 7 badanych, z 4 dziećmi i więcej – 5 respondentów. Zauważa się dominujący model rodziny jako 2+0.

Wnioski

W trakcie przygotowywania diagnozy lokalnej, specjaliści wskazują nadal występowanie problemów społecznych, które zostały zdiagnozowane w obrębie obszaru rewitalizacji – bezrobocie, starzenie się społeczeństwa i ubożenie społeczności. Jednym z głównych problemów jest stały odpływ młodych ludzi z terenu gminy, czego skutkiem stało się „euro-sieroctwo” osób starszych.

Analizując pozyskane dane, specjaliści diagnozy, wnioskuje również, iż powoli zmienia się mentalność społeczna postrzegająca działalność Ośrodka Pomocy Społecznej jako instytucję tylko od pomocy finansowej i rzeczowej. Tutejszy Ośrodek w związku z realizowanym projektem „Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim na rzecz włączenia społecznego!” w ramach POWER wzmocnił rolę pracy socjalnej oferowaną przez pracowników socjalnych. Praca socjalna i doradztwo specjalistyczne odnajduje coraz większe zapotrzebowanie w sferze pomocy społecznej. Ewaluacja pracy socjalnej zmienia postrzeganie na pracownika socjalnego i kojarzony jest przez świadczeniobiorcę jako pomoc i wsparcie, a nie jak dotychczas instytucję rozdającą pomoc finansową. Aktualnie osoby czy rodziny, które we własnym zakresie są samowystarczalne finansowo oczekują pomocy i wsparcia w sferze wzmocnienia kompetencji społecznych, czy specjalistycznym doradztwie w zakresie prawnym, psychologicznym, pedagogicznym oraz doradztwie zawodowym.

Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Sępólno Krajeńskie jest odpowiedzią na cel, jaki został nakreślony w Strategii Lizbońskiej dotyczący spójności społecznej i realizujący się w kształtowaniu nowego aktywnego państwa socjalnego. W tym wymiarze „konieczne staje się inwestowanie w kapitał ludzki oraz kapitał społeczny, czyli inwestowanie w ludzi i w budowanie związków między nimi, w ich wzajemne zaufanie i zaangażowanie w sprawy wspólnoty, a więc to, co jest na równi z kapitałem finansowym podstawą rozwoju lokalnego. Poczucie tożsamości, przynależności i zaangażowania na rzecz małej ojczyzny jest podstawą świadomego obywatelstwa.”

Trzeci obszar – kapitał ludzki - obejmuje opis tych celów i kierunków interwencji, które są powiązane z systemem ochrony zdrowia oraz zapewnieniem spójności społecznej - edukacją i transferem absolwentów na rynek pracy oraz samą aktywnością zawodową. Dzięki aktywnej polityce rodzinnej oraz polityce imigracyjnej nastawionej na uzupełnianie niedoborów na rynku pracy Polska ma szansę w zdecydowanym stopniu ograniczyć zagrożenia związane z przemianami demograficznymi w najbliższych dwudziestu latach.

Dłuższa aktywność zawodowa połączona z efektywnym systemem ochrony zdrowia, w tym profilaktyki oraz rehabilitacji pozwoli zmniejszyć ryzyko utraty potencjałów osób starszych oraz zwiększy udział osób niepełnosprawnych np. w rynku pracy. Lepszemu dostosowaniu do dynamicznie zmieniających się potrzeb rynku pracy będzie służył system edukacji, w tym uczenie się przez całe życie dostosowane do poszczególnych etapów życia i kariery Polaków.

Znając skalę problemów społecznych i kolejność ich rozwiązywania określoną w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sępólno Krajeńskie na lata 2021- 2027 chcemy odpowiedzieć na autentyczną potrzebę lokalną mieszkańców gminy tj. zamienić bierność i marazm społeczny na aktywną postawę i samoinicjatywę.

Pomocny w tym celu będzie Program Aktywności Lokalnej, który zakłada wspólne działania lokalnych podmiotów na rzecz uaktywnienia i pobudzenia potencjału grup oraz społeczności lokalnych, a także włączanie ich w życie społeczne.

Żaden człowiek nie żyje, bowiem w odosobnieniu, lecz funkcjonuje w różnych relacjach i uwarunkowaniach, a jego sytuacja jest uzależniona od wielu podmiotów funkcjonujących w bliższym i dalszym otoczeniu. Pracując z osobą czy rodziną nie można ich oddzielić od środowiska, w którym żyją. W nim, bowiem mogą tkwić korzenie problemu. Dobrze zorganizowana i aktywna społeczność lokalna to jeden z największych sojuszników w procesie rozwiązywania problemów jednostki. Może ona zareagować, gdy komuś dzieje się krzywda, może wesprzeć tych, których dotyka kryzys. Dlatego właśnie konieczne jest podejmowanie zintegrowanych działań, których celem jest uaktywnienie nie tylko pojedynczych osób, ale także grup i społeczności lokalnych. Niezbędne staje się ożywienie lokalnych wspólnot i wyzwolenie w nich poczucia odpowiedzialności za siebie i innych zwłaszcza tych najsłabszych.

Bezradność społeczna przejawia się w tych rodzinach nieumiejętnością radzenia sobie w sytuacjach społecznych, niemożnością wpływania na własną sytuację w środowisku lokalnym oraz wywierania rzeczywistego wpływu na bieg zdarzeń, czyli osiąganie sukcesu, bądź unikanie niepowodzenia. Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych objawia się natomiast poczuciem braku sprawczości i powoduje bierność w stosunku do własnych dzieci oraz nieadekwatne, często agresywne zachowania w danych sytuacjach wychowawczych i opiekuńczych. Problem bezradności rodzin jest problemem złożonym i wynika z wielu niekorzystnych zjawisk dotyczących poszczególnych jej członków, a w następstwie cały system życia rodzinnego, do których należy zaliczyć alkoholizm, bezrobocie, niepełnosprawność, przemoc, brak umiejętności rodzicielskich, zaburzenie relacji wewnątrzrodzinnych, niskie poczucie własnej wartości członków rodziny, brak naturalnego systemu wsparcia, izolację społeczną osób i rodzin.

W przypadku osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej istotne będą działania aktywizujące, poruszające praktyczne kwestie, np. budowania relacji rodziców z dziećmi czy podnoszenia poczucia własnej wartości. Potrzebne są również inicjatywy o charakterze społecznym i edukacyjnym, które przyczynią się do wzmocnienia więzi społecznych (w tym poprzez uczestniczenie w: grupach samopomocowych, poradnictwie

specjalistycznym, doradztwie zawodowym, coachingu, pracy socjalnej, organizacji pikników, itd.).

Działaniami, które wspomogą realizację założonych celów, będą zajęcia edukacyjne. Poprzez rozszerzenie oferty kulturalno-rozrywkowej, rodzice z dziećmi z obszaru rewitalizacji będą miały możliwość skorzystania z bezpłatnych zajęć organizowanych pod okiem animatora, które pozwolą na rozwój zdolności i pasji w zakresie np. muzyki, tańca czy plastyki. Prowadzone warsztaty z rękodzieła, będą pokazywać, jak wspólnie można spędzić czas, przy tym stając się autorem powstałych dzieł wykonanych własnoręcznie.

Ostatnim ze zdiagnozowanych problemów w sferze społecznej jest bezrobocie. Wysoki udział osób pozostających bez zatrudnienia w ludności w wieku produkcyjnym został zidentyfikowany na obszarze miejskim i wiejskim. Osobom bezrobotnym towarzyszy często poczucie bycia gorszym, przez co same zaczynają wycofywać się z życia społecznego. Dlatego tak istotne jest podjęcie działań mających na celu wzbudzenie potrzeby zmiany sytuacji życiowej u osób pozostających bez stałego zatrudnienia. Planowana interwencja obejmować będzie organizację szkoleń umożliwiających zdobycie kompetencji twardych (zdobycie nowych kompetencji w kursie zawodowym jako opiekunka środowiskowa, czy udział w kompetencjach miękkich (tj. poradnictwo specjalistyczne, doradztwo zawodowe, coaching, grupy samopomocowe). Wsparcie udzielane przez doradcę zawodowego, pomoże w zaplanowaniu ścieżki kariery i pomoże przy znalezieniu nowej pracy.

Podjęte działania w ramach projektu zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału we wspólnym rozwiązywaniu problemów oraz wspólnie będą zapobiegać powstawaniu nowych. Wdrożenie tych działań spowoduje między innymi: zmniejszenie ryzyka wykluczenia społecznego wśród części mieszkańców, poprawę warunków ich życia czy wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie, zwiększenie więzi rodzinnych oraz zakładamy spadek dysfunkcji rodziny wynikającej z uzależnień w rodzinie oraz poprawę opieki zdrowotnej i zmniejszenie dysproporcji w dostępie do usług społecznych dla osób niepełnosprawnych.

Narzędzie Nr 1 - ankieta

Szanowni Państwo, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim podjął realizację projektu „Program Aktywności Lokalnej – Aktywni w Sępólnie Krajeńskim” dla 30 mieszkańców Sępólna Krajeńskiego.

„Program Aktywności Lokalnej – Aktywni w Sępólnie Krajeńskim” zakłada zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne, a także powrót na rynek pracy realizowana w oparciu o Program Aktywności Lokalnej (PAL). Obejmuje instrumenty aktywizacji zawodowej i społecznej oraz usługi społeczne świadczone w społeczności lokalnej, aby zapewnić indywidualizację i kompleksowość wsparcia. Projekt dodatkowo wdraża innowacyjne rozwiązanie wypracowane w ramach POKL tj. innowacyjne wykorzystanie coachingu do wspierania równowagi praca - rodzina.

W związku z tym, zwracamy się do Państwa z prośbą o wypełnienie kwestionariusza ankiety. Jego wyniki pozwolą nam na trafne określenie problemów, a następnie dostosowanie działań zawartych w Programie do Państwa potrzeb.

Prosimy o szczerą i rzetelną wypełnienie ankiet. Ankieta jest w pełni anonimowa, dlatego nie należy jej podpisywać. Wszystkie uzyskane informacje są istotne i będą wykorzystane wyłącznie do sporządzenia diagnozy.

W pytaniach oznaczonych „□” prosimy o wybranie przez siebie odpowiedzi poprzez wstawienie symbolu „X” w odpowiednią kratkę, natomiast w miejscach wykropkowanych wpisać odpowiedź lub przedstawić własną opinię.

Dziękujemy za poświęcony czas na wypełnienie ankiety.

Ankieta

1. Jaka jest Pani/Pana sytuacja zawodowa?

- aktywny zawodowo (umowa o pracę, zlecenie, działalność gospodarcza, gospodarstwo rolne)
- bezrobotny (zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy)
- nieaktywny zawodowo (niepracujący, nie zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy)

2. Dlaczego jest Pan/Pani osobą nieaktywną zawodowo?

- Zły stan zdrowia
- Kontynuacja nauki
- Inne, jakie?

3. Które z niżej wymienionych problemów najczęściej występują w Pana/Pani rodzinie? (Proszę wybrać nie więcej niż trzy odpowiedzi)

- Bezrobocie
- Niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- Alkoholizm
- Narkomania
- Przemoc
- Marginalizacja i wykluczenie społeczne
- Przystępczość
- Niepełnosprawność
- Nieprzyjazne otoczenie sąsiedzkie
- Inne (jakie?).....

4. Czy Pana/Pani boryka się z poniższymi problemami? (proszę wybrać nie więcej niż trzy odpowiedzi)

- Brak stałego miejsca zatrudnienia
- Brak poczucia przynależności do społeczności lokalnej
- Obawa o przyszłość swoją i dzieci
- Niestabilna sytuacja życiowa
- Lokalizacja miejsca zamieszkania
- Odległość od instytucji użytku publicznego
- Niepełnosprawność
- Inne (jakie?).....

5. Jak Pan/Pani ocenia dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami w swojej miejscowości? (dotyczy osób niepełnosprawnych i ich barier, w tym np. bariery architektoniczne, bariery w komunikowaniu się, itp.), proszę przedstawić w kilku zdaniach:

.....
.....
.....

6. Czy chce Pan/Pani zmienić swoją sytuację życiową?

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Trudno powiedzieć
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

7. Jakie zauważa Pan/Pani zalety mieszkania w swojej miejscowości?

.....
.....
.....
.....

8. Jakie formy wsparcia powinien oferować OPS dla Pana/Pani miejscowości?

- Pomoc finansowa
- Wsparcie rzeczowe
- Doradztwo
- Praca socjalna
- Doradztwo specjalistyczne, podaj jakie:

.....
.....
.....

- Inne (jakie?).....

9. Czy włączyłby się Pan/Pani w działania na rzecz poprawy jakości życia w zamieszkiwanej miejscowości?

- Tak
- Nie (proszę podać dlaczego?)

.....
.....

- Trudno powiedzieć

10. Z jakich działań wspierających chciał/a by Pan/Pani skorzystać w ramach Programu?

- Grupy terapeutyczne
- Grupy samopomocowe
- Wolontariat
- Uczestnictwo w imprezach integracyjnych, np. piknik rodzinny
- Porady specjalistów
 - Poradnictwo prawne
 - Poradnictwo psychologiczne
 - Poradnictwo pedagogiczne
 - Poradnictwo doradcy zawodowego
 - Kursy zawodowe

11. Jeżeli chce Pan/Pani skorzystać z kursu zawodowego proszę wpisać z jakiego?

.....

12. Czy Pan/Pani jest zainteresowany udziałem w Programie Aktywności Lokalnej?

- Tak
- Nie
- Nie wiem

13. Czy wzięłyby Pan/Pani udział w spotkaniach integracyjnych organizowanych dla mieszkańców swojej miejscowości?

- Tak
- Nie (proszę podać dlaczego?).....
- Trudno powiedzieć

Metryczka

Płeć:

- Kobieta
- Mężczyzna

Wiek:

Stan cywilny:

- Panna/kawaler

- Zamężna/zonaty
- Rozwiedziona/rozwiedziony
- Wdowa/wdowiec
- W separacji

Wykształcenie:

- Podstawowe
- Zasadnicze zawodowe
- Średnie
- Pomaturalne
- Wyższe

Sytuacja zawodowa:

- Praca zawodowa
- Bezrobotny (jak długo?).....
- Praca dorywcza
- Rencista, emeryt
- Świadczenie z tytułu stałej opieki nad dzieckiem
- Uczeń
- Inna sytuacja (jaka?).....

Struktura rodziny:

- Rodzice i dziecko(dzieci)
- Matka i dziecko(dzieci)
- Ojciec i dziecko (dzieci)
- Rodzice, dziecko i dziadkowie
- Rodzina z drugiego związku
- Inna sytuacja (jaka?).....

Liczba dzieci w rodzinie:

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4 i więcej



Diagnoza

przygotowana na potrzeby realizacji

„Programu Aktywizacji i Integracji – Nowy Start 2” w ramach PAL

wdrażanej na terenie miasta i gminy Sępólna Krajeńskiego,
współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego
Funduszu Społecznego

Opracowały:

Beata Majewska

Anna Lubińska

Sępólno Krajeńskie, sierpień - wrzesień 2021 roku



OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
w Sępólnie Krajeńskim
ul. Szkolna 8, 89 – 400 Sępólno Krajeńskie

tel.: 52 388 84 50

fax: 52 388 84 51

email: ops@ops-sepolno.pl

<http://ops-sepolno.pl>

NIP 561-14-59-693, Regon 092964189

Spis treści

<u>Wstęp</u>	89
<u>(COVID-19) w gminie Sępólno Krajeńskie.</u>	93
<u>Metodologia badań własnych</u>	95
<u>Charakterystyka uczestników programu</u>	96
<u>Rekrutacja uczestników</u>	11
<u>Charakterystyka obszaru</u>	98
<u>Sfera społeczna</u>	98
<u>Sfera przestrzenno-funkcjonalna</u>	100
<u>Obszar zdegradowany</u>	102
<u>Rewitalizacja Sępólna Krajeńskiego</u>	102
<u>Barometr zawodów</u>	23
<u>Analiza badań</u>	109
<u>Analiza ankiet</u>	110

Wstęp

Przedstawiamy Państwu diagnozę przygotowaną na potrzeby realizacji projektu „Programu Aktywizacji i Integracji – Nowy Start 2” w ramach PAL wdrażanej na terenie miasta i gminy Sępólna Krajeńskiego. Projekt ten jest kompleksowym działaniem

skierowanym do 108 mieszkańców (80 kobiet i 28 mężczyzn) gminy Sępólno Krajeńskie zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem oraz do 30 osób z ich otoczenia.

Specyfiką diagnozy problemów społecznych jest to, że koncentruje się ona na zidentyfikowaniu i opisanu takich zjawisk, które ograniczają zaspokajanie potrzeb społecznych lub stwarzają zagrożenie takiego ograniczenia. Takim problemem jest na przykład pozostawanie bez pracy, zwłaszcza długotrwale, gdyż może ono skutkować ograniczeniem możliwości zaspokajania potrzeb bezrobotnego, a także jego rodziny, przede wszystkim w skutek braku środków finansowych, niezbędnych do tego celu. Przeprowadzenie diagnozy jest niezbędnym krokiem do osiągnięcia zamierzonych wskaźników. Skuteczność działań to przede wszystkim diagnoza potrzeb i zasobów osób objętych wsparciem i to diagnoza wykraczająca poza standardowy zestaw pytań.

Projekt „Programu Aktywizacji i Integracji – Nowy Start 2” w ramach PAL współfinansowany jest przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Program zakłada zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne, a także powrót na rynek pracy realizowane w oparciu o Program Aktywności Lokalnej (PAL). Obejmuje instrumenty aktywizacji zawodowej i społecznej oraz usługi społeczne świadczone w społeczności lokalnej, aby zapewnić indywidualizację i kompleksowość wsparcia. Projekt dodatkowo wdraża innowacyjne rozwiązanie wypracowane w ramach PO KL tj. „Innowacyjne wykorzystanie coachingu do wspierania równowagi praca-rodzina”.

Projekt jest zgodny z celami i kierunkami rozwoju gminy Sępólno Krajeńskie, ponieważ realizuje cel nadrzędny gminy jakim jest zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia, poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, restrukturyzację rolnictwa oraz właściwą realizację zadań własnych gminy. Projekt jest zgodny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych. Projekt zakłada działania w reżimie sanitarnym o ile sytuacja epidemiczna w kraju będzie tego wymagała.

Projekt „Programu Aktywizacji i Integracji – Nowy Start 2” w ramach PAL obejmować będzie organizację szkoleń umożliwiających zdobycie kompetencji:

a) twardych:

- ✓ kurs robotnika budowlanego,
- ✓ kurs opiekunki osób starszych i niepełnosprawnych,
- ✓ kurs prawa jazdy.

a) miękkich:

- ✓ poradnictwo specjalistyczne oraz poradnictwa w zakresie podnoszenia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno – zawodowych umożliwiających powrót do życia społecznego, w tym na rynek pracy i aktywizację zawodową,

- ✓ poradnictwo prawne, które obejmie udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów,
- ✓ poradnictwo psychologiczne obejmujące procesy diagnozujące, profilaktyki i terapii oraz porady rodzinne obejmujące problemy funkcjonowania rodziny w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną,
- ✓ doradztwo zawodowe, które będzie dostosowane do osobistych potrzeb uczestnika,
- ✓ grupy samopomocowe, zajęcia przy wsparciu specjalisty, tematy dostosowane do potrzeb uczestników, wsparcie udzielane przez doradcę zawodowego, pomoże w zaplanowaniu ścieżki kariery i pomoże przy znalezieniu nowej pracy.
- ✓ coach – którego celem będzie przede wszystkim zwiększenie świadomości siebie, wzrost samooceny, poznanie swoich zasobów i potencjałów oraz pomoc w osiągnięciu bieżących celów osobistych i życiowych uczestników,
- ✓ działania asystenta rodziny, bezpośrednia praca z rodzicami, dziećmi, działania pośrednio realizowane na rzecz dziecka i rodziny.

Projekt wynika z konieczności zmniejszenia obszarów zagrożenia wykluczeniem społecznym i wyrównaniem poziomu spójności społecznej na terenie gminy Sępólno Krajeńskie. Obszar gminy Sępólno Krajeńskie ma jeden z najwyższych poziomów zapóźnienia socjalnego i ekonomicznego w województwie kujawsko-pomorskim.

Wybór miejsca wprowadzenia PAL wynika z szczegółowej analizy problemów społecznych na terenie gminy Sępólno Krajeńskie. Działania realizowane będą w istniejących tzw. LCI - Lokalnych Centrach Integracji w Wałdowie, Radońsku, Komierowie i Lutowie oraz nowo utworzonym LCI w miejscowości Zalesie lub Zboże.

Na podstawie przeprowadzonych konsultacji z mieszkańcami w ramach przeprowadzonej diagnozy PAL podjęto decyzję, że nowe LCI zostanie utworzone w miejscowości Zalesie.

Poniżej przedstawiamy lokalizację 5 Lokalnych Centrów Integracji, które będą stanowiły miejsca spotkań i realizację działań dla uczestników i mieszkańców w poszczególnych miejscowościach:

Komierowo – Świetlica Wiejska „Pałacowo i parkowo”



✚ **Lutowo – Wiejski Ośrodek Kultury**



✚ **Radońsk – Świetlica Wiejska „Na niebieskim szlaku znaku Rodła”**



✚ **Wałdowo – Wiejski Ośrodek Kultury**





(COVID-19) w gminie Sępólno Krajeńskie

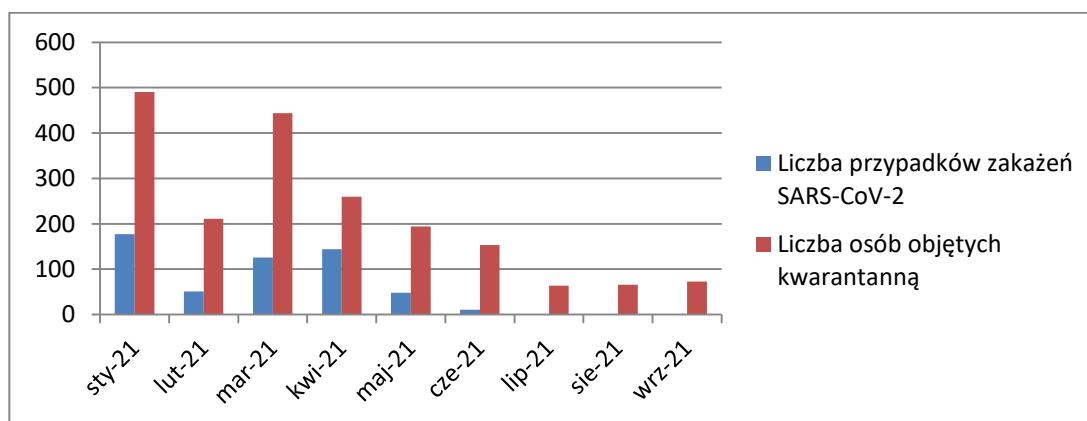
W marcu 2020 roku całe społeczeństwa, a także Ośrodki Pomocy Społecznej stanęły naprzeciw nowemu wyzwaniu - zorganizowania pomocy dla osób i rodzin w związku z pojawieniem się zagrożenia chorobą koronawirusa (COVID-19) – chorobą zakaźną wywołaną SARS-COV-2. Również działania podejmowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim zostały zweryfikowane i dostosowane do zmieniającej się rzeczywistości. Tutejsza jednostka nawet na chwilę nie zamknęła się na potrzeby klientów i realizowała wszystkie założone zadania.

Pandemia wpłynęła negatywnie niemal na wszystkie grupy społeczne i wiekowe pod względem psychologicznym, wspólnotowym czy ekonomicznym poprzez pogorszenie jakości życia, zawężenia relacji społecznych oraz ograniczeń wynikających z wprowadzonych obostrzeń w celu zmniejszenia niekontrolowanego rozprzestrzeniania się koronawirusa. Również na terenie gminy Sępólno Krajeńskie odnotowano przypadki zakażenia SARS-CoV-2. Osoby narażone na zarażenie, np. po kontakcie z osobą chorą na koronawirusa kierowano na kwarantannę. Przejęto obowiązki zabezpieczenia tych osób, poprzez nawiązanie kontaktu z osobami, które wróciły z zagranicy lub miały kontakt z osobą zakażoną, chorą lub podejrzaną o zakażenie proponując pomoc w dostarczaniu artykułów spożywczych oraz wsparcie psychologa. Do końca 2020 roku skontaktowano się z ponad czterema tysiącami osób.

Dane w zakresie liczby przypadków zakażeń oraz osób objętych kwarantanną w okresie od 01-01-2021 roku do chwili sporządzenia niniejszej diagnozy prezentuje poniższa tabela oraz wykres. Poniższe dane przedstawiają liczbę przypadków zakażeń SARS-CoV-2 na terenie gminy Sępólno Krajeńskie.

	Liczba	Liczba osób
--	--------	-------------

	przypadków zakażeń SARS- CoV-2	objętych kwarantanną
styczeń 2021	177	490
luty 2021	51	211
marzec 2021	126	444
kwiecień 2021	144	260
maj 2021	48	194
czerwiec 2021	11	153
lipiec 2021	0	64
sierpień 2021	0	66
wrzesień 2021	0	73
Łącznie	557	1955



Również jakość życia seniorów uległa znacznemu pogorszeniu w związku z trwającą pandemią COVID-19. Osoby starsze w największym stopniu narażono na izolację społeczną, czyli na funkcjonowanie w sytuacji niewielkiej intensywności lub zupełnego braku kontaktów społecznych z osobami spoza gospodarstwa domowego.

W okresie pandemii również instytucje publiczne znacznie ograniczyły osobisty kontakt z klientem, prosząc o przesyłanie dokumentacji w formie elektronicznej. Osoby starsze, wykazujące ograniczone umiejętności w zakresie podstawowych czynności z użyciem komputera i nieufność wobec narzędzi internetowych zostały postawione przed ogromnym problemem.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim nie zamknął się na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych. Na szczególną uwagę zasługują pracownicy świadczący usługi opiekuńcze, gdyż powierzone im środowiska nie zostały pozostawione bez opieki ani przez chwilę. Mając na względzie troskę o osoby starsze, samotne i niepełnosprawne oraz konieczność pozostania ich w domu objęto te osoby wsparciem w postaci gorących,

dwudaniowych posiłków, które przez okres niemalże 3 miesiące były dostarczane bezpośrednio do ich miejsca zamieszkania.

Sytuacja spowodowana występowaniem koronawirusa COVID-19, o której opisano powyżej, miała również wpływ na datę rozpoczęcia realizacji projektu „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start 2” w ramach PAL. Należy również zaznaczyć, że o ile sytuacja epidemiczna w kraju będzie tego wymagała, to projekt zakłada działania w reżimie sanitarnym.

Należy zaznaczyć, iż oferta Biblioteki Publicznej w Sępólnie Krajeńskim, Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskim wraz z Satelitami Kultury również ograniczyły funkcjonowanie w okresie pandemii, co miało ogromny wpływ na społeczność lokalną.

Metodologia badań własnych

Koncepcja badań nad Programem, różnorodne narzędzia badawcze zostały przygotowane przez specjalistów w zakresie diagnozy indywidualnej i środowiskowej w ramach projektu „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start 2” w ramach PAL. Zasadniczym problemem badawczym jest trafne określenie problemów społecznych jakie występują na obszarze realizacji projektu, a następnie dostosowanie działań zawartych w projekcie.

Podstawowe metody użyte do przeprowadzenia diagnozy:

1. badania ankietowe oraz diagnoza potrzeb uczestnika (zebrane ankiety),
2. analiza dokumentów wypełnianych w czasie realizacji zadania (formularze zgłoszeniowe, listy obecności),
3. obserwacja uczestnicząca.

W związku z wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemiologicznego należało ograniczyć metody badawcze do wyżej wymienionych. Zrezygnowano ze spotkania promocyjno – diagnostycznego oraz informacyjnego z sołtysami i świetlicowymi oraz ze spotkania informacyjno – rekrutacyjnego w Lokalnych Centrach Integracji, które zostały wybrane na

podstawie obszarów zdegradowanych gminy Sępólno Krajeńskie.

Kolejne części opracowania będą zawierać informacje na temat grupy docelowej i rodzajów działań Programu, jakie skierowano do odbiorców Programu. Ich przedstawienie miało na celu wprowadzenie czytelnika w problematykę oraz charakterystykę obszaru, na którym będzie realizowany projekt. Kolejne rozdziały poświęcone będą analizie wyników badań.

Charakterystyka uczestników programu

W projekcie udział weźmie do 108 mieszkańców z podziałem na 80 kobiet i 28 mężczyzn z terenu miasta i gminy Sępólno Krajeńskie zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem oraz 30 osób z ich otoczenia. Projekt realizowany będzie na terenie gminy Sępólno Krajeńskie i obejmie takie miejscowości jak:

- + Sępólno Krajeńskie (miasto),
- + Lutowo,
- + Radońsk,
- + Komierowo,
- + Wałdowo,
- + Zalesie.
- + **Wniosek**

W przypadku niewystarczającej ilości uczestników z danego obszaru w projekcie udział wezmą osoby z innych miejscowości nie wskazanych powyżej.

Jak już wspomniano powyżej Program ten obejmie swoim zasięgiem mieszkańców terenu gminy Sępólno Krajeńskie, w szczególności mieszkańców z obszaru zdegradowanego objętego planami rewitalizacji społecznej, na którym istnieje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, takich jak: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji, mały poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Dodatkowo na obszarze tym odnotowuje się niski poziom przedsiębiorczości oraz brak infrastruktury społecznej. Szczegółowy opis sytuacji społecznej znajduje się w dalszej części Diagnozy.

Rekrutacja uczestników

Rekrutacja uczestników do udziału w Projekcie odbywać się będzie poprzez wyłonienie kandydatów spośród mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie przy ścisłej współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim z publicznymi i niepublicznymi instytucjami rynku pracy.

W procesie rekrutacji udział weźmie **108 osób** z terenu gminy Sępólno Krajeńskie zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz ubóstwem oraz **30 osób z ich otoczenia**. Do przeprowadzenia procesu rekrutacji zostanie powołana Komisja Rekrutacyjna, która

będzie prowadzić rozmowy kwalifikacyjne z potencjalnymi uczestnikami, przeprowadzi je dwóch doświadczonych rekrutów. W proces rekrutacji będzie zaangażowany również zespół projektowy oraz zespół merytoryczny projektu – pracownicy socjalni, którzy będą potrafili właściwie dobrać uczestników projektu. Będą oni weryfikować kryteria obligatoryjne i preferencyjne zaznaczone w formularzach zgłoszeniowych do udziału w projekcie. Nad całością działań będzie czuwał kierownik projektu. Osoby, które wyrażą chęć uczestnictwa w projekcie „Program Aktywizacji i Integracji – Nowy Start 2” w ramach PAL rekrutowane będą na podstawie wspomnianych kryteriów obligatoryjnych oraz preferencyjnych.

KRYTERIA OBLIGATORYJNE:

Zamieszkiwanie na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, w gminie Sępólno Krajeńskie. Weryfikacja kryterium nastąpi na podstawie oświadczeń uczestników projektu o miejscu zamieszkania lub zameldowania, posiadające przynależność do grupy docelowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej.

W przypadku wsparcia osób bezrobotnych w ramach projektów Ośrodka Pomocy Społecznej wsparciem będą obejmowane osoby bezrobotne, które korzystają z pomocy społecznej lub kwalifikują się do objęcia wsparciem pomocy społecznej w myśl ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i którym do aktywizacji zawodowej niezbędne jest w pierwszej kolejności udzielenie wsparcia w zakresie integracji społecznej.

KRYTERIA PREFERENCYJNE PRZY REKRUTACJI BĘDĄ MIAŁY OSOBY :

- f) doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego - 5 PKT.
- g) z niepełnosprawnością sprzężoną, oraz osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym osoby z niepełnosprawnością intelektualną i osoby z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi w rozumieniu zgodnym z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych - 5 PKT.
- h) korzystających z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (indywidualnie lub jako rodzina) o ile zakres wsparcia w projekcie nie jest tożsamy z zakresem wsparcia w POPŻ - 5 PKT.
- i) zamieszkujących na obszarach objętych programem rewitalizacji uwzględnionych w wykazie programów rewitalizacji prowadzonym przez IZ RPO zgodnie z wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 - 5 PKT.
- j) ze znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności 5 PKT.

Ponadto pod uwagę będzie brana rozmowa kwalifikacyjna z kandydatem, która oceni także motywację do udziału w projekcie oraz dodatkowe inne czynniki, które mogą mieć wpływ na udział w projekcie. Rozmowa kwalifikacyjna będzie punktowana w skali od 1 do 5, pod uwagę będzie brana motywacja do udziału w zaplanowanych formach

wsparcia. Motywacja będzie oceniana na podstawie wyników rozmowy oraz testów badających poziom motywacji do podjęcia zmiany w swoim życiu.

Inne czynniki, jakie będą brane pod uwagę to: sytuacja rodzinna tj. liczba dzieci/osób zależnych na utrzymaniu, samotne rodzicielstwo i inne.

Sporządzana będzie lista podstawowa i rezerwowa. Lista główna osób zakwalifikowanych do projektu zostanie ułożona według liczby otrzymanych punktów – od najwyższej – do najniższej. Pozostałe osoby spełniające kryteria uczestnictwa, które nie znalazły się na liście podstawowej znajdują się na liście rezerwowej.

Charakterystyka obszaru

Sfera społeczna

Gmina Sępólno Krajeńskie to gmina miejsko-wiejska zlokalizowana w powiecie sępoleńskim, w północno-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. W Sępólnie Krajeńskim zlokalizowane są władze administracyjne Gminy i Powiatu. Odległość Miasta od władz wojewódzkich w Bydgoszczy to 64 km, zaś w Toruniu to 106 km. Obszar Gminy Sępólno Krajeńskie sąsiaduje z gminami: Lipka (województwo wielkopolskie), Debrzno (województwo pomorskie), Kamień Krajeński, Kęsowo, Gostycyn, Sośno oraz Więcbork.



Źródło: https://www.google.com/search?q=mapa+gminy+sep%C3%B3lno+kraje%C5%84skie&rlz=1C1GCEU_pIPL823PL823&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwisqPSsoov0AhWCyosKHbfPC-MQ_AUoAnoECAEQBA&biw=1920&bih=937&dpr=1#imgc=6ww4KNLxja6NeM

Data: 03-08-2021 roku, godzina: 11:30

Gmina Sępólno Krajeńskie zajmuje obszar około 229 km², co plasuje ją na 10 miejscu pośród 144 gmin województwa. Przeważającą część stanowią użytki rolne, pozostały obszar zajmują lasy i tereny zurbanizowane. Sieć osadniczą w Gminie tworzą 33 miejscowości wchodzące w skład 24 sołectw: Kawle, Dziechowo, Iłowo, Jazdrowo, Komierowo, Lutowo, Lutówko, Niechorz, Piaseczno, Radońsk, Sikorz, Skarpa, Świdwie, Teklanowo, Trzciany, Wałdowo, Wałdówko, Wilkowo, Wiśniewa, Wiśniewka, Włóścibórz, Wysoka Krajeńska, Zalesie, Zboże. Dodatkowo w Sępólnie Krajeńskim stworzono 2 osiedla, które podobnie jak sołectwa są jednostkami pomocniczymi dla władz Gminy.

Miasto Sępólno Krajeńskie jest położone nad Jeziorem Sępoleńskim, w dolinie rzeki Sępolenki. Malowniczy krajobraz gminy tworzą liczne jeziora i formy ochrony przyrody, do których możemy zaliczyć: Krajeński Park Krajobrazowy, 4 rezerваты przyrody, 40 pomników przyrody, 56 użytków ekologicznych oraz zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Torfowisko Messy”.

Z danych zawartych w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim wynika, że według stanu na 30 czerwca 2020 roku, liczba ludności Gminy Sępólno Krajeńskie wyniosła 15752 osób, z czego 51,03% stanowiły kobiety, a 48,97% mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowi 38,49% ludności powiatu, 0,76% ludności województwa. Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 20,11%, osoby w wieku produkcyjnym 59,68%, a w wieku poprodukcyjnym 20,21%. W latach 2018-2020 liczba ludności spadła o 0,32%.

Wniosek

Znaczny udział osób w wieku poprodukcyjnym wymaga podjęcia od władz gminy Sępólno Krajeńskie działań mających na celu zapewnienie wysokiej jakości usług opiekuńczo-specjalistycznych.

Według stanu na 31 grudnia 2020 roku stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 12,3%, dla województwa wynosi 8,9%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Sępólno Krajeńskie wynosiła 713, w tym 56,52% stanowiły kobiety, 43,48% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 4,53%.

Wniosek

Liczba osób pozostających bez pracy w strukturze osób w wieku produkcyjnym ma wpływ na zubożenie społeczeństwa i pogorszenie warunków życia.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej – pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Świadczenia pieniężne przyznawane są z systemu pomocy

społecznej pod warunkiem spełnienia jednocześnie dwóch kryteriów. Konieczne jest występowanie jednej z okoliczności wskazującej na trudną sytuację życiową tj. bezrobocia, niepełnosprawności, wielodzietności, potrzeby ochrony macierzyństwa, sieroctwa, bezdomności i innych wskazanych w ustawie o pomocy społecznej oraz spełnienie kryterium dochodowego.

Realizację zadań pomocy społecznej dzieli się odpowiednio na zadania własne i zlecone, pochodzące z budżetu gminy i budżetu państwa. Warto podkreślić, że ustawa nie konkretyzuje trudnej sytuacji życiowej ze względu na którą udzielana jest pomoc, jedynie w art. 7 wymienia najczęstsze powody ich powstawania. Okolicznościami generującymi trudności życiowe są w pierwszej kolejności: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, sytuacja kryzysowa, klęska ekologiczna. Wskazany wachlarz wskazuje jak różne przyczyny występujące w rodzinach kwalifikują je do uzyskania wsparcia z pomocy społecznej.

Z danych zawartych w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim wynika, że według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku klienci pomocy społecznej korzystali ze świadczeń z powodu długotrwałej choroby – 249 rodzin, niepełnosprawności – 200 rodzin, bezrobocia – 192 rodziny, ubóstwa – 156 rodzin. Łącznie Ośrodek Pomocy Społecznej na realizację zadań własnych i zleconych w 2020 roku przeznaczył kwotę 2 246 369 złotych.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Na terenie gminy Sępólno Krajeńskie w zasobach infrastruktury społecznej w obszarze **edukacja** znajduje się: 1 żłobek dysponujący 77 miejscami, 2 przedszkola wraz z 23 oddziałami przedszkolnymi przy szkołach, dysponujące 559 miejscami, 7 szkół podstawowych ze świetlicami, 2 szkoły ponadpodstawowe oraz 1 Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. Na terenie gminy funkcjonuje 5 opiekunów dziennych.

Reasumując na terenie gminy Sępólno Krajeńskie funkcjonują placówki nauczania elementarnego i szkoły do poziomu wykształcenia średniego. Oferta edukacyjna nie obejmuje natomiast nauczania z zakresu szkolnictwa wyższego.

W obszarze **ochrony zdrowia** na terenie gminy Sępólno Krajeńskie działają:

- ✓ Centrum Medyczne SPAMED, w skład którego wchodzi Wiejski Ośrodek Zdrowia w Wałdowie oraz Wiejski Ośrodek Zdrowia w Radońsku;
- ✓ NZOZ Doktor – realizujący zadania z zakresu opieki szkolnej oraz podstawowej opieki zdrowotnej;

- ✓ Zakład Diagnostyczno-Leczniczy BONUS PLUS, realizujący zadania z podstawowej opieki zdrowotnej;
- ✓ Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Środowiskowo-Rodzinnej Vita;
- ✓ Gabinet Rehabilitacji i Terapii Manualnej;
- ✓ Niepubliczny Zakład Rehabilitacji;
- ✓ NZOZ Jantar – poradnia odwykowa i leczenia uzależnień;
- ✓ Caritas – opieka długoterminowa i opieka paliatywna;
- ✓ Indywidualna praktyka położnej środowiskowo-rodzinnej.

Z zakresu **kultury fizycznej, sportu, turystyki i rekreacji** zadania na terenie Gminy Sępólno Krajeńskie realizuje Centrum Sportu i Rekreacji, który wypełniając swoje zadania statutowe służy społeczności lokalnej. W ofercie swojej ma szeroki i bogaty wachlarz możliwości spędzania wolnego czasu i realizowania zainteresowań oraz posiadanych pasji zarówno młodszych jak i starszych mieszkańców terenu gminy Sępólno Krajeńskie. Do aktywnego spędzania czasu wolnego zachęcają również liczne szlaki turystyczne. Gmina Sępólno Krajeńskie posiada trasę pieszo-rowerową wokół jeziora Sępoleńskiego, która powstała dzięki wprowadzonemu budżetowi obywatelskiemu z inicjatywy mieszkańców i liczy 16,6 km.



Źródło: https://www.google.com/search?sa=X&source=univ&tbm=isch&q=trasa+pieszo+rowerowa+woko%C5%82+jeziora+s%C4%99pole%C5%84skiego&hl=pl&fir=pXpv9KQpbICDIM%252CDD_yD4iQ6E7M%252C_%253BFR8jSudsMWGJ9M%252CDD_yD4iQ6E7M%252C_%253Baw6ISpSkcF4GvM%252CcyzWfEVgMhjbM%252C_%253Bng_P4U26CWgUPM%252CDD_yD4iQ6E-f7M%252C_%253BnUoPNssMixqM%252CDD_yD4iQ6E-f7M%252C_%253BfMMLFe_2x-BcsM%252CDD_yD4iQ6E-f7M%252C_%253BaHDXWTUkJP6v8M%252CDD_yD4iQ6E-f7M%252C_%253Bh0g_pm0INqLiRM%252CDD_yD4iQ6E7M%252C_%253BQRRQBMMJiTeCfsM%252C4KgSN3qGPL21pM%252C_%253BHAMYZgGupgeizM%252C5Ak9sk9w2C5P5M%252C_&usq=Al4_kQUtSCMkfrA1m0QOkJMs0f0Bz9T8A&ved=2ahUKUewjEibCFzL0AhXssosKHSOrAy0QjJkEegQLJRAC&biw=1920&bih=937& DPR=1#imgcrjXGaMcRnCPLa1M&imgdii=sBzVkJU5SjG7hM

Dnia 03-08-2021 roku, godzina 11:40

O zaspokojenie **potrzeb kulturalnych** mieszkańców na terenie gminy dba Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskim, do którego zadań należy między innymi, edukacja kulturalna; gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie i ochrona dóbr kultury, wspieranie amatorskich ruchów artystycznych oraz zainteresowań z zakresu kultury i sztuki, organizacja lub współorganizacja imprez kulturalnych. W skład Centrum Kultury i Sztuki wchodzi:

Wiejski Ośrodek Kultury w Lutowie, Wiejski Ośrodek Kultury w Wałdowie oraz 18 świetlic wiejskich. Ponadto, o potrzeby kulturalne gminy dba również Biblioteka Publiczna im. Jarosława Iwaszkiewicza w Sępólnie Krajeńskim.

Wniosek

Zmiany w strukturze ekonomicznej powodują, że istotne jest dopasowywanie oferty kulturalno-rekreacyjnej do potrzeb najmłodszych, jak i najstarszych mieszkańców gminy.

Obszar zdegradowany

Definicja ustawowa stanowi, że obszar zdegradowany zgodnie z art. 9 ust. 1 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 485), to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, na którym dodatkowo występuje, co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- ✓ gospodarczych – w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw,
- ✓ środowiskowych – w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi,
- ✓ przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych,
- ✓ technicznych – w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz brak lub niewystarczające funkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Obszar zdegradowany jest więc przede wszystkim obszarem o problemach społecznych. Nie można wykluczyć faktu, że znajdują się na nim obszary zaniedbane lub zdewastowane, jednak nie należy utożsamiać tych zjawisk. Poza uzasadnionymi wyjątkami w skład obszaru zdegradowanego mogą wejść wyłącznie obszary zamieszkałe. Za obszar zdegradowany można uznać tereny, które wykazują się problemami potwierdzonymi

statystycznie większymi niż „średnia” problemów w danej gminie, co bardzo często sprowadza wyznaczenie obszaru zdegradowanego do posługiwania się wskaźnikiem statystycznym.

Projekt skierowany jest przede wszystkim do tych obszarów gminy, które stanowią obszary zdegradowane i są objęte planami rewitalizacji społecznej. Projekt wynika z konieczności zmniejszenia obszarów zagrożenia wykluczeniem społecznym i wyrównaniem poziomu spójności społecznej na terenie gminy Sępólno Krajeńskie. Obszar gminy ma jeden z najwyższych poziomów zapóźnienia socjalnego i ekonomicznego w woj. kujawsko-pomorskim. Na tych obszarach istnieje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, odnotowuje się niski poziom przedsiębiorczości, brakuje infrastruktury społecznej, budynki mieszkalne są w złym stanie technicznym - dominuje stara zabudowa, jest wiele zniszczonych podwórek, zaniedbanej i zdewastowanej przestrzeni wspólnej. Głównym problemem związanym ze zjawiskiem wykluczenia społecznego na tym obszarze są zakorzenione negatywne postawy, których nie da się wyeliminować z dnia na dzień. Na obszarach tych mieszkają osoby, funkcjonujące w rodzinach, w których zdecydowana większość korzysta z pomocy społecznej. Osoby te mają przekonanie o własnej małej sprawczości, niskiej zaradności, poczucia niższości, niekompetencji. W konsekwencji takiego myślenia osoby te nie poszukują innej drogi, bo często nawet nie wiedzą, że taka istnieje. A nawet jeśli, to wydaje im się absolutnie nieosiągalna. Nie kształcą się, nie rozwijają swoich umiejętności, a w rezultacie faktycznie nie są atrakcyjne na rynku pracy. Tkwią w tym sposobie myślenia, który prowadzi do ubóstwa. Trudno im zmienić przekonania, bo żyją cały czas w tej społeczności, która wpływa na nich negatywnie.

Wniosek

Obszar zdegradowany to obszar miejsko-wiejski.

W skład obszaru miejskiego wchodzi następujące ulice: Wojska Polskiego, Hallera, Sienkiewicza, Podgórna, Nowy Rynek, Plac Wolności, Jeziorna, Ratuszowa, Kościelna, Krótka, Średnia, Studzienna, Polna, Wodna, Młyńska. Obszar wiejski to: Kawle, Iłowo, Skarpa, Włóścibórz, Wałdowo, Piaseczno, Komierowo.

Jak wynika z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej występuje zjawisko dziedziczenia życia w biedzie, które staje się coraz bardziej powszechne, gdzie dzieci przejmują model życia w biedzie od swoich rodziców. Po wsparcie z pomocy społecznej zgłaszają się kolejne pokolenia, w których występuje zjawisko wyuczonej bezradności oraz utrwalonych nawyków i negatywnych wzorców zachowań. Do zmiany życia trudno jest przekonać te osoby.

W rodzinach mieszkających o najwyższym wskaźniku zagrożenia wykluczeniem społecznym występują przede wszystkim takie problemy, jak:

- ✓ bezrobocie,
- ✓ niepełnosprawność,
- ✓ problemy opiekuńczo-wychowawcze,
- ✓ uzależnienia,

- ✓ bezdomność.

Rewitalizacja Sępólna Krajeńskiego

Ogromne znaczenie dla podniesienia komfortu życia mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie ma rewitalizacja śródmieścia, która jest obecnie w trakcie realizacji. Plany obejmują gruntowną przebudowę płyty rynku miejskiego wraz z przylegającymi do niego uliczkami. Powstaną nie tylko nowe nawierzchnie, ale także elementy małej architektury, planowane jest wykonanie fontanny.

Nowy wygląd zyskał już plac w otoczeniu kościoła. Na ukończeniu są prace budowlane związane z odnowieniem wszystkich uliczek starego miasta oraz centralny plac miasta, który jako jeden z czterech w Polsce ma kształt trójkąta. Inwestycja zostanie zrealizowana na wniosek naszych mieszkańców. Na realizację tego zadania gmina otrzymała unijne dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego.

Poniżej prezentujemy wygląd Placu Wolności w Sępólnie Krajeńskim przed rozpoczęciem prac rewitalizacyjnych oraz plany zmian, które obecnie są wdrażane.



https://www.google.com/search?q=plac+wolno%C5%9Bci+s%C4%99p%C3%B3lno+kraje%C5%84skie&rlz=1C1GCEU_piPL823PL823&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjw_43pv5_0AhWNk4sKHXWACfIQ_AUoAnoECAEQBA&biw=1920&bih=937&dpr=1#imgre=UtBmDzC_gwKGYM

Data: 03-08-2021 roku, godzina: 11:50



https://www.google.com/search?q=plac+wolno%C5%9Bci+s%C4%99p%C3%B3lno+kraje%C5%84skie&rlz=1C1GCEU_pIPL823PL823&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjw_43pv5_0AhWNk4sKHXWACfIQ_AUoAnoECAEQBA&biw=1920&bih=937&dpr=1#imgrc=UtBmDzC_gwKGYM

Data: 03-08-2021 roku, godzina: 11:55



https://www.google.com/search?q=plac+wolno%C5%9Bci+s%C4%99p%C3%B3lno+kraje%C5%84skie&tbm=isch&ved=2ahUKEwjw-oP7o6T0AhVEsCokHTrBB0sQ2-cCegQIABAA&soq=plac+wolno%C5%9Bci+s%C4%99p&gs_lcp=CgNpbWcQARgAMgQIABAYMgQIABAYOgQIABBDOggIABCxAXCDAToICA AQgAQQsQM6BQgAEIAEOgQIABADogsIABCABBCxAXCDAToGCAAQCBAeUKUJWKAvmw7aABwAHgAgAFpiAGZCpIBBDE3LjGYAQc gAQGqAQtd3Mtd2l6LWltZ8ABAQ&scient=img&ei=44SXYb6mIMTggG6gp_YBA&bih=711&biw=1472&client=firefox-b-d#imgrc=-m-YJ5dcHevp_M

Data: 03-08-2021 roku, godzina: 12:00



<https://sepolnokrajenskie.naszemiasto.pl/po-rewitalizacji-sepolna-krajenskiego-na-placu-wolnosci-ma/ga/c1-8190085/zd/60707341>

Data: 03-08-2021 roku, godzina: 12:05



<https://sepolnokrajenskie.naszemiasto.pl/po-rewitalizacji-sepolna-krajenskiego-na-placu-wolnosci-ma/ga/c1-8190085/zd/60707333>

Data: 03-08-2021 roku, godzina: 12:10



<https://sepolnokrajenskie.naszemiasto.pl/po-rewitalizacji-sepolna-krajenskiego-na-placu-wolnosci-ma/ga/c1-8190085/zd/60707337>

Data: 03-08-2021 roku, godzina: 12:15

Barometr zawodów

Raport "Barometr zawodów" dla powiatu sępoleńskiego na rok 2020 wskazuje, że wśród zawodów o charakterze deficytowym są takie, które nie wymagają bardzo specjalistycznych kierunków kształcenia, mogą je zdobyć właśnie osoby z zasadniczym wykształceniem. Raport ten wskazuje takie zawody jak: blacharze/lakiernicy samochodowi, cieśle i stolarze budowlani, cukiernicy, dekarze, pracownicy budowlani, piekarze, spawacze, opiekun osób starszych i niepełnosprawnych.

W szczególnie trudnej sytuacji są kobiety. Nie mogąc pogodzić pracy z życiem rodzinnym częściej niż mężczyźni zmuszone są do wycofania się z rynku pracy. Wynika to m.in. że funkcjonuje stereotyp postrzegania płci (kobieta ma spełniać funkcję opiekuńczą) i/lub braku możliwości zapewnienia opieki nad dzieckiem w trakcie podejmowania przez matkę aktywności zawodowej i społecznej. Problemem jest też dzielenie obowiązków domowych z partnerem, w zakresie opieki nad dzieckiem/dziećmi. W szczególnie trudnej sytuacji są kobiety powracające oraz wchodzące po raz pierwszy na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dzieci. Z kolei trudności na rynku pracy doświadczane przez osoby do 30 roku życia wynikają z: nieodpowiednich kwalifikacji zawodowych, braku niewystarczającego doświadczenia zawodowego i zbyt wczesnego wyjazdu za granicę w celu podjęcia pracy. Zmniejsza to ich szanse na (re)integrację społeczno-zawodową. Osoby do 30 r. ż. mają też niski poziom kompetencji kluczowych (trudności z kierowaniem własnym rozwojem, skuteczną komunikacją, twórczym rozwiązywaniem problemów, obsługa IT itp.), umiejętności poruszania się po rynku pracy, często stereotypowo

postrzegają siebie przez pryzmat konieczności wykonywania zawodu „męskiego” lub „żeńskiego”. Problemem jest także niewielki dostęp mieszkańców do oferty szkoleń i kursów zawodowych, duża odległość od większych miast (Bydgoszcz, Toruń) i brak dogodnych połączeń komunikacyjnych, które uniemożliwiają podjęcie pracy. Ponadto Barometr Zawodów wskazuje na powiększającą się szarą strefę zatrudnienia, a z drugiej strony rosnące wymagania dotyczące kwalifikacji pracowników. Wszystkie te negatywne zjawiska stanowią podstawę realizacji kompleksowego wsparcia opartego o Program Aktywności Lokalnej (PAL), który będzie realizowany o partnerstwo lokalne i jest to zaplanowana sekwencja działań i przedsięwzięć na rzecz rozwiązywania problemów lokalnych i aktywizacji społeczności lokalnej z terenu Gminy Sępólno Krajeńskie realizowana z instytucjami i organizacjami funkcjonującymi w środowisku lokalnym Sępólna Krajeńskiego dla konkretnego środowiska i dla członków społeczności.

Analiza badań

W związku z realizacją projektu „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start 2” w ramach PAL przeprowadzono badania w terenie, gdyż niezbędne było rozeznanie wśród społeczności celem trafnego zdiagnozowania sytuacji potencjalnych beneficjentów oraz określenia problemów społecznych jakie występują na obszarze realizacji projektu. Niezbędnym narzędziem badawczym w tym celu była ankieta, którą przygotowali i rozdysponowali specjaliści w zakresie diagnozy indywidualnej i środowiskowej. Ankieta składała się z 17 pytań z czego 14 pytań to pytania zamknięte dotyczące sfery społecznej i problemów z jakimi borykają się mieszkańcy w swojej miejscowości oraz 3 pytań otwartych, w którym poproszono ankietowanych o:

- ✓ wskazanie zalet zamieszkiwania w swojej miejscowości;
- ✓ wypisanie utrudnionych relacji społecznych w związku z sytuacją zagrożenia epidemicznego COVID-19;
- ✓ wypisanie dodatkowych uwag oraz spostrzeżeń, jeżeli takowe wystąpiły.

Przygotowując badanie ankietowe rozdysponowano 150 ankiet, z czego tylko 94 stanowi materiał badawczy, a 8 ankiet poprzez niewybranie miejscowości, w której dana osoba zamieszkuje nie było możliwości zakwalifikowania ich poprawnie. Poniżej przedstawiono charakterystykę osób badanych oraz analizę wyników w obszarach wskazanych do objęcia wsparciem.

🚩 Wniosek

Liczba rozdysponowanych ankiet mogłaby być znacznie większa, jednakże specjaliści zajmujący się diagnozą indywidualną i środowiskową mieli utrudniony kontakt z mieszkańcami danej miejscowości spowodowany z obawą o bezpieczeństwo własne i ankietowanych zagrożone sytuacją wywołaną COVID-19.

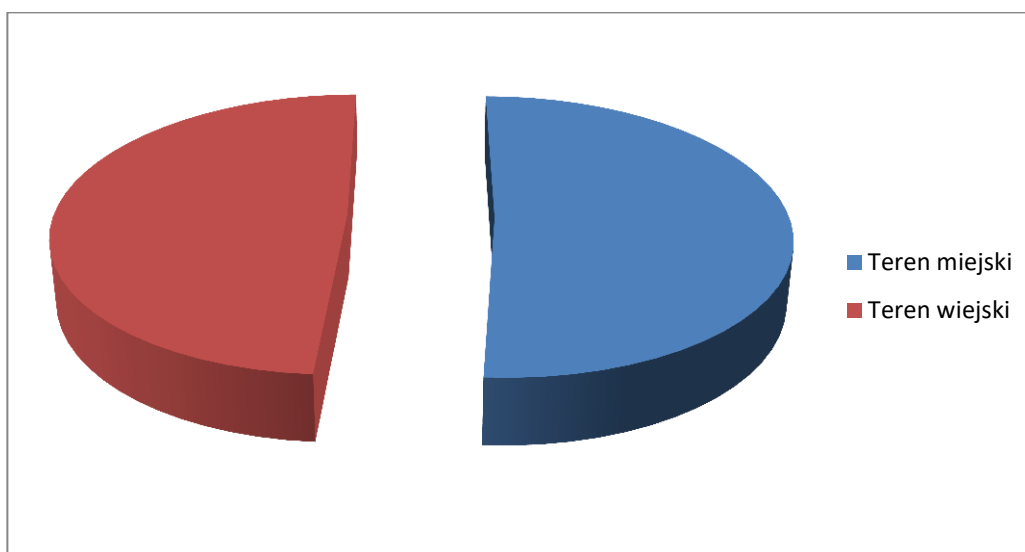
Miejscowość	Ilość ankiet	Ilość ankiet oddanych	
	Rozdysponowanych	Oddanych	Wypełnionych poprawnie
Radońsk	20	11	11
Komierowo	20	8	8
Wałdowo	20	11	11
Lutowo	20	8	8
Zalesie	20	8	8
Sępólno Kr.	50	48	48
RAZEM	150	94	94

Źródło: opracowanie własne

Analiza ankiet

13. Wskaż proszę jakie jest Pana/Pani miejsce zamieszkania?

Z analizowanych ankiet wynika, że 48 respondentów zamieszkuje teren miejski, z kolei 46 respondentów objętych badaniem zamieszkuje teren wiejski.



14. Jak ocenia Pan/Pani swój poziom zadowolenia z mieszkania w swojej miejscowości?

Autorzy ankiet zadali pytanie badanym na ile zadowoleni są z zamieszkiwania w swojej miejscowości. Poniżej przedstawiono wykres oraz opinię mieszkańców poszczególnych miejscowości.

Analizując odpowiedzi mieszkańców **Komierowa** należy wysunąć wniosek, iż trudno jednoznacznie określić poziom zadowolenia, gdyż 3 osoby wskazały odpowiedź „wysoko”, 2 osoby „nisko”, a 3 osobom trudno zająć stanowisko.

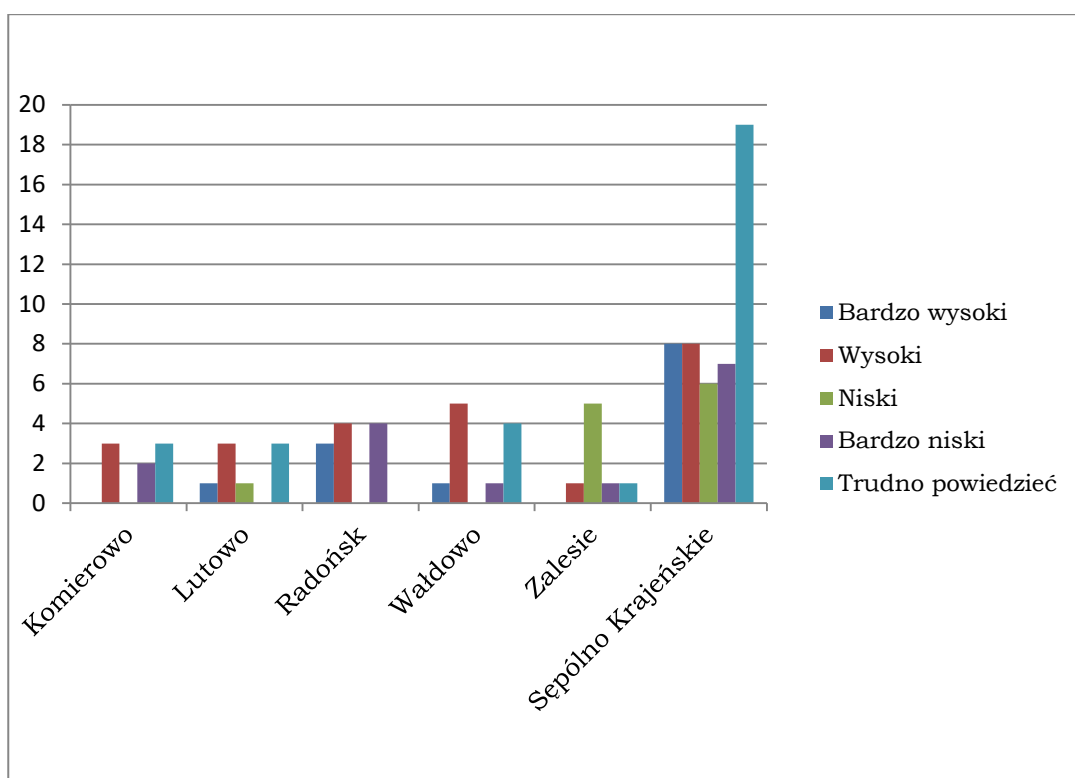
Biorąc pod uwagę zdanie mieszkańców **Lutowa** można stwierdzić, iż odpowiedzi na powyższe pytanie są przedstawione na równym poziomie. Po 3 mieszkańców wskazało stan zadowolenia jako „wysoki” oraz „trudno powiedzieć”. 1 mieszkaniec ocenia poziom zadowolenia na „bardzo wysoki”, a następny na „niski”. Należy podkreślić, iż nikt z ankietowanych zamieszkujących badaną wieś nie wskazał odpowiedzi „bardzo niska”, co jednoznacznie wskazuje, że ankietowani dostrzegają walory i pozytywne cechy w miejscu zamieszkania.

Spośród badanej grupy respondentów zamieszkujących wieś **Radońsk** 4 wskazuje na „wysoki” poziom zadowolenia, 4 ocenia go „bardzo nisko”, a 3 „bardzo wysoko”. Można wysunąć wniosek, że mieszkańcy Radońska są zdecydowani w swoich odpowiedziach, gdyż nie wskazali odpowiedzi „trudno powiedzieć” oraz „nisko”. Wysoko plasują swoje zadowolenie.

Mieszkańcy **Waldowa** wysoko oceniają poziom zadowolenia z zamieszkiwania w swojej wsi (5 respondentów). Spora grupa badanych (4 respondentów) nie jest w stanie jednoznacznie udzielić odpowiedzi na zadane pytanie i zakreślili odpowiedź „trudno powiedzieć”. 1 osoba ocenia swoje zadowolenie na „bardzo wysokie”, 1 osoba skrajnie na „bardzo niskie”. Biorąc pod uwagę wszystkie odpowiedzi mieszkańców należy podkreślić, iż nikt nie udzielił odpowiedzi „niski”.

Kolejną grupą badanych osób są mieszkańcy **Zalesia**, którzy nie są zadowoleni z poziomu zadowolenia z zamieszkiwania w swojej miejscowości (5 badanych). Pojedynczych wypowiedzi określono jako: „wysoko”, „bardzo nisko”, „trudno powiedzieć”.

Ostatnią badaną miejscowością było miasto – **Sępólno Krajeńskie**. Analizując zaznaczone odpowiedzi mieszkańców terenu miejskiego należy wysunąć wnioski, iż zdecydowana większość (19 respondentów) nie jest w stanie określić swojego zadowolenia wskazując odpowiedź „trudno powiedzieć”. Po 8 respondentów odpowiedziało, że ocenia je „bardzo wysoko” oraz „wysoko”, 7 „bardzo nisko”, a 6 „nisko”.



15. Czy uważa Pan/Pani swoje miejsce zamieszkania za bezpieczne? (proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź)

Celem autorów ankiet było wskazanie przez badaną grupę fokusową czy w miejscowości, którą zamieszkują żyje się bezpiecznie. Poniżej przedstawiamy odpowiedzi poszczególnych miejscowości.

Analizując odpowiedzi mieszkańców **Komierowa** należy wysunąć następujące wnioski. Zdecydowanie większa grupa osób (5) twierdzi, iż zamieszkiwanie na terenie zamieszkiwanej wsi jest bezpiecznie (zakreślono odpowiedź „tak”). 2 osoby wskazały, iż wieś nie jest miejscem bezpiecznym, argumentując swoją wypowiedź występowaniem wandalizmu oraz agresją osób spożywających alkohol. 1 osoba stwierdziła, iż trudno wskazać odpowiedź na zadane pytanie.

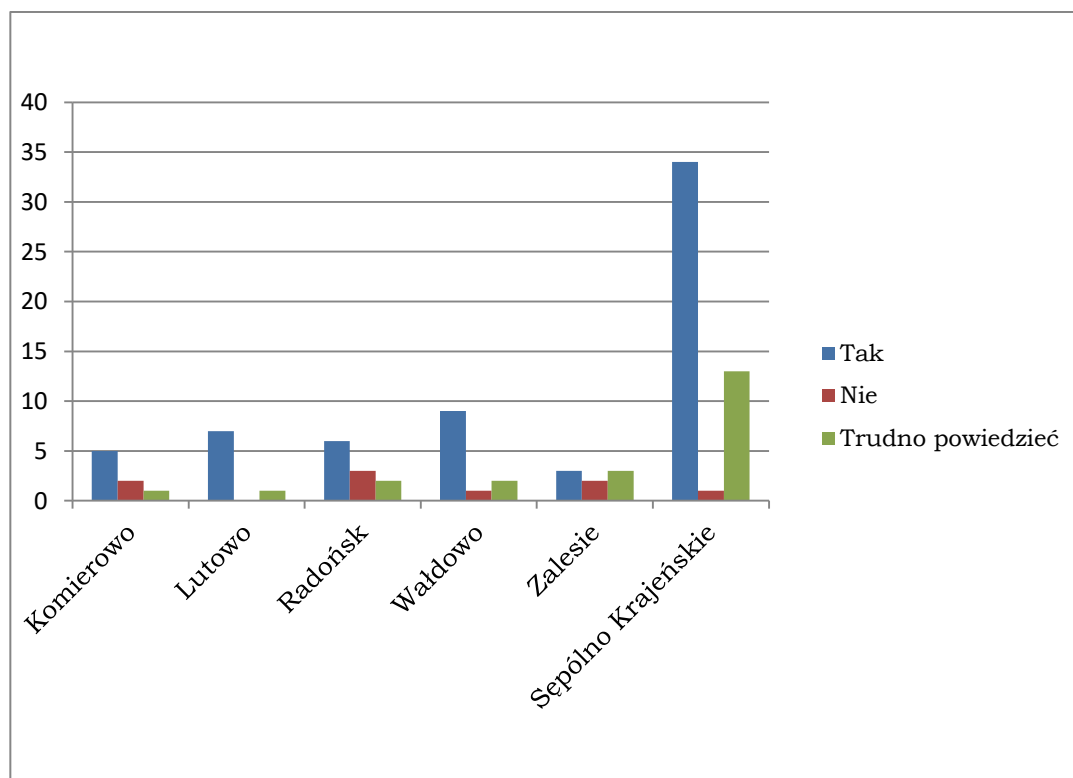
Biorąc pod uwagę stanowisko mieszkańców **Lutowa** należy wskazać, iż według nich wieś jest miejscem bezpiecznym, gdyż takiej odpowiedzi udzielono aż 7 respondentów. Tylko 1 osoba nie zajęła stanowiska zaznaczając odpowiedź: „trudno powiedzieć”. Nikt z badanych nie wskazał odpowiedzi przeczącej.

Mieszkańcy **Radońska** twierdzą w większości, że wieś jest bezpieczna (6 badanych). Jako „niebezpieczną” wieś wskazało 3 respondentów, gdyż na jej terenie występuje patologia, widoczne są osoby spożywające alkohol w miejscu publicznym oraz niebezpiecznym jest fakt, że na terenie wsi samochody poruszają się z nadmierną prędkością. 2 ankietowanym trudno jest wyrazić swoje zdanie w niniejszej kwestii.

W **Wałdowie** „bezpiecznie się mieszka” zdaniem 8 ankietowanych. Odpowiedź przeczącą zaznaczył tylko 1 z badanych, który swoją wypowiedź argumentował faktem niebezpiecznego zachowania na drodze przez osoby kierujące pojazdy. 2 respondentów wskazało, iż trudno im wypowiedzieć się na temat bezpieczeństwa na terenie wsi.

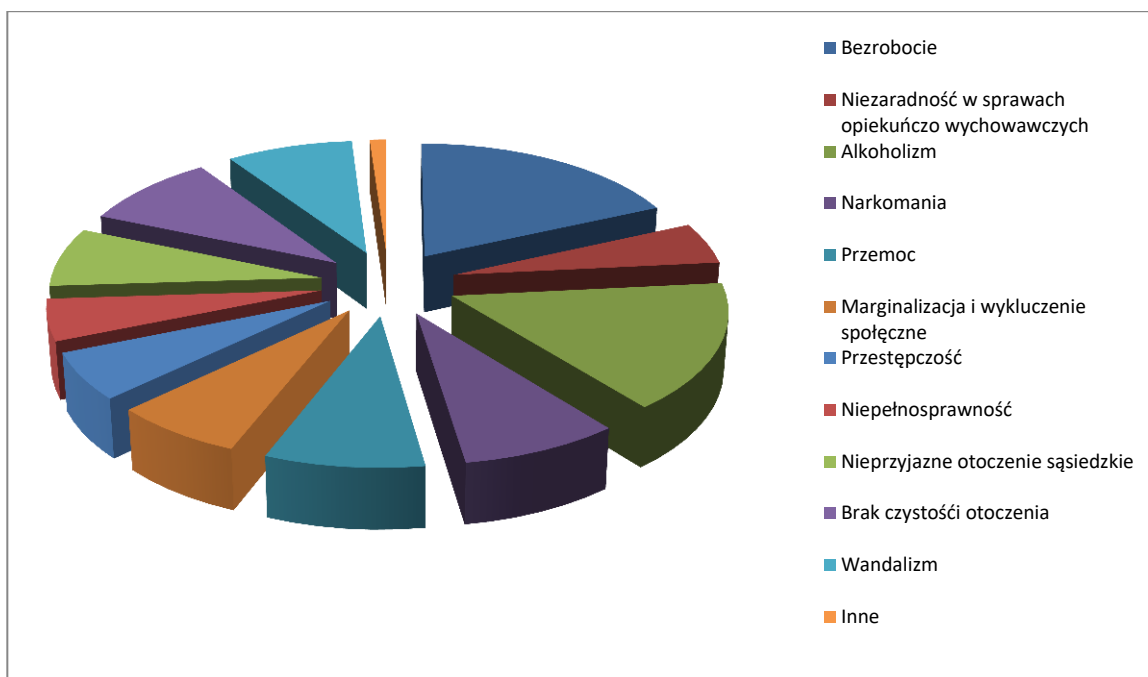
W **Zalesiu** 3 osoby zaznaczyły odpowiedź twierdzącą, 2 osoby przeczącą uzasadniając swój wybór brakiem oświetlenia ulicznego, monitoringu funkcjonariuszy policji oraz alkoholizm. 3 osoby nie określiły stanowiska w zakresie bezpieczeństwa wsi.

W obrębie **Sępólna Krajeńskiego** zdecydowanie większa część (34 badanych) uważa miasto za miejsce bezpieczne. 13 z pośród badanych nie zajęła swojego stanowiska. Tylko 1 osoba wskazała, iż Sępólno Krajeńskie według niej jest miejscem niebezpiecznym nie argumentując swojej wypowiedzi.



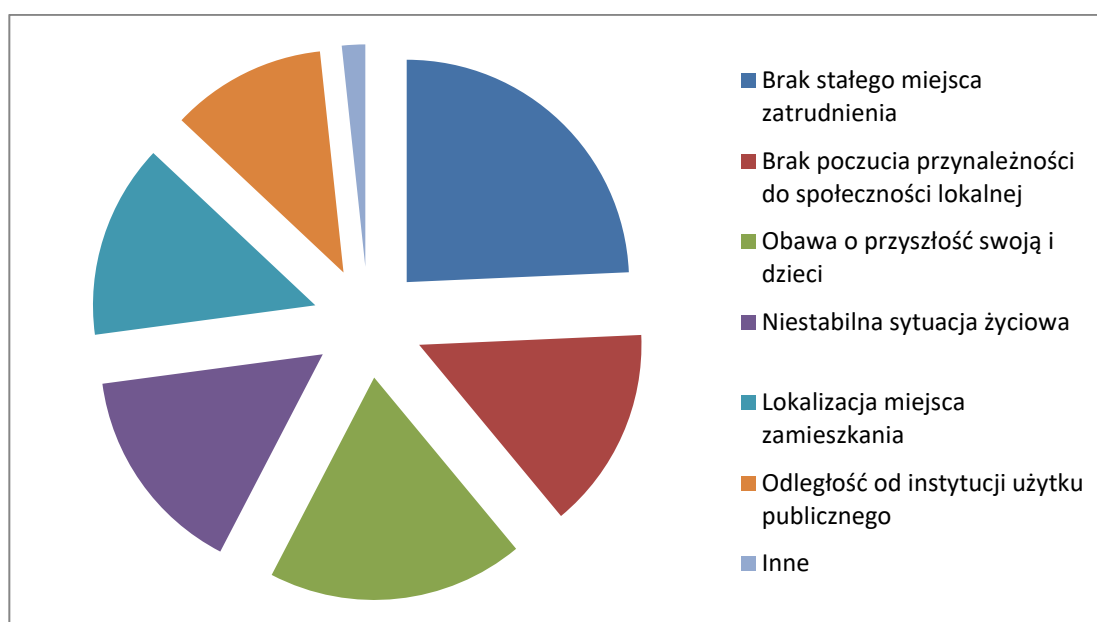
4. Które z niżej wymienionych problemów najczęściej występują w Pana/Pani miejscowości? (Proszę wybrać nie więcej niż trzy odpowiedzi)

Wśród ankietowanych znacznym problemem z jakim się borykają mieszkańcy to bezrobocie (50 respondentów) i alkoholizm (43 respondentów). Kolejnym z problemów wytypowanym przez respondentów to brak czystości otoczenia (25 respondentów), narkomania oraz przemoc i wandalizm (po 23 respondentów), a dla (20 respondentów) występuje nieprzyjazne otoczenie sąsiedzkie. Pozostałe problemy obrazuje załączony wykres.



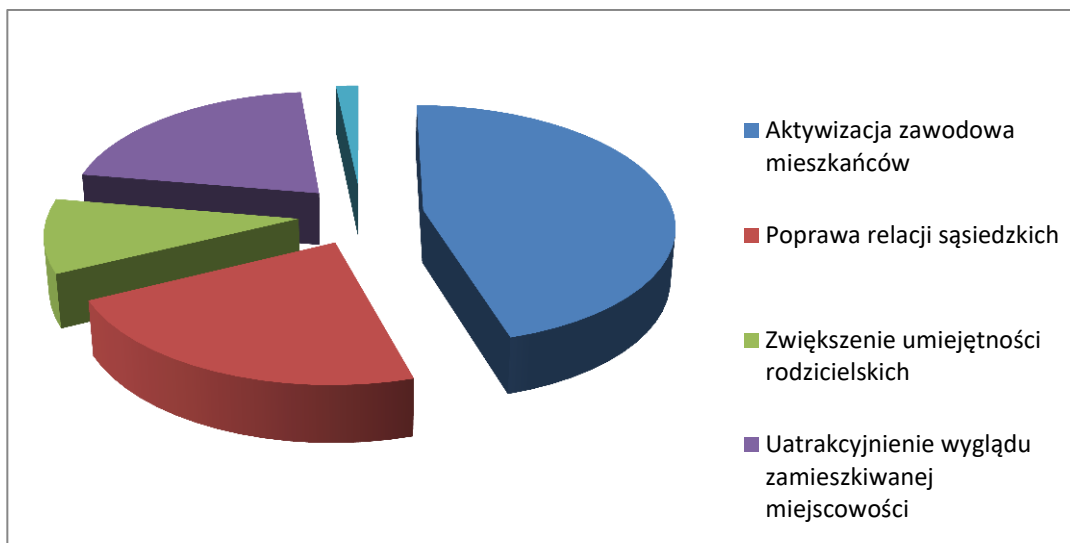
5. Czy Pan/Pani boryka się z poniższymi problemami? (proszę wybrać nie więcej niż trzy odpowiedzi)

Ankietowani wytypowali jeden z głównych problemów, tj. brak stałego miejsca zatrudnienia, tak odpowiedziało 43 badanych. Z kolei zdaniem 33 badanych problemem jest obawa o przyszłość swoją i dzieci, a dla 27 badanych niestabilna sytuacja życiowa. Kolejnym problemem według badanych jest brak poczucia przynależności do społeczności lokalnej – tak uważa 26 badanych, a 25 jest zdania, że problemem jest lokalizacja miejsca zamieszkania.



6. Jakie działania według Pana/Pani należałoby podjąć w zamieszkiwanej miejscowości, aby podnieść jakość życia jego mieszkańców?

W nawiązaniu do powyższego pytania respondenci zgłaszają następujące działania mające na celu podniesienie jakości życia jego mieszkańców poprzez: aktywizację zawodową mieszkańców (55 respondentów). Poprawa relacji sąsiedzkich (27 respondentów), uatrakcyjnienie wyglądu zamieszkiwanej miejscowości (25 respondentów) oraz zwiększenie umiejętności rodzicielskich wpłynie poprawnie na relacje międzyludzkie (12 respondentów) w poszczególnych miejscowościach. Z badanej grupy osób (2 respondentów) wskazało, iż aby podnieść jakość życia mieszkańców należałoby „dać ludziom pieniądze” i „zasiłki i dary żywnościowe”.



7. Jakie zauważa Pan/Pani zalety mieszkania w swojej miejscowości?

Mieszkańcy **Radońska**: lasy, jeziora i cisza.

Mieszkańcy **Komierowa**: ładny krajobraz, pałac, świetlica wiejska.

Mieszkańcy **Waldowa**: ośrodek zdrowia, sklep, kościół, dom kultury, boisko, plac zabaw, atrakcyjna czysta wieś, położenie blisko natury.

Mieszkańcy **Lutowa**: piękno okoliczności przyrody, spokojne życie z dala od zgiełku miasta, jezioro, las i ciszę.

Mieszkańcy **Zalesia**: atrakcyjne położenie geograficzne, kontakt z naturą, spokój i cisza, brak zalet.

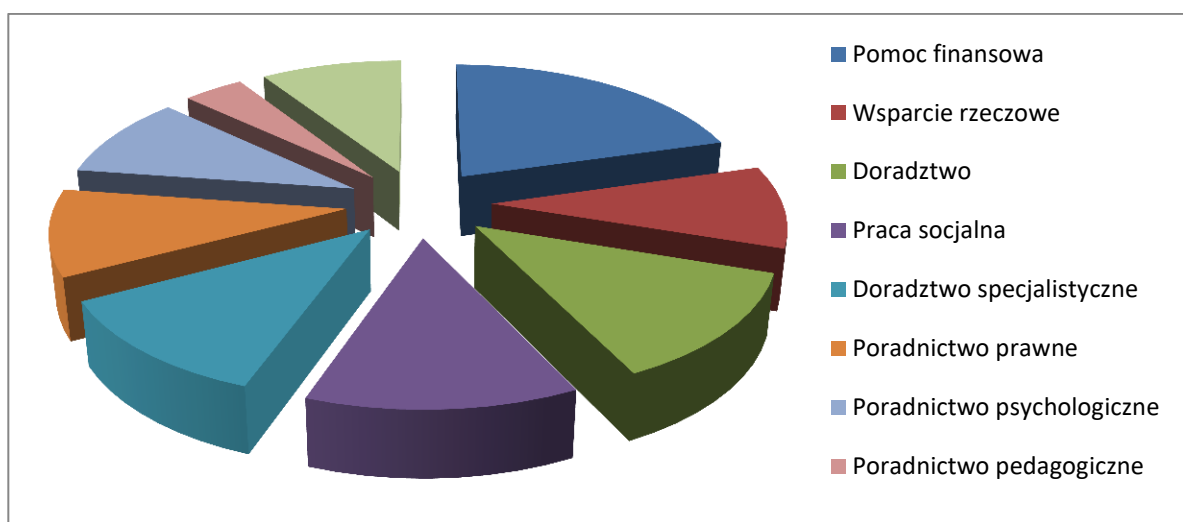
Mieszkańcy **Sępólna Krajeńskiego**: jezioro w mieście, wokół którego prowadzi ścieżka rowerowa, bliskość lasów, piękna przyroda, wspaniali sąsiedzi, ładny rynek, przedszkole, szkoły, sklepy, Pepco, KIS, OPS.

8. Jakie formy wsparcia powinien oferować Ośrodek Pomocy Społecznej dla Pana/Pani miejscowości?

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej postrzegana jest w dalszym ciągu przez pryzmat pomocy finansowej. Według 47 respondentów tę właśnie pomoc powinna oferować opisywana jednostka. Od niedawna zaczyna być doceniana forma wsparcia jaką jest praca socjalna. Zauważa ją 29 respondentów.

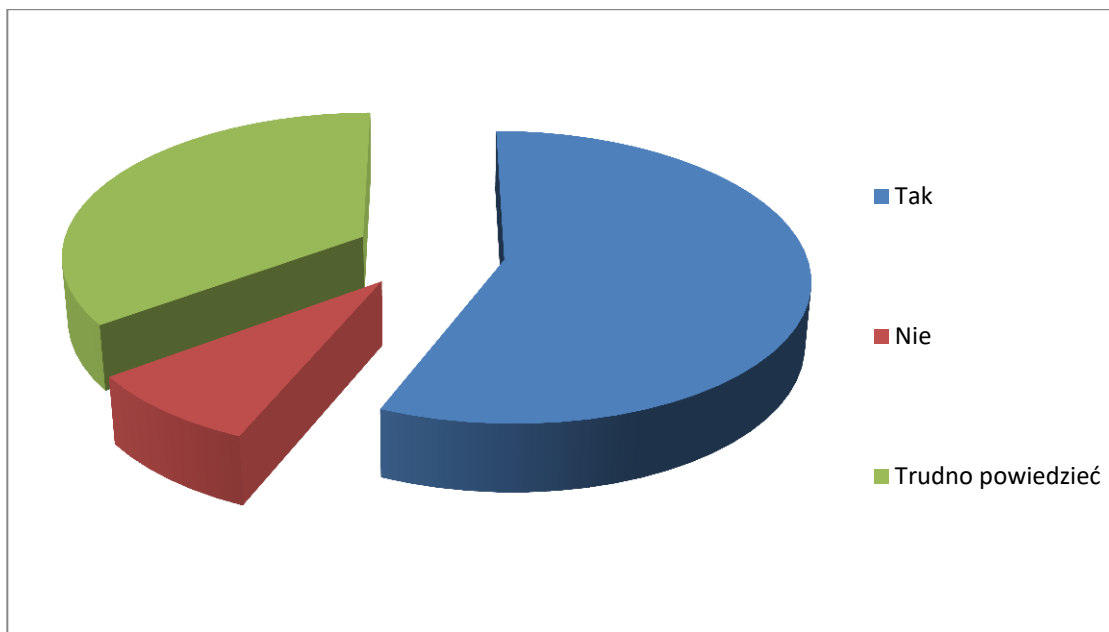
Zarówno praca socjalna jak i oferowane doradztwo specjalistyczne odnajduje zapotrzebowanie w sferze pomocy społecznej. Ewaluacja pracy socjalnej zmienia postrzeganie na pracownika socjalnego, który zaczyna być kojarzony przez świadczeniobiorcę jako pomoc i wsparcie, a nie jak dotychczas jako instytucję rozdającą pomoc finansową.

Aktualnie osoby i rodziny, które we własnym zakresie są samowystarczalne finansowo oczekują pomocy i wsparcia w sferze wzmocnienia kompetencji społecznych poprzez skorzystanie ze specjalistycznego doradztwa w zakresie prawnym (23 respondentów), psychologicznym (22 respondentów), pedagogicznym (9 respondentów) oraz doradztwie zawodowym (21 respondentów). 3 respondentów wskazało jako „inne” przy braku argumentacji swojego wyboru.



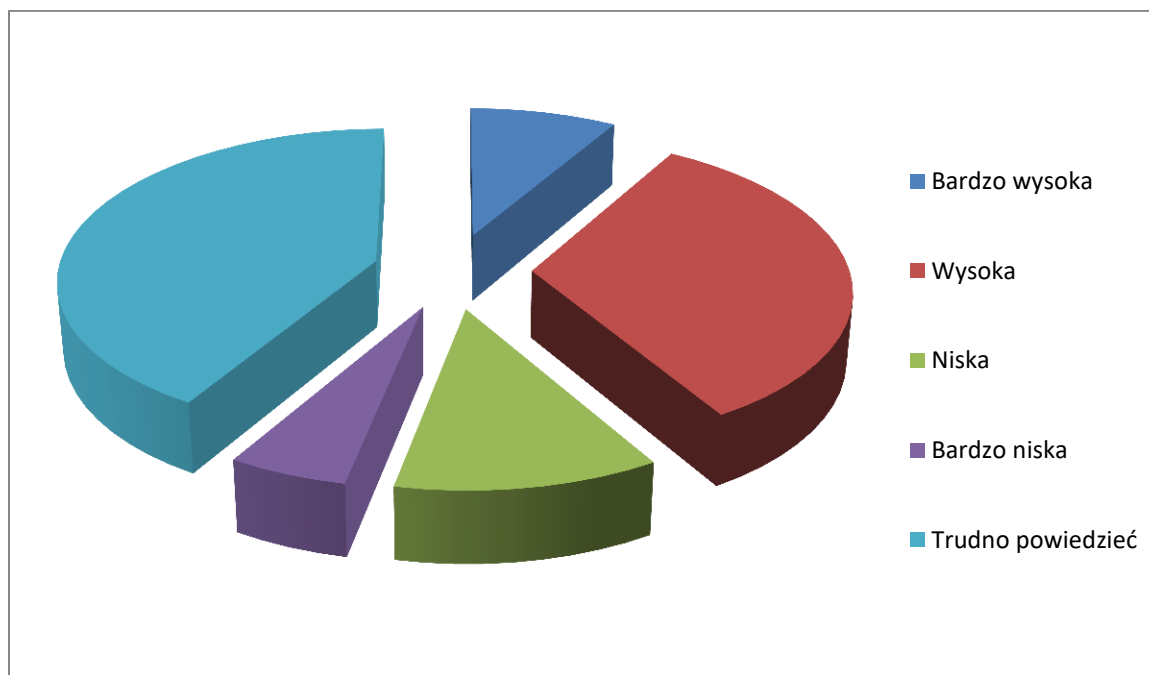
9. Czy włączyłby się Pan/Pani w działania zmierzające do poprawy jakości życia w miejscu zamieszkania?

Analizując zebrane ankiety można stanowczo powiedzieć, że dla mieszkańców z poszczególnych miejscowości ważne jest, aby poprawiać jakość życia w miejscu, w którym mieszkają. Spośród badanej grupy osób, aż 53 osoby włączyłyby się w działania, aby poprawić jakość życia, natomiast 33 badanym trudno jest powiedzieć, czy w takie działania mogli by się włączyć. Tylko 8 respondentów stanowczo wyraziło dezaprobatę włączenia się w działania usprawniające społeczność lokalną w ich miejscowości i tylko 3 respondentów spośród nich uzasadniło swoją decyzję twierdząc, że im żyje się dobrze, co oni mogą zmienić, jak i tak nikt niczego nie robi. Jednego spośród badanej grupy osób ogarnia wstyd.



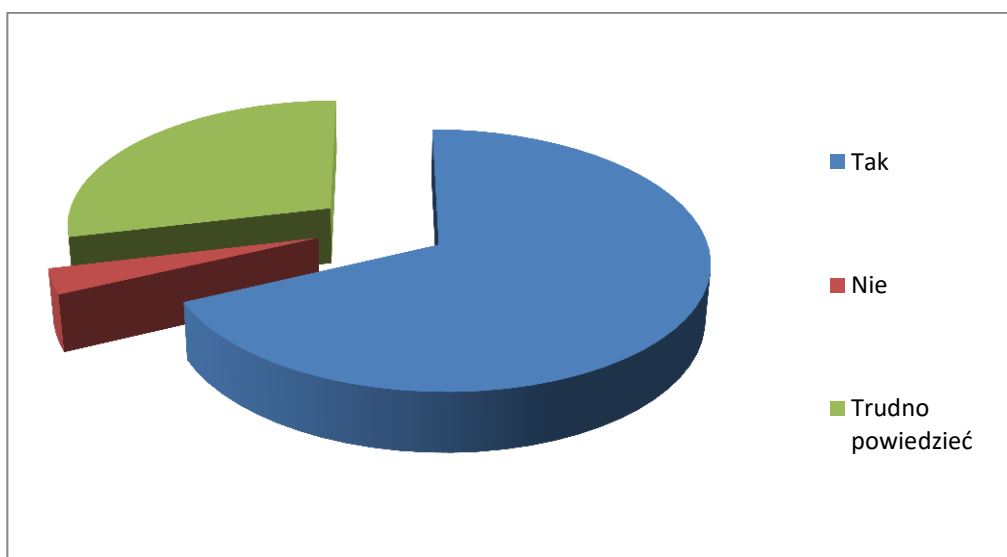
10. Jak ocenia Pan/Pani swoją gotowość do wzięcia udziału w działania zmierzające do poprawy jakości życia w miejscu zamieszkania?

W analizowanym pytaniu można jednoznacznie stwierdzić, iż większości respondentów, bo aż 39 trudno jest powiedzieć czy wzięliby udział w działaniach zmierzających do poprawy jakości życia w miejscu zamieszkania. Bardzo wysoko swoją gotowość ocenia 8 respondentów, a wysoko 31 respondentów, którzy są za zmianami oraz są chętni na proponowane wsparcie i wskazują gotowość do organizowanych spotkań. Tylko 11 respondentów posiada niską gotowość, a 5 bardzo niską.



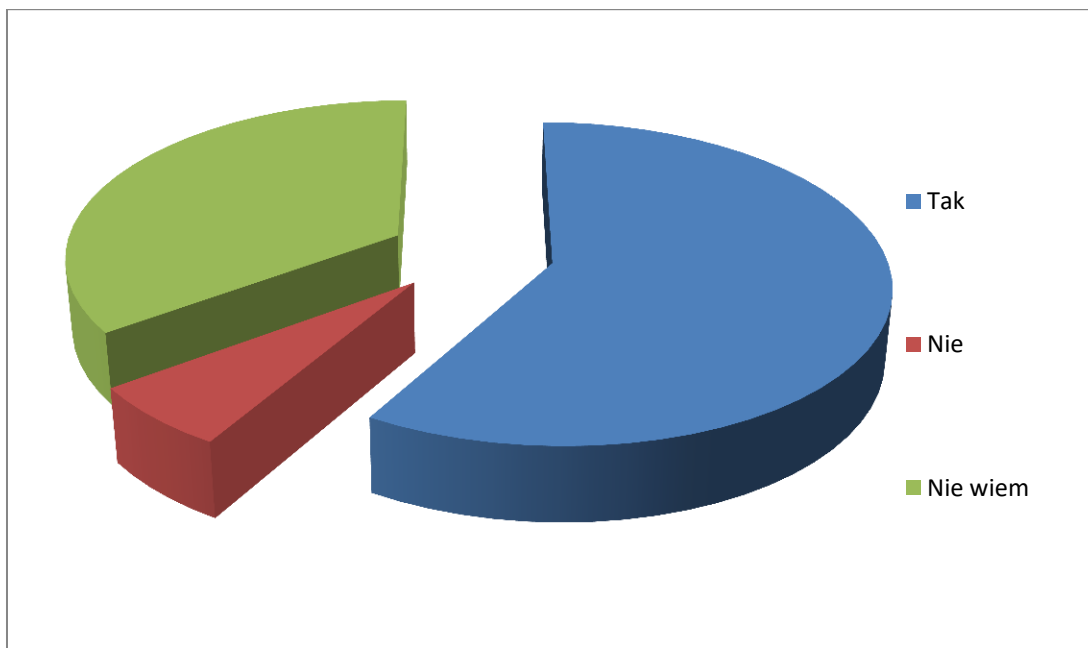
11. Czy wzięłyby Pan/Pani udział w spotkaniach integracyjnych organizowanych dla mieszkańców swojej miejscowości?

Zdecydowana większość spośród badanych wyraża gotowość do wzięcia udziału w spotkaniach integracyjnych organizowanych dla mieszkańców swojej miejscowości (64 respondentów). 27 osób jest niezdecydowanych i nie konkretyzuje swojej wypowiedzi w niniejszej kwestii. 3 badanych stanowczo zaprzecza stwierdzając, iż nie zamierza uczestniczyć w organizowanych integracjach, argumentując swój wybór brakiem czasu oraz chęci. Mimo, iż wyniki ankiet jednoznacznie stwierdzają, iż działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim powinny iść przede wszystkim w stronę integracji społeczeństwa poszczególnych miejscowości to rzeczywistość weryfikuje przedstawione dane. Bardzo trudno zainteresować i zachęcić społeczeństwa do wzięcia udziału do podejmowanych inicjatywach, co utrudnia wyciągnięcia ich z marazmu, odizolowania oraz chęci zmiany swojej sytuacji.



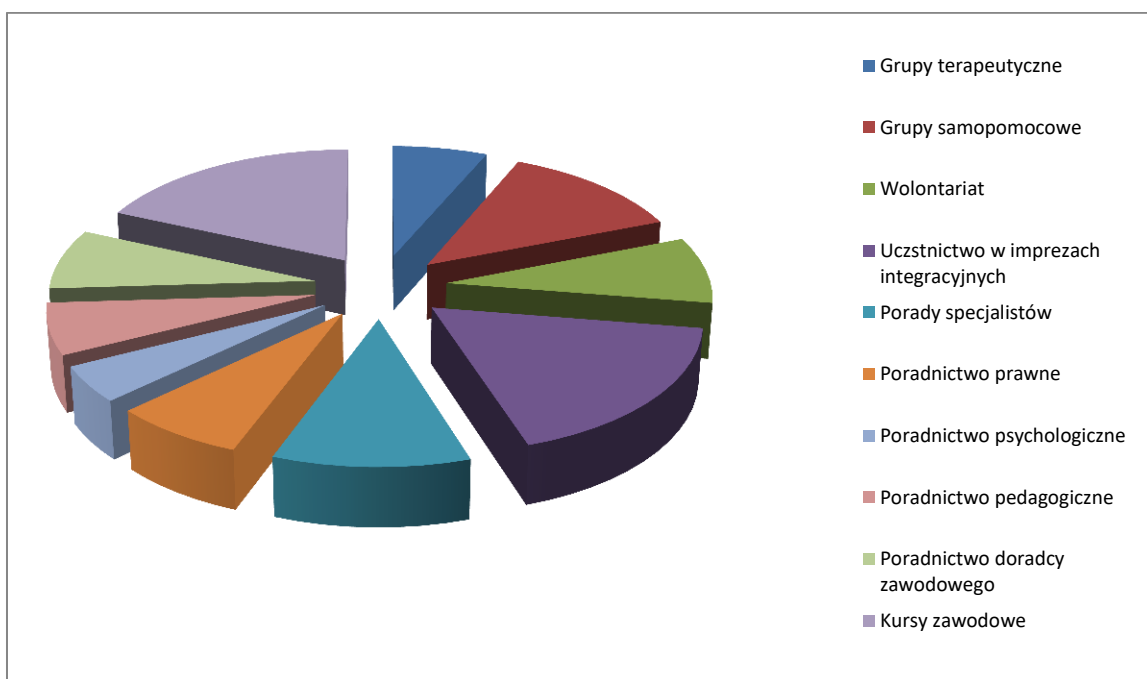
12. Czy Pan/Pani jest zainteresowany udziałem w projekcie „Program Aktywności Lokalnej – Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start 2” ?

Również na to pytanie zdecydowana większość spośród badanych wyraża swoje zainteresowanie udziałem w projekcie „Program Aktywności Lokalnej – Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start 2” w ramach PAL (55 badanych). 33 nie wskazało swojego zainteresowania poprzez udzielenie odpowiedzi „trudno powiedzieć”. 6 respondentów kategorycznie wyraziło swoją dezaprobatę.



13. Z jakich działań wspierających chciał/a by Pan/Pani skorzystać w ramach Programu?

Autorzy ankiet w opisywanym pytaniu dali możliwość wskazania działań wspierających, w których chcieliby skorzystać w ramach programu. Należy podkreślić, iż przedstawiono respondentom szeroki wachlarz możliwości wyboru działań. Cieszący się największym zainteresowaniem okazały się kursy zawodowe (48 badanych), uczestnictwo w imprezach integracyjnych (46 badanych), grupy samopomocowe (33 badanych). Wysoko plasują się porady specjalistów (28 badanych), wolontariat (22 badanych), poradnictwo doradcy zawodowego (20 badanych). Kolejne wybory ankietowanych przedstawia poniższy wykres.



14. Jeżeli chce Pan/Pani skorzystać z kursu zawodowego proszę wpisać z jakiego?

Po analizie zgromadzonej dokumentacji można stwierdzić jednoznacznie, iż największym zainteresowaniem wśród badanej grupy osób jest kurs na prawo jazdy (19 respondentów). Na kolejnym miejscu znalazł się kurs operatora wózka widłowego (6 badanych), kurs fryzjerski (4 badanych), asystent/opiekun osób starszych (3 badanych), kurs kosmetyczny (3 badanych), kurs opiekunki dla dzieci (3 badanych). Pojedyncze osoby wskazały zainteresowanie kursem komputerowym, kursem obsługi dźwigu, kursem dekarским, brukarskim czy kursem na spawacza, kucharza i barbera.

15. Wskaż proszę jak sytuacja zagrożenia epidemiologicznej (COVID-19), która nadal trwa utrudniła Twoje relacje społeczne (rodzina, praca, zainteresowania, hobby, inne np. spędzanie wolnego czasu)

Poproszono respondentów o zajęcie stanowiska w sprawie sytuacji wywołanej zagrożeniem epidemiologicznym (COVID-19) w zakresie relacji społecznych z wyszczególnieniem takich aspektów jak rodzina, praca, zainteresowania, hobby oraz inne. Nie we wszystkich ankietach pojawiały się odpowiedzi na zadane pytanie.

Brak odpowiedzi na pytanie w zakresie:

Rodzina – 72 osoby,

Praca – 82 osoby,

Zainteresowania – 77 osoby,

Hobby – 81 osoby,

Inne – 85 osoby.

Pozostała grupa osób wskazała, iż utrudnienia spowodowane zaistniałą sytuacją spowodowały utrudnione **relacje z rodziną** poprzez brak bezpośredniego kontaktu (12 respondentów). Następstwem zamknięcia i odizolowania rodzin były: kłótnie i konflikty. Agresja i spożycie alkoholu zwiększyło przemoc wśród domowników czego następstwem był rozpad małżeństw czy związków partnerskich. Wśród ankietowanych (8) pojawiły się sugestie, iż ogromnym problemem jest zbyt długie spędzanie czasu przed monitorem komputera przez dzieci. Jeden z ankietowanych uważa, że w wyniku pandemii poprzez zwiększone obowiązki domowe i zdalne nauczanie dzieci (rodzice musieli przejąć rolę nauczyciela) brakuje czasu dla samego siebie, a kolejny, iż nie zauważa żadnych zmian.

Kolejnym badanym aspektem jest **praca**. Respondenci wskazali kilka niedogodności wywołane zaistniałą sytuacją. Niewątpliwie trudnością okazała się praca zdalna, zmianowa, noszenie maseczek oraz dezynfekcja rąk. Ogromnym wyzwaniem dla mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie jest ograniczony rynek pracy. Zdaniem ankietowanych pandemia ograniczyła zatrudnienie czego skutkiem jest zwiększone bezrobocie (twierdzi tak 10 ankietowanych). Dodatkowym dyskomfortem stała się praca dorywcza, często stosowana przez pracodawców w wyniku wprowadzonych zmian i ograniczeń. Pojawiły się odpowiedzi wskazujące, że powodem braku aktywności zawodowej jest opieka nad dzieckiem. Dla

1 respondenta pandemia nie wprowadziła żadnych zmian. Jak podkreśla 1 z ankietowanych praca to poświęcenie dla dobra innych – niekiedy niedostrzegana.

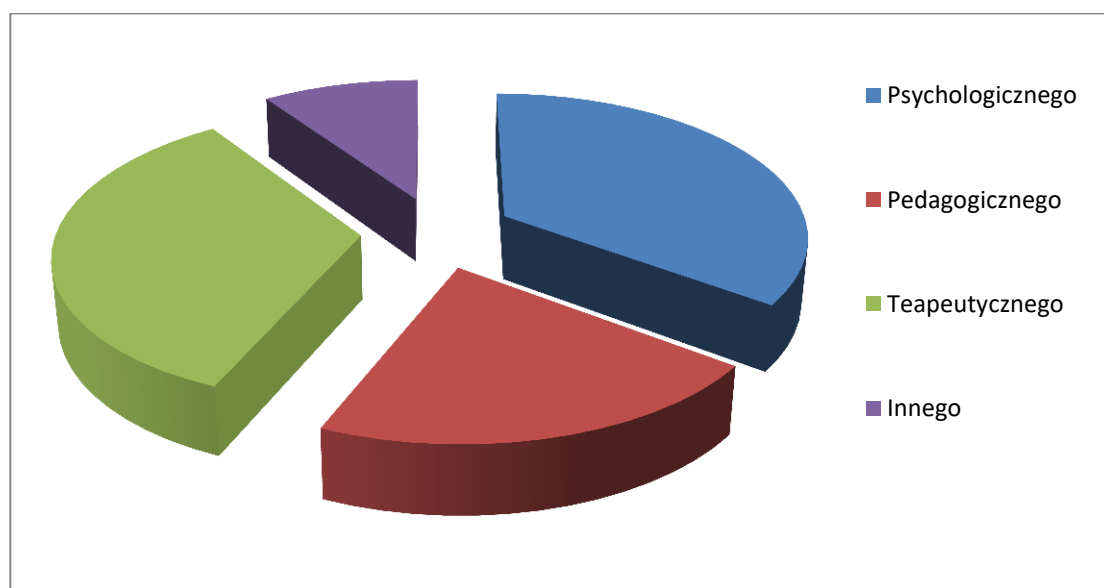
Analizując materiał ankietowy dotyczący **zainteresowań** należy wskazać, że utrudnieniem było przede wszystkim zamknięcie siłowni, basenu, boiska sportowego. Nie można było skorzystać z usług fryzjera i kosmetyczki (15 respondentów). 2 osoby wskazały, iż skutkiem wprowadzonych obostrzeń mają więcej czasu na czytanie książek, oglądanie telewizji czy dobrego filmu, słuchanie muzyki i piesze wycieczki.

Kolejnym ważnym aspektem jest **hobby**. Jeden z ankietowanych podkreślił, iż pomimo zwiększonego czasu wolnego cytując „bo świat jakby zatrzymał się to brak mi skupienia i chęci, aby realizować moje hobby”. Większość udzielonych wypowiedzi (12) nie wskazuje na utrudnienia w realizacji hobby, a na rodzaj rozwijanego hobby podczas panującej pandemii, tj. taniec, wędkarstwo, pisanie wierszy, jazda konna, malarstwo oraz praca szydełkowa.

Autorzy ankiet dali możliwość wskazania innych utrudnień powstałych w wyniku wprowadzenia stanu epidemicznego. Jeden z ankietowanych podkreślił, „iż COVID – 19 „zasiał” panikę. Ludzie ogółem nie wiedzieli, jak się zachować, bo noszenie maseczek i dezynfekcja nie chroni przed zachorowaniem. To ciągły niepokój i stres o życie, swoje jak i najbliższych”. Największym problemem w czasie pandemii (8 respondentów) stanowił brak dostępu do lekarza rodzinnego i całej służby zdrowia.

16. Czy w dobie panującego zagrożenia epidemiologicznego (COVID-19) potrzebujesz wsparcia (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź):

W dobie panującego zagrożenia epidemiologicznego spośród wszystkich ankietowanych aż 33 wymaga wsparcia psychologicznego, 32 wsparcia terapeutycznego, natomiast 20 wsparcia pedagogicznego. 9 badanych zaznaczyło odpowiedź „innego wsparcia” w tym 8 uzasadniło swój wybór: 5 finansowego, 1 dostęp do lekarzy, 1 brak usługi fryzjerskiej, 1 nie potrzebuje wsparcia. Spośród badanej grupy osób 4 nie wskazało żadnej odpowiedzi.



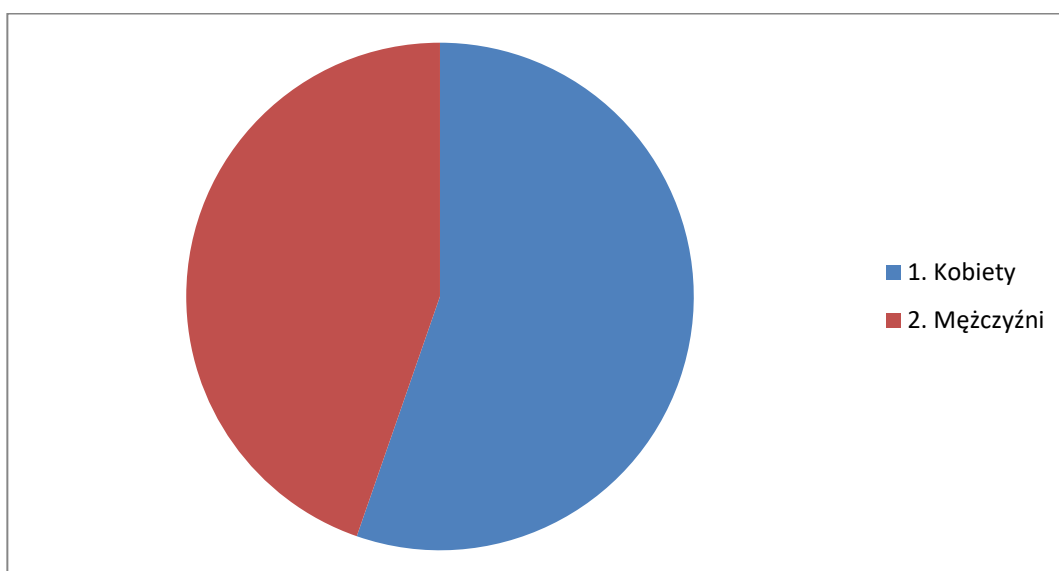
17. Jeśli ma Pan/Pani dodatkowe uwagi i spostrzeżenia, można je tutaj zapisać.

Na zadane pytanie zaledwie 5 osób udzieliło odpowiedzi, 3 z nich swojego wyboru nie uzasadniło. 1 respondent pokreślił, iż cytując „COVID – 19 zmienił wszystko, zatrzymał cały świat, odebrał bliskie osoby, to niewidzialny zabójca, który sieje strach, panikę i spustoszenie. Chciałbym, aby życie wróciło do normy, aby było już normalnie.” Kolejna osoba wskazuje, że przez panującego wirusa ludzie są inni, zamknięci w sobie.

Metryczka – dane respondentów

Płeć:

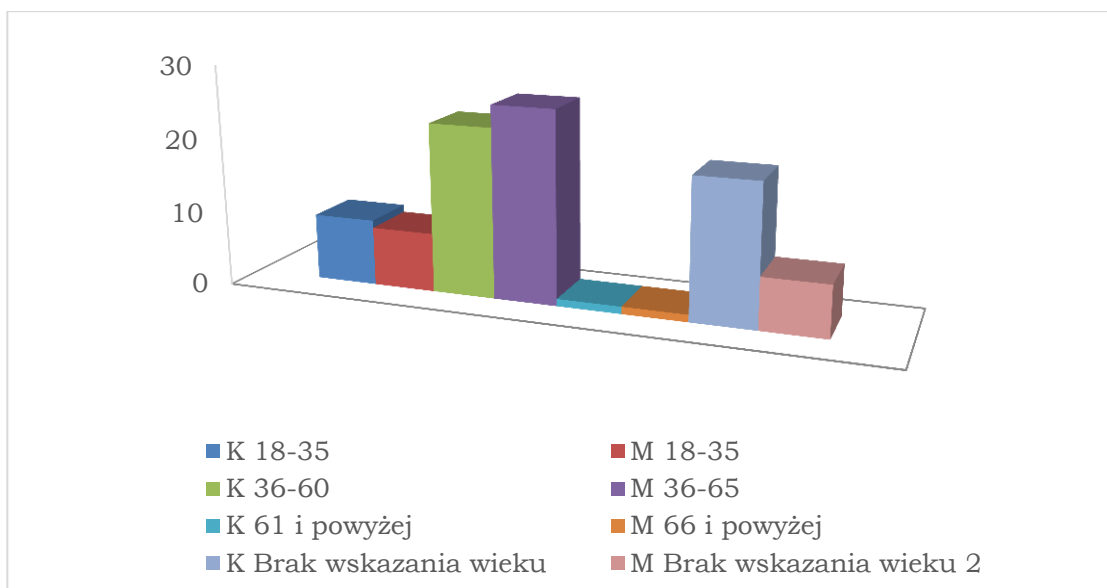
- ✓ **Kobiety: 52**
- ✓ **Mężczyźni: 42**



Wiek:

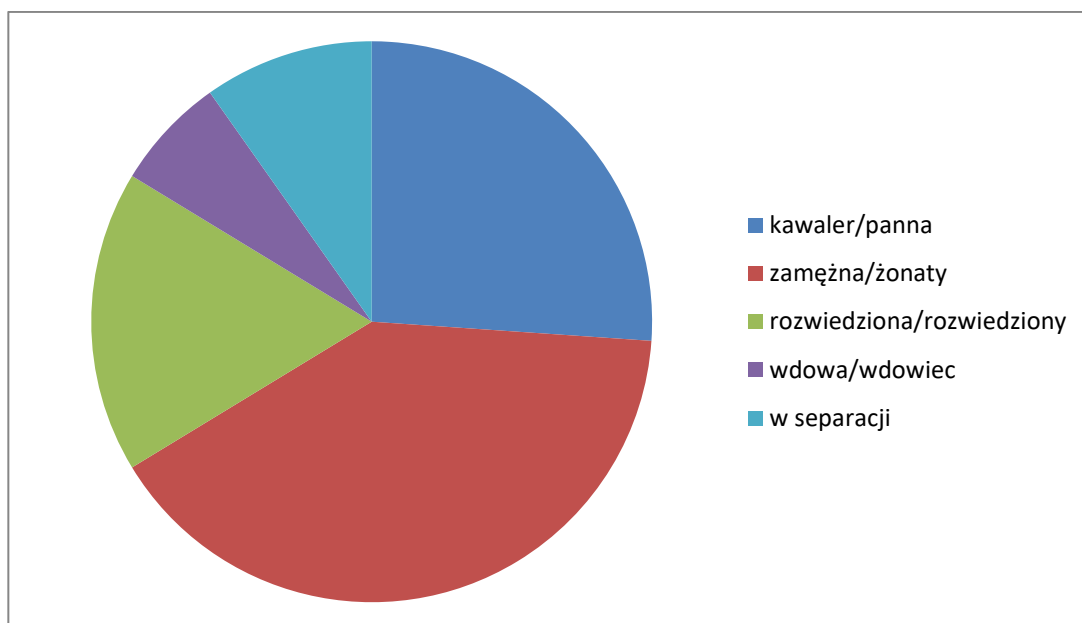
Grupę badanych podzielono według przedziałów wiekowych:

- ✓ **Kobiety:** 18-35, 36-60, 61 i powyżej
- ✓ **Mężczyźni:** 18-35, 36-65, 66 i powyżej



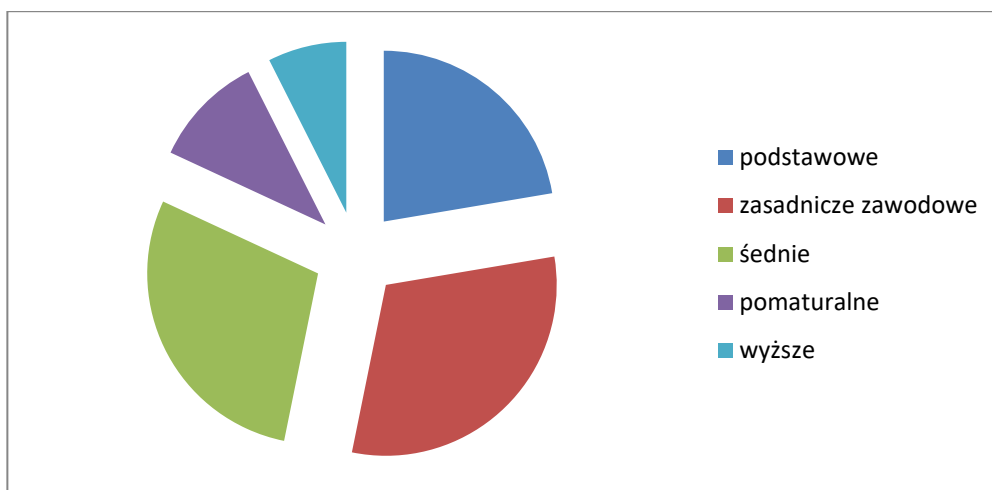
Stan cywilny:

W badaniu wzięły udział 94 osoby z czego 2 osoby nie wskazały swojego stanu cywilnego. 24 respondentów to: panna/kawaler, 37 zamężna/żonaty, 16 rozwiedziona/rozwiedziony, 6 wdowa/wdowiec, 9 osób przebywa w separacji.



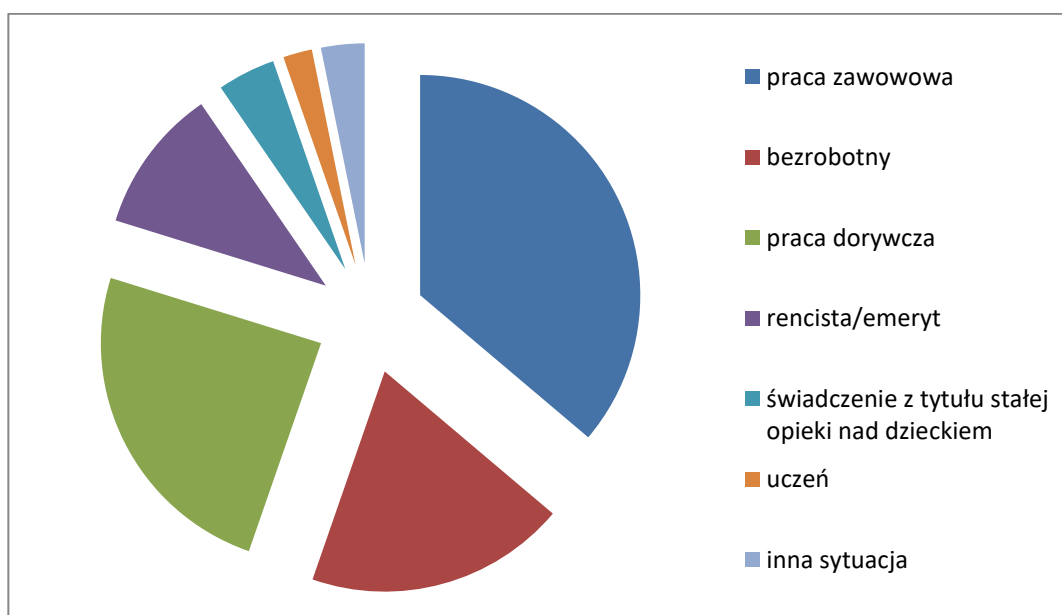
Wykształcenie:

Spośród badanej grupy osób 29 posiada wykształcenie zasadniczo zawodowe, 27 wykształcenie średnie, 21 wykształcenie podstawowe, 10 pomaturalne, 7 wyższe.



Sytuacja zawodowa:

Ankietowani deklarują, iż 34 z nich pracuje zawodowo a 23 dorywczo. 18 osób posiada status osoby bezrobotnej. Załedwie 9 z nich wskazało okres pozostawania bez zatrudnienia: 1 - nie pracuje całe życie, 1 - 10 lat, 1 - 4 lata, 1 - 2 lata, 1 - 1 rok, 2 - 5 lat, 2 - 3 lata. Pozostali badani (10 respondentów) to renciści/emeryci, 4 posiada świadczenie z tytułu stałej opieki nad dzieckiem. Kolejne osoby to 2 uczniów, 3 osoby deklarują inną sytuację zawodową.

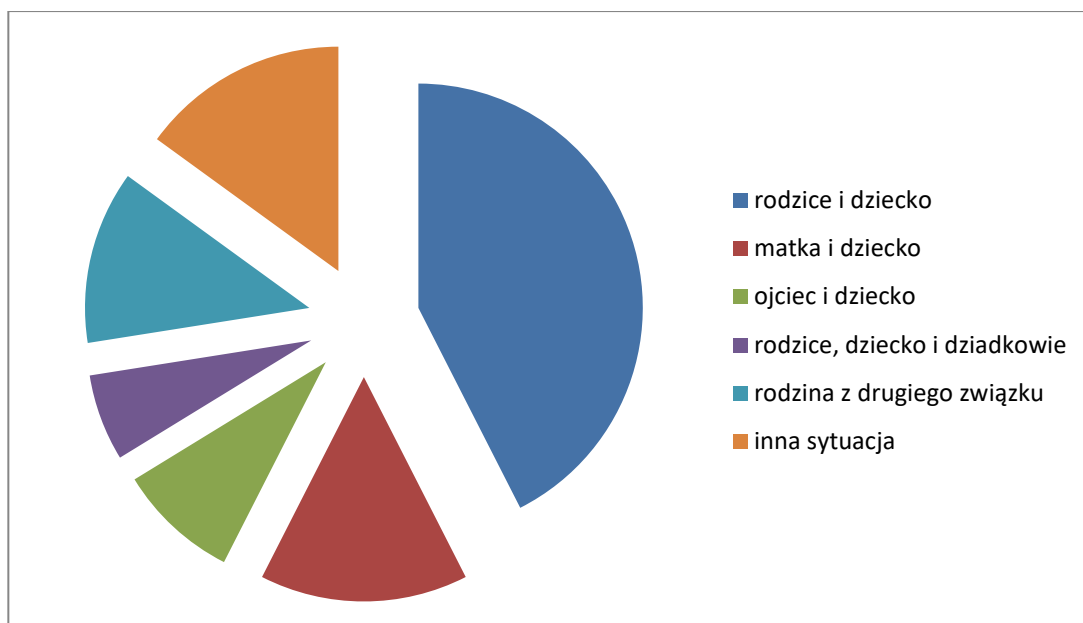


Struktura rodziny:

Analizując materiał badawczy należy wskazać, iż aż 14 ankietowanych nie wskazało struktury rodziny. Respondenci zadeklarowali, że ich skład rodziny jest następujący:

- ✓ rodzice i dziecko – 34
- ✓ matka i dziecko/dzieci – 12
- ✓ ojciec i dziecko/dzieci – 7

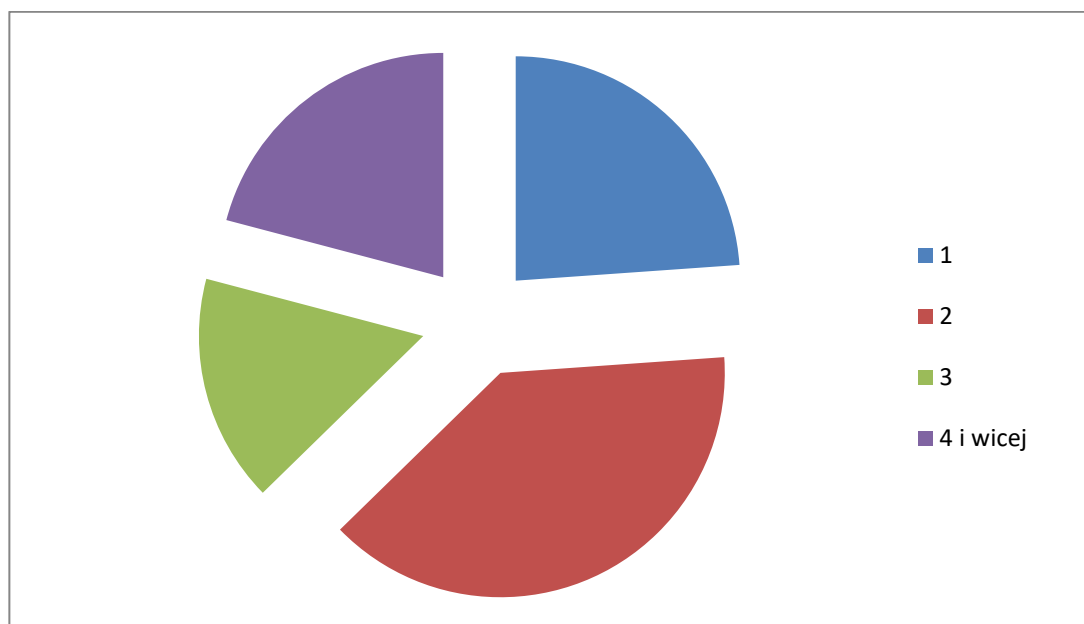
- ✓ rodzice dziecko i dziadkowie – 5
- ✓ rodzina z drugiego związku – 10
- ✓ inna sytuacja – 12.



Liczba dzieci w rodzinie:

Badana grupa fokusowa zadeklarowała, iż:

- ✓ 26 rodzin posiada 2 dzieci,
- ✓ 16 rodzin posiada 1 dziecko,
- ✓ 14 rodzin – 4 dzieci i więcej
- ✓ 11 rodzin – 3 dzieci.



Analiza diagnozy potrzeb uczestnika

Kolejnym równie ważnym narzędziem badawczym jest indywidualna diagnoza potrzeb uczestnika biorącego udział w projekcie „Program Aktywizacja i Integracja - Nowy Start 2” w ramach PAL. Na podstawie informacji uzyskanych od uczestnika wraz z pracownikiem socjalnym zostanie wspólnie określona ścieżka wsparcia w formach indywidualnych i grupowych. Powyższy dokument w trakcie trwania projektu będzie zawierał informacje o modyfikacji ścieżki wsparcia uczestnika biorącego udział w projekcie oraz monitorowanie tejże ścieżki.

Wnioski

1. Liczba rozdysponowanych ankiet mogłaby być znacznie większa, jednakże specjaliści zajmujący się diagnozą indywidualną i środowiskową mieli utrudniony kontakt z mieszkańcami danej miejscowości spowodowany z obawą o bezpieczeństwo własne i ankietowanych zagrożone sytuacją wywołaną COVID-19.
2. Ankietowani mieli możliwość wyrażenia swojego zdania w zakresie utrudnień jaki niosło za sobą wprowadzenie stanu zagrożenia epidemiologicznego. Nie wszyscy ankietowani wyrazili wolę opisanie problemów z jakimi musieli się mierzyć podczas odizolowania. Jednakże podczas wypełniania formularza ankietowego w Biurze Obsługi Klienta w Sępólnie Krajeńskim chętnie o tym rozmawiali wyrażając swoje zaniepokojenia i określali utrudnienia jakim musieli stawić czoła. Wszystkie sugestie i problemy opisano poniżej. W przypadku utrudnionego kontaktu z ankietowanym trudnością okazało się wypełnienie formularza ankietowego. Wydaje się zasadnym, aby stwierdzić, iż nie zrozumieli oni stawianego pytania nr 15. Udzielone odpowiedzi były niezrozumiałe i nie na temat.
3. Sytuacja wywołana pandemią na terenie gminy Sępólno wpłynęła negatywnie na wszystkie sfery życia. Poniżej przedstawiamy sytuację dzieci i młodzieży, rodziców oraz seniorów:

a) Dzieci i młodzież w czasie pandemii:

- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 ograniczyło funkcjonowanie publicznych i niepublicznych jednostek systemu oświaty. Od tamtej chwili, dla większości uczniów zajęcia prowadzone były w formule online. Nauczanie zdalne stało się przymusowym środkiem ochronnym w walce z zagrożeniem, co przyniosło katastrofalny wpływ na naukę, rozwój społeczny i psychologiczny dzieci i młodzieży.
- ✓ Prawidłowy rozwój społeczny u dzieci, jest ściśle związany z rozwojem emocjonalnym, kształtującym się już od najmłodszych lat, a relacje społeczne odgrywają istotną rolę w życiu młodego człowieka, gdyż są źródłem wsparcia, zrozumienia i dobrego samopoczucia. Większość uczniów traktuje szkołę jako miejsce, w którym mogą spędzić czas z rówieśnikami, mają bezpośredni dostęp do nauczyciela oraz pomocy naukowych, a przede wszystkim znajdują wsparcie.
- ✓ Wprowadzona strategia izolacji, dystansu społecznego i obowiązku noszenia maseczki wywołała chroniczny stres, niepokój i poczucie bezradności. Dzieci mają ogromne trudności w nawiązaniu relacji ze swoimi nauczycielami i rówieśnikami, gdyż dystans społeczny to poczucie obcości, to narastanie niechęci między jednostkami i grupami.
- ✓ Samotność, niepokój, niepewność oraz wymuszone sytuacją kryzysową nauczanie zdalne, przyczyniło się do nadmiernego korzystania z nowych technologii. Korzystanie z gier komputerowych, niekontrolowane życie w mediach społecznościowych. Uzależnienie od ekranu to ogromne wyzwanie stojące przed rodzicami i pedagogami.
- ✓ Dlatego należy kształtować nowe zainteresowania i umiejętności oraz umiejętnie organizować czas wolny. Dzieci powinny ograniczać korzystanie z nowych technologii do niezbędnego minimum zwłaszcza w obecnej, nadzwyczajnej sytuacji epidemiologicznej. Czas wolny powinien być poświęcony przede wszystkim na spacer, ćwiczenia, gry na świeżym powietrzu, jazda na rowerze, plac zabaw, bieganie, skakanie, robienie zdjęć, nauka gry na instrumencie, słuchanie muzyki, tańczenie i wiele innych pomysłów.

b) Rodzice w czasie pandemii:

- ✓ W niezwykle trudnej sytuacji zostali postawieni rodzice, którzy łączyli pracę zawodową z wykonywaniem obowiązków domowych i opieką nad dziećmi.
- ✓ Podstawowym problemem stała się organizacja opieki nad dziećmi, w czasie gdy odbywały się lekcje online. Pojawiło się mnóstwo pytań i wątpliwości. Czy można zostawić dzieci same w domu? Jeśli tak, to od jakiego wieku? Czy dzieci poradzą sobie same podczas nieobecności

rodziców? Czy nie wydarzy się nic, co zagrozi ich bezpieczeństwu? Jeśli tak, to kto będzie obciążony odpowiedzialnością za ten stan rzeczy? Czy prawo na to pozwala? Niepewność, co dzieje się w domu podczas wykonywania obowiązków służbowych, wywoływał lęk i powodował ogromny stres.

- ✓ Nowe warunki, z jakimi musieli zmierzyć się rodzice w czasie pandemii, zwiększyły zaangażowanie w opiekę nad dziećmi. Jednym z problemów okazała się nauka zdalna oraz zamknięcie placówek edukacyjnych i wychowawczych. Niejednokrotnie rodzice musieli wejść w rolę nauczyciela i pomóc w zrozumieniu opracowywanego materiału. Wielu rodziców zrozumiało jak przeładowany jest program i z czym na co dzień borykają się ich dzieci.
- ✓ Pandemia koronawirusa i związane z nią obostrzenia spowodowały, iż wiele branż zmuszono do zaprzestania lub zmiany dotychczasowego funkcjonowania, co w efekcie miało wpływ na sytuację finansową gospodarstw domowych. U wielu rodzin sytuacja ekonomiczna znacznie się pogorszyła.

c) Seniorzy w czasie pandemii:

- ✓ Jakość życia seniorów uległa znacznemu pogorszeniu w związku z trwającą pandemią COVID-19. Osoby starsze w największym stopniu narażono na izolację społeczną, czyli na funkcjonowanie w sytuacji niewielkiej intensywności lub zupełnego braku kontaktów społecznych z osobami spoza gospodarstwa domowego.
- ✓ Należy zaznaczyć, że seniorzy w dużej mierze funkcjonują w jednoosobowych gospodarstwach domowych, co wzmacnia poczucie samotności i pozostawienia samemu sobie. Osoby te żyją poza systemem wsparcia społecznego, a ich funkcjonowanie nie jest zazwyczaj w żaden sposób monitorowane.
- ✓ Brak aktywności fizycznych i społecznych niewątpliwie pogorszyło stan zdrowia danej grupy, co z kolei przełożyło się na gorsze samopoczucie, słabszą kondycję psychiczną, a także ograniczanie relacji i aktywności społecznych. Zjawisko spotęgowało wyczekiwanie w kolejce przed przychodnią w trudnych warunkach atmosferycznych, teleporady lekarskie oraz lęk przed wyjściem z domu. Utrudniony dostęp do usług medycznych, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, zasługuje na szczególną uwagę, gdyż wywołał on ogromny strach i niepewność o przyszłość.

4. W trakcie przeprowadzonych badań ankietowych oraz obserwacji mieszkańcy gminy Sępólno Krajeńskie potwierdzili występowanie problemów społecznych tj.: bezrobocie,

niepełnosprawność, starzenie się społeczeństwa, alkoholizm niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawność.

5. Najliczniejszą grupą respondentów stanowią mieszkańcy Sępólna Krajeńskiego. Wynika to z faktu łatwiejszego dostępu do badanej grupy osób poprzez między innymi Biuro Obsługi Klienta, działające przy Ośrodku Pomocy Społecznej. Specjaliści zajmujący się gromadzeniem danych niezbędnych do stworzenia niniejszej Diagnozy mieli możliwość w miejscu pracy na bieżąco wyjaśniać wszystkie zapytania dotyczące stawianych pytań w formularzu ankietowym. Mieszkańcy chętniej wypełniali ankiety przy wsparciu i pomocy pracowników tutejszej jednostki.
6. Mieszkańcy sygnalizowali także niedostateczne wyposażenie w infrastrukturę społeczną oraz braki techniczne, brak czystości otoczenia czy nieatrakcyjność zamieszkiwanej miejscowości.
7. Najbardziej oczekiwanymi efektami procesu rewitalizacji są: realizacja projektów społecznych mających na celu zwiększenie dostępu do dóbr publicznych, aktywizacji i integracji grup zagrożonych lub wykluczonych społecznie oraz przygotowanie odpowiedniego do tego zaplecza (zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji dla gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2016-2023).
8. Przeprowadzona delimitacja wykazała, że wyodrębniony obszar charakteryzuje się przede wszystkim wysokim odsetkiem osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. Oznacza to, że na obszarze rewitalizacji występują liczne problemy społeczne, tj. ubóstwo, niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawność i alkoholizm. Powody przyznawania świadczeń często łączą się ze sobą – osoby otrzymujące zasiłek z powodu ubóstwa, mogą również otrzymywać wsparcie z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – w związku z czym jedno staje się przyczyną drugich, a niemożliwość zaspokojenia własnych potrzeb, staje się powodem poczucia wykluczenia społecznego i marginalizacji.
9. W przypadku osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej istotne będą działania aktywizujące, poruszające praktyczne kwestie takie jak brak stałego miejsca zatrudnienia, brak poczucia przynależności do społeczności lokalnej, obawa o przyszłość swoją i dzieci oraz niestabilna sytuacja życiowa.
10. Działania w społeczności lokalnej są niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla osób objętych projektem i bezpośrednio przyczyniają się do realizacji celów, usług, aktywnej integracji i zaplanowane wsparcie jest skoncentrowane na osobie i jej potrzebach, a nie na rozwijaniu usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej. Działania prowadzone metodą animacji w środowisku lokalnym są integralną częścią PAL.
11. Planowane cele i zadania:
 - ✓ aktywizacja - podniesienie poziomu aktywności wśród członków grupy, społeczności, rodziny, co prowadzi do aktywizacji społeczności lokalnej, w tym do wyłaniania, przygotowywania, wspierania lokalnych liderów,

- ✓ komunikacja – budowanie sieci wymiany informacji oraz usprawnianie kompetencji komunikacyjnych między uczestnikiem projektu i instytucją społeczności lokalnej, dostęp do informacji, wiedzy, umiejętności,
 - ✓ integracja – wypracowanie wspólnych działań, zakładanie i wspieranie grup, nabycie przez uczestników umiejętności współpracy,
 - ✓ partycypacja – udział w prowadzonych, niezbędnych i korzystnych dla społeczności lokalnej zmian społecznych, co prowadzi do zintegrowanego rozwoju lokalnego.
12. Potrzeba inicjatyw o charakterze społecznym i edukacyjnym, które przyczynią się do wzmocnienia więzi społecznych (w tym poprzez uczestniczenie w grupach samopomocowych, poradnictwo specjalistyczne, doradztwo zawodowe, coaching, praca socjalna, wsparcie i pomoc asystenta rodziny). Ponadto organizacja pikników integracyjnych, ognisk, wyjazdów integracyjnych, których celem będzie zacieśnienie więzi społecznych i rodzinnych, sąsiedzkich, a przede wszystkim zwiększenie integracji społecznej i komunikacji (kino, teatr). Współorganizacja cyklicznych wydarzeń lokalnych w tym spotkania integracyjno – edukacyjne (zawsze musi być element edukacyjny poświęcony lokalnym tradycjom świętom i wydarzeniom), zajęcia integracyjne związane z tematyką uzależnień, przemocy, żywienia.
 13. Powstanie klubów dyskusyjnych w Lokalnych Centrach Integracji, których tematem będą bieżące sprawy moderowane przez pracownika socjalnego i animatora.
 14. Edukacja w zakresie społeczno-obywatelskim, działania z zakresu integracji czy wsparcie psychologiczne pomogą w przezwyciężaniu bieżących problemów z jakimi zmagają się rodziny, jak i aktywnego ich włączenia do lokalnej społeczności.
 15. Z tego względu tak istotne jest objęcie wsparciem całych rodzin, zmagających się z licznymi problemami społecznymi. Działaniami, które wspomogą realizację założonych celów, będą zajęcia edukacyjne, gdyż poczucie marginalizacji i wykluczenia prowadzić może do wielu zachowań, bowiem nie są one akceptowalne w społeczeństwie.
 16. Rozszerzenie oferty kulturalno-rozrywkowej, dzieci i młodzież z obszaru objętego wsparciem będą miały możliwość skorzystania z bezpłatnych zajęć organizowanych w świetlicach pod okiem animatora, które pozwolą na rozwój zdolności i pasji w zakresie np. muzyki, tańca czy plastyki.
 17. Dopuszczenie świetlic wiejskich według potrzeb (regaly, szafy, drobny sprzęt sportowo - rekreacyjny). Miejsca te staną się bardziej atrakcyjne do spędzania czasu wolnego. Zostanie stworzona przestrzeń pozwalająca na budowę nowych relacji, wymianę doświadczeń i wiedzy.
 18. Istotne jest podjęcie działań mających na celu wzbudzenie potrzeby zmiany sytuacji życiowej u osób pozostających bez stałego zatrudnienia, gdyż zdiagnozowanym problemem w sferze społecznej jest bezrobocie. Wysoki udział osób pozostających bez zatrudnienia w ludności w wieku produkcyjnym został zidentyfikowany na obszarze

miejskim i wiejskim. Osobom bezrobotnym towarzyszy często poczucie bycia gorszym, przez co same zaczynają wycofywać się z życia społecznego.

19. Liczba osób pozostających bez pracy w strukturze osób w wieku produkcyjnym ma wpływ na zubożenie społeczeństwa i pogorszenie warunków życia. Bezrobocie zwiększyło się podczas pandemii na terenie gminy Sępólno Krajeńskie, co ma również odzwierciedlenie w wynikach przeprowadzonych badań, gdyż 18 respondentów deklaruje absencję zawodową. Powyższe informacje potwierdzają dane zawarte w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej.
20. Planowane działania w ramach projektu zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału we wspólnym rozwiązywaniu problemów oraz wspólnie będą zapobiegać powstawaniu nowych.
21. Wdrożone działania spowodują między innymi: zmniejszenie ryzyka wykluczenia społecznego wśród części mieszkańców, poprawę warunków ich życia czy wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie, zwiększenie więzi rodzinnych oraz spadek dysfunkcji rodziny wynikającej z uzależnień w rodzinie oraz poprawę opieki zdrowotnej i zmniejszenie dysproporcji w dostępie do usług społecznych dla osób niepełnosprawnych.
22. Badanie ankietowe wykazało, iż Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim jako instytucja pomocowa jest dobrze postrzegana i darzona zaufaniem mieszkańców (zgodnie z celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Miasta i Gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2021-2030).
23. Założono, iż w przypadku niewystarczającej ilości uczestników z danego obszaru (Sępólno Krajeńskie, Komierowo, Lutowo, Radońsk, Wałdowo i Zalesie) w projekcie udział wezmą osoby z innych miejscowości.
24. Ogromny problem na terenie gminy Sępólno Krajeńskie stanowi starzejące się społeczeństwo. Osoby starsze pozostają same, bez opieki rodziny, gdyż młode osoby wyjeżdżają poza granice kraju w celach zarobkowych.
25. Znaczny udział osób w wieku poprodukcyjnym wymaga podjęcia od władz gminy Sępólno Krajeńskie działań mających na celu zapewnienie wysokiej jakości usług opiekuńczo-specjalistycznych.
26. Dopasowywanie oferty kulturalno-rekreacyjnej do potrzeb najmłodszych, jak i najstarszych mieszkańców gminy, które wynika z faktu zmian w strukturze ekonomicznej.
27. Planowana rewitalizacja miasta przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności mieszkańców gminy Sępólno Krajeńskie.
28. Obszar zdegradowany to obszar miejsko-wiejski.
 - ✓ w skład obszaru miejskiego wchodzi następujące ulice: Wojska Polskiego, Hallera, Sienkiewicza, Podgórna, Nowy Rynek, Plac Wolności, Jeziorna, Ratuszowa, Kościelna, Krótka, Średnia, Studzienna, Polna, Wodna, Młyńska.

- ✓ obszar wiejski to: Kawle, Iłowo, Skarpa, Włóscibórz, Wałdowo, Piaseczno, Komierowo.

29. Wybrane formy i zakres wsparcia w projekcie „Programu Aktywizacji i Integracji – Nowy Start 2” w ramach PAL wynikają z przeprowadzonej diagnozy lokalnej, lokalnych programów na rzecz włączenia społecznego oraz dotychczasowego doświadczenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim i zagwarantują uczestnikom projektu długofalowe korzyści:

- ✓ integracja społeczności lokalnej i grup społecznych oraz zwiększenie ich aktywności,
- ✓ skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystanie istniejących zasobów,
- ✓ wzrost zaangażowania organizacji lokalnych w zakresie podejmowania działań środowiskowych,
- ✓ wzrost poczucia przynależności do danej społeczności lokalnej i odpowiedzialności mieszkańców za procesy w niej zachodzące,
- ✓ poprawa funkcjonowania osób wykluczonych społecznie,
- ✓ wzajemne poznawanie się różnych instytucji oraz wymiana doświadczeń między nimi, przenoszenie doświadczeń i wiedzy,
- ✓ dostęp do metod działania innych instytucji, do dodatkowej wiedzy i umiejętności, co umożliwia generowanie większej liczby pomysłów,
- ✓ wzmocnienie własnej skuteczności poprzez własne działania.

Narzędzie Nr 1 – ankieta

Szanowni Państwo, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim podjął realizację projektu „Program Aktywności Lokalnej – Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start 2”

w ramach realizacji PAL dla mieszkańców, który realizowany będzie na terenie gminy Sępólno Krajeńskie. „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start 2” ma na celu podjęcie działań prowadzących do polepszenia warunków bytowych mieszkańców. Aby trafnie określić cele i zadania do jego realizacji, potrzebna jest współpraca instytucji lokalnych oraz osób zamieszkujących na w/w terenie. W związku z tym, zwracamy się do Państwa z prośbą o wypełnienie kwestionariusza ankiety. Jego wyniki pozwolą nam na trafne określenie problemów, a następnie dostosowanie działań zawartych w Programie do Państwa potrzeb.

Prosimy o szczerze i rzetelne wypełnienie ankiet. Ankieta jest w pełni anonimowa, dlatego nie należy jej podpisywać. Wszystkie uzyskane informacje są istotne i będą wykorzystane wyłącznie do sporządzenia diagnozy.

W pytaniach oznaczonych „□” prosimy o wybranie przez siebie odpowiedzi poprzez wstawienie symbolu „X” w odpowiednią kratkę, natomiast w miejscach wykropkowanych wpisać odpowiedź lub przedstawić własną opinię.

Ankieta

1. Wskaż proszę jakie jest Pana/Pani miejsce zamieszkania?

- Miasto**
- Wieś – proszę wpisz nazwę.....**

2. Jak ocenia Pan/Pani swój poziom zadowolenia z mieszkania w swojej miejscowości?

- Bardzo wysoki**
- Wysoki**
- Niski**
- Bardzo niski**
- Trudno powiedzieć**

3. Czy uważa Pan/Pani swoje miejsce zamieszkania za bezpieczne? (proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź)

- Tak**
- Nie (proszę podać dlaczego?).....**
- Trudno powiedzieć**

4. Które z niżej wymienionych problemów najczęściej występują w Pana/Pani miejscowości? (Proszę wybrać nie więcej niż trzy odpowiedzi)

- Bezrobocie**
- Niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych**

- Alkoholizm**
- Narkomania**
- Przemoc**
- Marginalizacja i wykluczenie społeczne**
- Przestępczość**
- Niepełnosprawność**
- Nieprzyjazne otoczenie sąsiedzkie**
- Brak czystości otoczenia**
- Wandalizm**
- Inne (jakie?).....**

5. Czy Pan/Pani boryka się z poniższymi problemami? (proszę wybrać nie więcej niż trzy odpowiedzi)

- Brak stałego miejsca zatrudnienia**
- Brak poczucia przynależności do społeczności lokalnej**
- Obawa o przyszłość swoją i dzieci**
- Niestabilna sytuacja życiowa**
- Lokalizacja miejsca zamieszkania**
- Odległość od instytucji użytku publicznego**
- Inne (jakie?).....**

6. Jakie działania według Pana/Pani należałoby podjąć w zamieszkiwanej miejscowości, aby podnieść jakość życia jego mieszkańców?

- Aktywizacja zawodowa mieszkańców**
- Poprawa relacji sąsiedzkich**
- Zwiększenie umiejętności rodzicielskich**
- Uatrakcyjnienie wyglądu zamieszkiwanej miejscowości**
- Inne (jakie?).....**

7. Jakie zauważa Pan/Pani zalety mieszkania w swojej miejscowości?

-
-
-

8. Jakie formy wsparcia powinien oferować Ośrodek Pomocy Społecznej dla Pana/Pani miejscowości?

- Pomoc finansowa**
- Wsparcie rzeczowe**
- Doradztwo**
- Praca socjalna**
- Doradztwo specjalistyczne**
- Poradnictwo prawne**
- Poradnictwo psychologiczne**
- Poradnictwo pedagogiczne**
- Poradnictwo doradcy zawodowego**
- Inne (jakie?).....**

9. Czy włączyłby się Pan/Pani w działania zmierzające do poprawy jakości życia w miejscu zamieszkania?

- Tak**
- Nie (proszę podać dlaczego?).....**
- Trudno powiedzieć**

10. Jak ocenia Pan/Pani swoją gotowość do wzięcia udziału w działania zmierzające do poprawy jakości życia w miejscu zamieszkania?

- Bardzo wysoka**
- Wysoka**
- Niska**
- Bardzo niska**
- Trudno powiedzieć**

11. Czy wzięłyby Pan/Pani udział w spotkaniach integracyjnych organizowanych dla mieszkańców swojej miejscowości?

- Tak**
- Nie (proszę podać dlaczego?).....**
- Trudno powiedzieć**

12. Czy Pan/Pani jest zainteresowany udziałem w projekcie „Program Aktywności Lokalnej – Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start 2” ?

- Tak
- Nie
- Nie wiem

13. Z jakich działań wspierających chciał/a by Pan/Pani skorzystać w ramach Programu?

- Grupy terapeutyczne
- Grupy samopomocowe
- Wolontariat
- Uczestnictwo w imprezach integracyjnych, np. piknik rodzinny
- Porady specjalistów
- Poradnictwo prawne
- Poradnictwo psychologiczne
- Poradnictwo pedagogiczne
- Poradnictwo doradcy zawodowego
- Kursy zawodowe

14. Jeżeli chce Pan/Pani skorzystać z kursu zawodowego proszę wpisać z jakiego?

.....

15. Wskaż proszę jak sytuacja zagrożenia epidemiologicznej (COVID-19), która nadal trwa utrudniła Twoje relacje społeczne (rodzina, praca, zainteresowania, hobby, inne np. spędzanie wolnego czasu)

Rodzina.....
.....
.....
Praca.....
.....
.....
Zainteresowania.....
.....
.....

.....Hobby...
.....
.....
.....Inne.....
.....
.....
.....

16. Czy w dobie panującego zagrożenia epidemiologicznego (COVID-19) potrzebujesz wsparcia (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź):

- Psychologicznego
- Pedagogicznego
- Terapeutycznego
- Innego, napisz jakiego.....

17. Jeśli ma Pan/Pani dodatkowe uwagi i spostrzeżenia, można je tutaj zapisać.

.....
.....
.....
.....
.....

Metryczka

Płeć:

- Kobieta
- Mężczyzna

Wiek:

Stan cywilny:

- Panna/kawaler
- Zameżna/żonaty
- Rozwiedziona/rozwiedziony
- Wdowa/wdowiec
- W separacji

Wykształcenie:

- Podstawowe

- Zasadnicze zawodowe**
- Średnie**
- Pomaturalne**
- Wyższe**

Sytuacja zawodowa:

- Praca zawodowa**
- Bezrobotny (jak długo?).....**
- Praca dorywcza**
- Rencista, emeryt**
- Świadczenie z tytułu stałej opieki nad dzieckiem**
- Uczeń**
- Inna sytuacja (jaka?).....**

Struktura rodziny:

- Rodzice i dziecko(dzieci)**
- Matka i dziecko(dzieci)**
- Ojciec i dziecko (dzieci)**
- Rodzice, dziecko i dziadkowie**
- Rodzina z drugiego związku**
- Inna sytuacja (jaka?).....**

Liczba dzieci w rodzinie:

- 0**
- 1**
- 2**
- 3**
- 4 i więcej**

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

UZASADNIENIE

Zgodnie z działaniami w realizowanych projektach:

1. „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start” w ramach PAL;
2. „Program Aktywności Lokalnej – Aktywni w Sępólnie Krajeńskim”;
3. „Program Aktywizacja i Integracja – Nowy Start 2” w ramach PAL”;

Uchwałą nr V/47/2019 z dnia 27 lutego 2019 roku Rada Miejska w Sępólnie Krajeńskim przyjęła Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Sępólno Krajeńskie” na lata 2019-2022. W związku z realizacją kolejnych projektów niezbędne jest dokonanie zmiany w w/w programie z uwagi na zmianę czasookresu wskazanych projektów.

Samorządy gminne, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, zobowiązane są do opracowania własnych programów pomocowych. Zgodnie z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Rada Gminy biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie pomocy społecznej opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

Program Aktywności Lokalnej określa kierunki działań w zakresie aktywizacji lokalnej mieszkańców Gminy Sępólno Krajeńskie. Ponadto, kładzie nacisk na wykorzystywanie wewnętrznych zasobów oraz kompetencji osób i grup oraz społeczności lokalnych przy wsparciu władz samorządowych.

Przedsięwzięcia w tym zakresie ukierunkowane są na organizowanie społeczności lokalnej poprzez edukację społeczną, inicjowanie grup społeczności, spotkania w grupach samopomocowych, aktywne instrumenty aktywizacji zawodowej i społecznej oraz prace socjalną, które mają na celu prawidłowe funkcjonowanie mieszkańców w środowisku oraz udział w lokalnych inicjatywach.

W związku z trwającym procesem realizacji projektów przyjęcie zmieniającej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Projekt uchwały został przedstawiony na posiedzeniu Komisji Statutowej i Pomocy Społecznej oraz Komisji Budżetu Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim i został zaopiniowany pozytywnie.